



MINISTERSTVO VNITRA  
ČESKÉ REPUBLIKY

ODBOR BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY

**STRATEGIE**  
**PRO PRÁCI POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY**  
**VE VZTAHU K MENŠINÁM**  
**(PRO OBDOBÍ LET 2013–2014)**



**PRAHA 2013**

# STRATEGIE PRO PRÁCI POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY VE VZTAHU K MENŠINÁM PRO OBDOBÍ LET 2013–2014

## Obsah

<b>1. Úvod</b> .....	<b>3</b>
<i>Práce s menšinami u Policie ČR</i> .....	3
<i>Cíle systematické práce policie s menšinami</i> .....	5
<i>Dosud vydané koncepční dokumenty MV k práci P ČR na úseku menšin</i> .....	5
<i>Definice pojmu „menšiny“ pro účely Strategie</i> .....	6
<i>Práce Policie ČR na úseku menšin v období 2008-2012</i> .....	7
<b>2. Vyhodnocení úkolů vyplývajících ze Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období let 2008-2012</b> .....	<b>10</b>
<i>2.1. Priorita: Zdokonalení systémových opatření Policie ČR pro práci s menšinami</i> .....	10
<i>SD pro menšiny a jejich PS</i> .....	10
<i>Inspirace zahraničními modely</i> .....	13
<i>Hodnocení policejní práce na úseku menšin</i> .....	16
<i>Filozofie práce s menšinami založená na principech community policing</i> .....	17
<i>2.2. Priorita: Distribuce informací o prioritách, cílech a úkolech vyplývajících ze Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období let 2008 – 2012</i> .....	18
<i>2.3. Priorita: Vzdělávání a příprava policistů pro práci ve vztahu k menšinám</i> .....	20
<i>Systematické vzdělávání a příprava policistů pro práci ve vztahu k menšinám</i> .....	20
<i>Pravidelná pracovní setkání SD a členů jejich PS</i> .....	23
<i>Realizace konferencí, seminářů a kurzů dle potřeby a aktuálních témat</i> .....	24
<i>Vzdělávací aktivity na regionální úrovni</i> .....	25
<i>Zážitková pedagogika - sebezkušenostní tréninky</i> .....	26
<i>Průběžná příprava a vzdělávání policejních pedagogů</i> .....	27
<i>Odborné publikace a materiály</i> .....	28
<i>Využívání externí supervize – formy psychologické pomoci</i> .....	29
<i>2.4. Priorita: Implementace Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období 2008 – 2012</i> .....	30
<i>2.5. Speciální metody sociální práce – „asistent pro jednání s policií a dalšími úřady“</i> .....	30
<b>3. Strategické cíle pro období 2013 – 2014</b> .....	<b>33</b>
<i>1. Rozvoj systémových opatření pro práci s menšinami</i> .....	33
<i>2. Vzdělávání příslušníků P ČR v problematice menšin</i> .....	37
<i>Přehled úkolů na období let 2013-2014</i> .....	39
<i>Seznam použitých zkratk</i> .....	40
<i>Seznam příloh</i> .....	41

# 1. Úvod

## Práce s menšinami u Policie ČR

---

Problematikou policejní práce ve vztahu k menšinám se P ČR a MV systémově zabývají od roku 2003, kdy byla vládou přijata první *Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám*. Zadáním úkolu ministrowi vnitra, vypracovat koncepční materiál v této oblasti, reagovala vláda na zvýšený příliv cizinců, migrantů a žadatelů o azyl do ČR po otevření hranic a na společenskou objednávku strategického dokumentu týkajícího se policejní práce ve vztahu k etnickým a národnostním menšinám.

Problematika menšin se od těchto počátků za uplynulých 10 let postupně stala nedílnou součástí práce P ČR. Podařilo se konsolidovat základní nástroje umožňující P ČR efektivní práci ve vztahu k menšinovým komunitám - funkce styčných důstojníků pro menšiny (dále jen „SD“) a jejich pracovních skupin (dále jen „PS“), vytvořit institucionální rámec preventivních policejních aktivit ve vztahu k menšinám, představujících ekvivalent represivního pojetí policejní práce, zapracovat problematiku týkající se menšin do systému vstupního a celoživotního vzdělávání policistů, vypracovat mechanismy pro zaměstnávání příslušníků menšin u P ČR, či realizovat řadu lokálních projektů a reprezentativních výzkumů, mapujících problematiku vztahu policie a příslušníků menšin ve společnosti a identifikujících problémové oblasti.

Problematika menšin představuje klíčovou oblast, jejíž podcenění může v budoucnu vyústit ve vážné bezpečnostní problémy. Nasvědčuje tomu jednak nárůst sociálního vyloučení, které se týká stále většího počtu regionů ČR a které s sebou přináší značná bezpečnostní rizika v podobě eskalace napětí mezi majoritou a minoritou a sociálních otřesů, jež mohou ve svém důsledku vést v krajním případě v krizi demokracie a víry ve státní instituce a koncept právního státu. Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti<sup>1</sup> z roku 2006 identifikuje cca 80 tisíc sociálně vyloučených osob žijících ve více nežli 300 těchto enkláv a lze předpokládat, že tento počet do současnosti výrazně vzrostl. Problematika sociální exkluze nepředstavuje pouze sociální, ale rovněž bezpečnostní problém, jehož důsledky musí řešit P ČR, a to od zvýšené kriminality pojící se s prostředím sociálního vyloučení, tak zneužíváním tématu pravicovými extremisty usilujícími o podporu místních obyvatel, jak ukázaly listopadové události roku 2008 v Janově, či druhé poloviny roku 2011 ve Šluknovském výběžku. Neopomenutelným faktorem je světová hospodářská krize a její dopady na situaci na trhu práce, především nárůst nezaměstnanosti a s tím související prohlubování sociálních rozdílů, propad řady rodin střední třídy na sociální dno.

Dalším trendem, který by neměl zůstat opomenut je rostoucí multikulturní charakter české společnosti. Od roku 2011 dochází k opětovnému nárůstu počtu cizinců legálně pobývajících na území ČR, který v letech 2008 až 2010 dočasně přerušila ekonomická krize a její dopady na situaci na trhu práce<sup>2</sup>. Podle odborných

---

<sup>1</sup> Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti (MPSV, Praha, 2006).

<sup>2</sup> Postup při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Společné soužití v roce 2013 usnesení vlády č. 43/2013.

prognóz lze očekávat postupné další ožívování migrace, která bude pro vyspělé státy střední a západní Evropy nevyhnutelná už s ohledem na demografický vývoj.

Stejně jako v Evropě i v České republice dochází v posledních několika desítkách let k nepříznivému populačnímu vývoji, který spočívá jak v celkovém demografickém stárnutí populace (nárůst podílu věkové kategorie 65+ na celé populaci<sup>3</sup>) způsobeném dlouhodobě nízkou porodností a zvyšování naděje dožití, tak ve východní části kontinentu ve velmi rychlé změně hodnot společnosti po konci socialismu, která vyústila v radikální pokles plodnosti (např. ČR). V Evropské unii se dlouhodobě pohybuje plodnost pod zachovnou hranicí 2,1 dítěte na ženu (1,57 v roce 2011<sup>4</sup>). Výjimkou jsou pouze tradiční katolické státy Irsko a Francie (dlouhodobě se pohybuje okolo 2) a ČR se pohybuje ještě níže (1,43 2011).

Výsledkem kombinace těchto jevů je, že většina evropských států včetně ČR zažívá rapidní nárůst nejstarších věkových kategorií a přirozený úbytek nebo v lepších případech stagnaci populace<sup>5</sup>. Příliv pracovní síly bude tedy do budoucna pro stabilitu ekonomiky a systému důchodového zabezpečení klíčový. *Bez pokračující pracovní imigrace do ČR by podle odhadů počet obyvatel poklesl do roku 2050 zhruba na 9,5 miliónu osob, do roku 2100 na 6,5 miliónu. Při této prognóze by tak do roku 2060 připadalo na 100 osob v produktivním věku téměř 70 osob v důchodovém věku namísto dnešních necelých 40.*<sup>6</sup> Z těchto výhledů je jasné, že se česká ekonomika a potažmo společnost neobejdou v budoucnosti bez intenzivnějšího přílivu migrantů.

Výše zmíněné trendy s sebou přináší nová rizika a výzvy také pro policii. Ta musí být na měnící se situaci a složení populace připravena, aby byla schopna profesionálního výkonu a přístupu ke všem členům společnosti. Vysoký podíl kontaktu policie s příslušníky menšin vyžaduje vybavenost policistů interkulturními kompetencemi a připravenost na konfliktní a stresové situace, které s sebou práce v multikulturní společnosti přináší.

Smyslem policejní práce ve vztahu k menšinám je uplatňování rovného a korektního přístupu a respektování menšinových odlišností. Respektování odlišností v žádném případě neznamená totéž jako zvýšená tolerance k nezákonnému jednání členů menšin.

Respektování odlišností naopak vyžaduje pozitivní snahu pochopit odlišnost kulturních hodnot a vzorců jednání, na jejichž základě nemůže být příslušník menšiny či cizinec odsuzován, vylučován, omezován či obecně diskriminován, pokud z jeho strany nedochází k porušení zákona.

<sup>3</sup> [http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsdde510&plug\\_in=1](http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsdde510&plug_in=1), Eurostat, 2013

<sup>4</sup> [http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsdde220&plug\\_in=1](http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsdde220&plug_in=1), Eurostat, 2013

<sup>5</sup> [http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tps00007&plug\\_in=1](http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tps00007&plug_in=1), Eurostat, 2013

<sup>6</sup> Odhad vývoje finančního zatížení důchodového systému ČR při různých variantách demografického vývoje (Relik 2011, <http://kdem.vse.cz/resources/relik11/sbornik/download/pdf/191-Fiala-Tomas-paper.pdf>).

## Cíle systematické práce policie s menšinami

---

- ✓ **Profesionální přístup policie a policistů k příslušníkům menšin** - dodržování zásady rovného přístupu, nediskriminace, respekt k odlišnostem.
- ✓ **Maximální informovanost policie o specifikách menšin** - nebude-li policie disponovat odpovídajícím množstvím informací o menšinových komunitách, může jen stěží úspěšně řešit kriminalitu, která se jich dotýká.
- ✓ **Prevence kriminality a interetnických konfliktů** - vybavenost policie relevantními informacemi, na jejichž základě lze předvídat ohniska konfliktů.
- ✓ **Proaktivita policie** - policie sama aktivně přistupuje ke vztahům s menšinami, usiluje o navázání nekonfliktních vztahů, důvěry a komunikace. Zajímá se o problémy menšin a nabízí pomoc při jejich řešení zákonnou cestou. Díky tomu vzniká dlouhodobý oboustranně výhodný vztah. V krizi je pak na co navazovat a krizová komunikace je snazší.
- ✓ **Oboustranná důvěra mezi policií a příslušníky menšin** - bude-li policista vystupovat profesionálně, bude se těšit důvěře ze strany příslušníků menšin.
- ✓ **Úspěšný import práva a spravedlnosti do specifického prostředí sociálního vyloučení.**
- ✓ **Příspěvek policie k integraci příslušníků menšin a menšinových skupin do majoritní společnosti.**
- ✓ **Důsledné vymáhání práva, jak u členů majority, tak u příslušníků menšin** - opačný přístup, tedy zvýšená tolerance k nezákonnému jednání menšin a v důsledku toho pocit většinové společnosti, že vybrané skupiny obyvatel jsou za své prohřešky nepostižitelné, nadále prohlubuje jejich vyloučení a vede k nárůstu nesnášenlivosti ze strany majority.

## Dosud vydané koncepční dokumenty MV k práci P ČR na úseku menšin<sup>7</sup>

---

- *Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám (2003),*
- *Zpráva o postupu a průběžných výsledcích zavádění Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám (2004),*
- *Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období let 2006-2007,*
- *Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období let 2008-2012.*

---

<sup>7</sup> Všechny dokumenty jsou ke stažení na intranetových (<http://web.mv.cz/obp/mensiny/dokumenty.html>) a internetových (<http://www.mvcr.cz/clanek/policie-a-minority-dokumenty-666717.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>) stránkách OBP.

## Definice pojmu „menšiny“ pro účely Strategie

Cílovou skupinou aktivit P ČR na daném úseku jsou příslušníci menšin, přičemž pojem „menšina“ je chápán v širokém smyslu slova. Jedná se jak o osoby nebo skupiny osob, které se odlišují jednak na základě etnických, rasových, náboženských či obecně kulturních zvláštností, jednak na základě sociální situace, která vede k jejich marginalizaci nebo podle odlišného právního statutu, tj. občané jiného státu - cizinci.

Od roku 2003 došlo k postupné proměně cílové skupiny daných dokumentů a aktivit MV a P ČR na tomto úseku. Z počátečního zaměření na hlediska „národnosti“ či „ethnicity“ adresátů opatření se do popředí dostala další hlediska, zejména sociální. Od roku 2006 stojí v popředí **důraz na potírání kriminality související s prostředím sociálního vyloučení, bez ohledu na etnicitu / národnost / barvu pleti svědků, obětí nebo pachatelů.**

Jako **sociálně vyloučení** jsou pro účely tohoto dokumentu chápáni *občané, kteří mají ztížený přístup k institucím a službám, jsou vyloučeni ze společenských sítí a nemají dostatek vertikálních kontaktů mimo sociálně vyloučenou lokalitu<sup>8</sup>.*

Jako **sociálně vyloučené lokality** jsou pak vnímány lokality:

- a) **prostorově izolované** (izolace může nabývat forem úplného prostorového odloučení, stejně jako neprostupného sousedství v rámci obecní/městské zástavby),
- b) **sociálně izolované** (bariéry v kontaktu nejen na úrovni občanů, ale i institucí),
- c) **ekonomicky izolované** (obyvatelé vyloučených lokalit nejsou zapojeni do formální ekonomiky, ale do více či méně izolovaných a nelegálních ekonomických sítí),
- d) **kulturně odlišné** (odlišnosti v kultuře spojené s etnicitou, společenským postavením, chudobu, vzdělaností, ostrakizací),
- e) **symbolicky vyloučené** (vytěsnění obyvatel lokalit, nejčastěji Romů, z účasti na veřejném životě na základě rozpoznatelných znaků – barvy pleti, způsobu chování atd.).

**Ve většině sociálně vyloučených lokalit lze obvykle nalézt prvky všech uvedených podob izolace, nicméně nepřítomnost některé z nich nemusí nutně znamenat, že se nejedná o sociálně vyloučenou lokalitu<sup>9</sup>.**

Vedle prioritního důrazu na potírání kriminality související s prostředím sociálního vyloučení však i nadále nesmíme zapomínat na to, že v souvislosti s příslušníky menšin se objevují i jiná bezpečnostní rizika (např. organizovaný zločin v podobě obchodování s lidmi, drogovou kriminalitou aj. ve spojení s některými strukturami cizinců), na něž musí práce Policie ČR ve vztahu k menšinám reagovat.

<sup>8</sup> Příručka pro sociální integraci, Úřad vlády ČR, 2010 (<http://www.mvcr.cz/clanek/policie-a-minority-dokumenty-666717.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>).

<sup>9</sup> Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2011 – 2015 (usnesení Vlády ČR č. 699/2011).

## Práce Policie ČR na úseku menšin v období 2008-2012

---

Hlavními cíli *Strategie 2008–2012* bylo nadále pracovat na adaptaci P ČR na podmínky vzrůstající společenské diverzity a vybavit policisty odpovídajícími sociálními kompetencemi tak, aby byli schopni efektivní práce ve vztahu k menšinám, vč. cizinců, a kvalitního a rovného přístupu k nim.

Činnost P ČR na úseku menšin byla vedle obyvatel sociálně vyloučených lokalit v letech 2008-2010 zacílena zejména na skupiny námezdně pracujících občanů Mongolska, Nigerie, Ukrajiny a Vietnamu, kteří představovali bezpečnostní riziko v souvislosti se ztrátou zaměstnání v důsledku finanční krize a omezení produkce podnikatelských subjektů v ČR.

*Strategie* navazovala na předchozí koncepční materiály. Jejím důležitým východiskem byla *Reforma Policie ČR a související problematiky vnitřní bezpečnosti* (dále jen *Reforma policie*), která ovlivnila všechny oblasti policejní práce, a se kterou byly zkoordinovány také aktivity na úseku menšin. Jednalo se zejména o zavádění metod community policing do policejní práce, nové územní členění, které s sebou neslo zřízení funkcí SD a členů jejich PS v nově vzniklých krajích, a v neposlední řadě změny v organizační struktuře policie.

V roce 2010 došlo k ošetření problematiky menšin v rámci vnitřní legislativy P ČR přijetím ZP PP k této agendě. Zásadní změnou pak bylo odejmutí funkce SD specialistům na extremismus z řad pracovníků SKPV a v důsledku toho obměna téměř všech specialistů na krajské úrovni.

Obměna specialistů způsobená jak na tomto úseku tradičně vysokou fluktuací, tak výše zmíněnými organizačními změnami s sebou nesla potřebu proškolení nově nominovaných specialistů, navázání nových vazeb a kontaktů a vedla k částečné stagnaci problematiky v letech 2010-2011. V současné době lze situaci označit přes pokračující změny v systemizaci (leden 2013) za stabilizovanou, stávající síť SD je konsolidovaná a činnost na úseku menšin se dále rozvíjí, o čemž svědčí řada, jak pokračujících (např. policejní buňky – Ostrava<sup>10</sup>, účast policistů na letních táborech pro děti ze sociálně vyloučených lokalit, pořádání multikulturních dnů s P ČR aj.), tak zcela nových projektů (např. Tour de Dvůr – Přerov<sup>11</sup>, Akční skupina pro řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách Liberec<sup>12</sup>, Duhová adopce – Ústí nad Labem<sup>13</sup>, ocenění Ethnic Friendly pro P ČR Brno<sup>14</sup> aj.).

---

<sup>10</sup> Projekt dlouhodobě realizovaný ÚO Ostrava s cílem prevence kriminality v sociálně vyloučených lokalitách. Podstatou je ustanovení pracovní skupiny (buňky) v určité lokalitě, ve které se pravidelně setkávají aktéři (nevládní organizace, sociální pracovníci, asistenti prevence kriminality, MP atd.) ke konzultacím aktuálních problémů v lokalitě. Jedná se tak o nástroj k zabezpečení úzké a koordinované součinnosti institucí zapojených do bezpečnosti a prevence kriminality v lokalitě.

<sup>11</sup> Pracovní skupina složená z policistů, zástupců nevládních organizací, místní správy a MP. Projekt funguje od demonstrací pravicových radikálů v Přerově v dubnu 2009 s cílem řešení bezpečnostních problémů a sociálně patologických jevů v souvislosti s problematikou sociálního vyloučení. Koordinátorkou za P ČR je styčná důstojnice pro menšiny Olomouckého kraje. Název projektu je odvozen od intenzivní práce P ČR v přerovských dvorech, v nichž jsou koncentrovány sociálně vyloučené lokality. Pracovní skupina se pravidelně 1x měsíčně schází přímo v lokalitách, díky čemu může vzniklé problémy řešit komplexně a rychle, je se sociálně vyloučenými v přímém kontaktu a získává snáze jejich důvěru.

<sup>12</sup> Na podnět SD KŘP Libereckého kraje KÚ LK ke dni 20. 12. 2011 ustanovil „Akční skupinu pro řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách“, složenou ze zástupců odboru sociálních věcí, školství, oddělení krizového řízení a prevence kriminality KÚ a úřadu práce. Členem skupiny je za P

SD a členové PS iniciují spolupráci s nepolicejními subjekty (zástupci občanského sektoru, akademické sféry / samospráv / místních správ), v řadě krajů jsou zapojeni do komunitního plánování, komisí pro integraci sociálně vyloučených, participují na plnění akčních plánů či koncepcí romské integrace atp. Organizovány jsou preventivní a přednáškové akce s cílem osvětové činnosti, navazování nekonfliktní komunikace a spolupráce.

Velmi přínosná jsou dílčí pracovní setkání specialistů na menšiny z přidružených krajů, která z vlastní iniciativy realizují SD Olomouckého, Moravskoslezského, Jihomoravského a Zlínského kraje 3x - 4x ročně za účelem koordinovaného a pružného postupu řešení problémů, jež přesahují rámec jednoho kraje.

Potenciál SD je plně využíván při bezpečnostních opatřeních typu demonstrací nebo pochodů příznivců PEX a LEX zaměřených proti menšinám, zejména proti romské komunitě. SD, příp. členové PS jsou zařazeni do štábu a intenzivně se dlouhodobě podílejí na přípravě, organizaci a zajištění těchto opatření.

Během let 2008-2012 se podařilo dosáhnout vynikající úrovně vzdělávání P ČR v problematice menšin. Klíčovým úspěchem je zejména zavedení systémového vzdělávání pro specialisty na menšiny v podobě akreditovaného specializačního kurzu. Zcela inovativním počinem v rámci P ČR bylo využití sebezkušenostní pedagogiky. Výrazné zdokonalení zaznamenaly vzdělávací aktivity jednotlivých SD pro menšiny na regionální úrovni. Zásadní pro následující období bude udržení tohoto stavu a další zdokonalování běžících programů.

V průběhu předmětného období byla OBP vydána celá řada odborných publikací a materiálů pro P ČR na téma problematiky menšin, sociálního vyloučení či interkulturních specifik. OBP dále inicioval navázání spolupráce s experty policejních sborů SRN, SR, Austrálie s cílem využívání zahraniční dobré praxe a podpory jejího šíření v rámci P ČR, či se zapojil do projektu Evropské komise v oblasti policejní práce s menšinami EDPOL.

Vedle řady úspěšných projektů se bohužel nepodařilo intenzivněji rozšířit využívání služby Asistent při jednání s policií a dalšími úřady či některé dílčí projekty dobré praxe realizované v minulosti v rámci P ČR (Case management – případové konference - Cheb<sup>15</sup>, Projekt Společný svět – Ostrava, Lidé z ulice pro lidi z ulice -

---

ČR SD. Výhodou činnosti skupiny je jasné nastavení odpovědnosti za dosažení dílčích úkolů vedoucích ke zlepšení životních podmínek příslušníků minorit.

<sup>13</sup> Poradenská činnost P ČR v ZŠ Ústeckého kraje, jež navštěvují převážně děti ze sociálně vyloučených lokalit s cílem prevence TČ a sociálně patologických jevů a budování důvěry k P ČR prostřednictvím modelových situací a her se zaměřením na praktické jednání. V rámci projektu zorganizovala SD na výše uvedených školách např. hudební program zaměřený na prevenci rizikového chování „Když chceš, tak to dokážeš“ za účasti hudebníka Radoslava „Gipsy“ Bangy.

<sup>14</sup> KŘP Jihomoravského kraje získalo jako první v republice prestižní ocenění Ethnic Friendly zaměstnavatel. Tato značka je oceněním zaměstnavatelů, kteří se hlásí k zásadě rovného zacházení s etnicky odlišným obyvatelstvem a ve své personální praxi tuto zásadu také dlouhodobě naplňují a dbají o její dodržování. Značku udělilo občanské sdružení IQ Roma servis po rok trvajícím šetření zaměřeném na zajištění nediskriminačního prostředí a vztahů a dodržování zásady rovného zacházení. Více viz [www.ethnic-friendly.eu](http://www.ethnic-friendly.eu).

<sup>15</sup> Metoda založená na spolupráci policistů specializovaných na TČ páchanou mládeží a na mládeži, OSPOD, sociálního odboru MÚ Cheb, pedagogicko-psychologické poradny, škol, PMS, nevládního sektoru aj. Tito aktéři se v rámci vytvořené skupiny pravidelně schází k případovým konferencím, na které je přizván i klient (nezletilá problémová osoba) a jeho zákonní zástupci. Cílem je informovat společně klienta a jeho zástupce o situaci, v níž se nacházejí, možnostech, jak ji řešit, a nalezení nejlepšího východiska. Smyslem je předcházet zhoršování situace a poskytnutí pomoci dítěti a jeho



Brno aj.). Problémem nadále zůstává nízká motivace a kontrola policistů vyčleněných pro práci s menšinami ze strany policejního managementu, pověření specialistů více agendami zároveň a nedefinování přesného prostoru pracovní doby pro práci na úseku menšin. Na odstranění těchto nedostatků, které jsou jednou z hlavních překážek pro definitivní implementaci zásad policejní práce ve vztahu k menšinám v rámci P ČR, se zaměří Strategie na následující období let 2013-2014.

---

rodině. Metoda je ukázkovým postupem rychlého, účinného a efektivního řešení problémů dětí a mládeže. Dochází k propojení dílčích informací jednotlivých institucí a jejich předávání. Zavedení systematické komunikace veškerých aktérů významně napomáhá při komplexním řešení situace.

## 2. Vyhodnocení úkolů vyplývajících ze Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období let 2008-2012

### 2.1. Priorita: Zdokonalení systémových opatření Policie ČR pro práci s menšinami

#### Strategický cíl:

- **Konsolidovat problematiku policejní práce založenou na principech community policing v systému Policie ČR**

#### Dílčí cíle:

- Analyzovat současný stav systematického zajištění policejní práce s menšinami založené na principech community policing v rámci P ČR a navrhnout opatření pro jeho stabilizaci
- Vytvořit a zavést do praxe mechanismy hodnocení policejní práce s menšinami, které budou zároveň využitelné pro hodnocení policejní práce vycházející z filozofie community policing

Gestor za prioritu: **Policejní prezídium ČR**

Vyhodnocení: **splněno částečně**

#### Způsob plnění:

### **SD pro menšiny a jejich PS**

---

Hlavním a v současnosti jediným systémovým opatřením P ČR ve vztahu k menšinám jsou SD a jejich PS. Funkce SD byly od roku 2005 zřízeny na všech tehdejších krajských správách P ČR jako opatření, které by policii usnadnilo kontakt a komunikaci s menšinami a uzavřenými komunitami.

**SD je specializovaným pracovníkem na problematiku policejní práce ve vztahu k menšinám**, plní úlohu zprostředkovatele mezi policií a menšinovými společenstvími, nabízí členům menšin pomoc při řešení konkrétních problémů, spadajících do zákonné působnosti P ČR. Zároveň působí jako konzultant při řešení všech záležitostí, které se z policejního pohledu problematiky menšin týkají. Průběžně monitoruje struktury menšin v lokalitě a podílí se na prevenci a potírání kriminality, je vedoucím PS, která se spolupodílí na plnění Plánu činnosti PS pro menšiny v daném kraji.

Mezi hlavní pozitivní dopady působení těchto specialistů patří **zefektivnění komunikace s příslušníky menšin a ostatními zainteresovanými institucemi**,

## **zkvalitnění práce policie v oblasti odhalování latentní kriminality týkající se menšinových komunit a včasná prevence vzniku interetnických konfliktů.**

Základem práce SD je maximum informací a celkový přehled o situaci v menšinových a uzavřených komunitách. Díky těmto informacím se dokáže dobře orientovat ve specifickém prostředí, rozpoznat strukturovanost menšinových společenství apod. Soustřeďuje se na odhalování latentní kriminality, snaží se hledat nové postupy, jak tyto typy kriminality řešit. Vychází z toho, že závažná latentní kriminalita je důsledkem sociální situace, uzavřenosti menšinových skupin a zároveň příčinou tzv. bagatelní trestné činnosti, která má dopad na celou společnost, a s tímto vědomím také k řešení problémů menšinových skupin a jejich členů přistupuje. SD při své práci maximálně využívají členy svých PS, spolupracují s kolegy na nižších úrovních, protože ti mají ucelenější znalost situace v dané lokalitě.

SD a jejich PS si pro každý rok stanovují **plán činnosti příslušného KŘP ve vztahu k menšinám**. Svě zkušenosti, problémy a poznatky mají možnost konzultovat na **pravidelných celorepublikových setkáních a poradách**, které se konají minimálně 2x ročně a jejichž důležitou součástí jsou také krátká školení k aktuálním tématům.

S novým územním uspořádáním došlo v roce 2010 ke **zřízení funkcí SD v nově vzniklých policejních krajích**, tj. navýšení počtu SD a jejich PS z 8 na současných 14 (na každém KŘP), počet členů PS je v průměru 10 policistů v každé skupině.

Od roku 2010 je činnost SD a členů jejich PS upravena vnitřní legislativou P ČR – **Závazným pokynem Policejního prezidenta č. 32/2010, o činnosti na úseku menšin** (dále jen ZP PP 32/2010), aktualizovaným ZP PP 176/2012, který definuje úseky P ČR odpovědné za plnění úkolů na úseku menšin, činnost SD a složení a činnost PS. Metodikem a koordinátorem SD je „hlavní“ SD. Tento byl do dubna 2013 zařazen na Úřadu Služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR (dále jen „ÚSKPV“). Ke dni 22. dubna 2013 převzalo problematiku činnosti na úseku menšin Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR (dále jen „ŘSPP“).

Strategie 2008-2012 stanovila jako zásadní cíl **udržet tehdejší síť SD zařazených na Službě kriminální policie a vyšetřování** (dále jen „SKPV“) s ohledem na skutečnost, že tito specialisté již prošli řadou nejrůznějších školení, stáží a mají přímý kontakt s výkonem služby. Přes tyto důvody došlo k zásadní obměně v oblasti služebního zařazení a to z několika důvodů. Do roku 2009 byli funkcí SD pověřeni pracovníci SKPV KŘP zařazení na systemizovaném pracovním místě specialisty na problematiku extremismu, sekt a diváckého násilí. V roce 2009 byla funkce SD těmto specialistům na základě Mimořádného opatření pro boj s extremismem - akce "EXTREMISMUS" (Č. j.: PPR-15596-1/ČJ-2009-99TO), podle kterého "*Policisté zařazení v pracovní skupině pro boj s extremismem KŘP nebudou zatěžováni žádnou další agendou*", odejmuta, nicméně z povahy své činnosti a na základě souvislosti obou problematik specialisté na extremismus zůstávají zařazení v každé PS.

Dosud nepanuje jednoznačná shoda nad ideálním služebním zařazením SD a to jak na úrovni MV / PP ČR tak mezi samotnými SD. Skutečnost, že se jedná o funkci, jejíž představitel by měl být veřejně znám, udržovat kontakt se zástupci menšin, samospráv a občanského sektoru, plnit řadu úloh preventivního charakteru, indikuje zařazení k uniformované policii. Naopak SKPV poskytuje možnost zaměřit se na specifickou kriminalitu týkající se menšin, odhalování latentní kriminality související s menšinovými komunitami, přímý kontakt s výkonem služby a práce na

konkrétních případech, jež s sebou nese možnost obsáhnout celé téma jako ucelený systém a přinášet do něj nové poznatky z policejní praxe. **Více nežli jednotné zařazení SD se jako zásadní jeví motivace pro práci na daném úseku, situace v daném kraji a potřeba konkrétního zaměření činnosti SD dle místních specifik.**

Výběr SD stejně jako prostor, který mu bude pro práci na úseku menšin vyčleněn, záleží na rozhodnutí jednotlivých krajských ředitelů a zatíženosti daného kraje předmětnou problematikou. V současné době jsou tak SD zařazeni na různých útvarech, kde přednostně vykonávají své stanovené služební povinnosti (viz Tab. č. 1).

**Tabulka č. 1 Stávající služební zařazení SD**

<b>SLUŽEBNÍ ZAŘAZENÍ SD K 24. 4. 2013</b>	<b>POČET SD</b>
Odbor služby pořádkové policie	5
SKPV	6
Kancelář ředitele krajského ředitelství	1
Odbor cizinecké policie KŘP	2
ŘS PP ČR (metodické vedení)	1

Zatímco zařazení SD definováno není, **PS** jsou na základě ZP PP č. 32/2010 obligatorně složeny z následujících policistů:

- policista specializovaný na problematiku extremismu, sekt a diváckého násilí, zařazený v odboru obecné kriminality krajského ředitelství (v odboru odhalování závažné obecné kriminality krajského ředitelství hlavního města Prahy),
- policista zařazený v SKPV,
- policista zařazený ve službě pořádkové policie, především v obvodním nebo místním oddělení policie, v jehož teritoriu se nachází sociálně vyloučená lokalita nebo se vyskytují problémy s cizineckými či menšinovými komunitami (ideálně vedoucí příslušných oddělení),
- policista zařazený v preventivně informačním oddělení,
- policista odboru cizinecké policie.

Velikost a složení PS záleží vždy na místních podmínkách a na tom, do kterého regionu v rámci daného kraje chce SD soustředit svoji pozornost a úsilí. Do PS jsou prioritně zařazeni policisté obvodních oddělení v rámci kraje, v jejichž teritoriu se nachází sociálně vyloučená lokalita nebo se vyskytují problémy s cizineckými nebo menšinovými komunitami. Stejně jako samotní SD jsou členové PS pověřeni problematikou menšin zároveň se svou „hlavní“ agendou.

Aktivita a činnost jednotlivých SD a jejich PS se výrazně liší. Je zásadním způsobem ovlivňována řadou faktorů, které v každém jednom případě působí různým způsobem a různou měrou (záleží např. na času, který SD pro tuto práci má, podpoře ze strany nadřízených, osobní motivaci atd.). To se pak odráží v kvalitě práce SD i členů jejich PS a v jejich pracovních výsledcích.

**Pověření policistů několika problematikami zároveň a zejména nedostatečný / nedefinovaný prostor pro výkon agendy menšin a motivace ze strany managementu jsou v současné době hlavními překážkami v zefektivnění činnosti na úseku menšin.**

## Inspirace zahraničními modely

---

Inspirace pro zdokonalení systematického zajištění policejní práce s menšinami v rámci P ČR byla ze strany MV hledána rovněž v zahraničních modelech. Intenzivní spolupráce v této oblasti byla navázána se zástupci policejních sborů Austrálie, Severního Porýní – Vestfálska a Slovenské republiky.

### ➤ **Expertní mise australského odborníka Ivana George Kolarika na téma práce policie s menšinami**

Na základě monitoringu pojetí systému práce s menšinami v tradičních cílových zemích a jejich úspěšnosti byl jako inspirační příklad vybrán model, který prosazuje australská policie. Jeho úspěšnost dokládá skutečnost, že navzdory tomu, že více než 24% obyvatelstva Austrálie tvoří imigranti, nedošlo v jejím teritoriu k žádným výrazným rasovým nepokojům, jako tomu bylo například ve Velké Británii, Francii či v USA. Od 70. let se Austrálie systematicky zaměřuje na zlepšení vztahů mezi policií a menšinami. Výsledky tohoto úsilí vysloužily Austrálii světové uznání. Těžiště veškerých aktivit australské policie v této oblasti spočívá v **intenzivní preventivní práci s komunitami**. Základní filozofií Australské policie je krédo, že vztahy mezi policií a menšinami musí být založeny na vzájemném porozumění, důvěře, toleranci a respektu. Tato filozofie je uplatňována v jakémkoliv policejním programu či strategii a jako taková se stala klíčovou myšlenkou v tzv. **“partnership policing”** (policejní služby spočívající na úzké spolupráci mezi policií a komunitou).

Ve státu Victoria od roku 1977 funguje *“Police and Multicultural Consultative Committee”* - Policejní a multikulturní poradní výbor, jehož členové, jak policisté vysokých hodností, tak občané reprezentující různé menšiny, pomáhají policii řešit identifikované problémy a společně pracovat na různých programech v oblasti náboru, výcviku, sdělování informací a občanské výchovy.

Velkou inspirací je australský model rovněž v oblasti systémového vzdělávání policistů v porozumění různým kulturám a kulturou podmíněného chování. Tato témata tvoří nedílnou součást osnov na všech policejních akademiích v Austrálii. Každý policista, který výcvik skončí, je vybaven potřebnými znalostmi, které usnadňují jeho práci s kulturně, nábožensky a jazykově rozmanitou komunitou. Vzdělávání po ukončení základního výcviku dále pokračuje během celé služební kariéry každého příslušníka (tzv. *“cross-cultural awareness training”*). Policie běžně nabízí svým členům jazykové kurzy, které usnadňují komunikaci mezi policií a příslušníky neanglicky hovořících menšin.

Dalším prvkem australského přístupu, jehož aplikace v rámci české policie je nanejvýš žádoucí, představuje systém náboru policistů z řad menšin.

Na základě těchto skutečností proběhla ve dnech 4. až 24. března 2011 v rámci projektu OBP **expertní mise australského odborníka Ivana George Kolarika, OAM na téma práce policie s menšinami**. Kolarik je uznáván jako průkopník policejních služeb pro kulturní menšiny ve státu Victoria. Jako první na pozici Poradce pro etnické záležitosti policejního sboru státu Victoria (v letech 1993–2001 výkonným ředitelem *National Police Ethnic Advisory Bureau*) zavedl nové odvětví práce policie specificky zaměřené na komunikaci a spolupráci s menšinami, přičemž propracovaný, funkční a dlouhodobě uplatňovaný systém australské policie se stal významnou inspirací pro řadu policejních sborů v EU.

Ivan G. Kolarik je držitelem několika ocenění, a to například Ceny policie státu Victoria za vytrvalou etickou službu či nejvyššího australského civilního vyznamenání medaile Řádu Austrálie (Order of Australia Medal – OAM) za rozvoj kvalitních vztahů mezi policií a lidmi neanglofonního původu. Po Sametové revoluci se podílel na žádost tehdejší Federální vlády ČSFR na ustanovení Cizinecké policie ČR. V rámci expertní mise se pan Kolarik setkal s vrcholnými představiteli a dalšími zástupci MV a P ČR, zúčastnil se 3denního pracovního setkání SD a jejich PS v Herlíkovicích a navštívil Parlament ČR a Vyšší policejní školu MV v Hrdlořezích. V rámci těchto vystoupení prezentoval australský model práce policie s menšinami s akcentem na community policing, systém vzdělávání policistů v oblasti menšin či otázku spolupráce se samosprávou a nevládním sektorem. Dále v rámci mise proběhlo předání základních koncepčních a metodických materiálů<sup>16</sup> *National Police Ethnic Advisory Bureau*, které byly následně využity ve strategických a metodických dokumentech MV a P ČR.

### ➤ **Spolupráce se Zemským policejním vzdělávacím centrem Karla Severinga Policejního sboru Severního Porýní – Vestfálska**

Od roku 2010 probíhá intenzivní spolupráce OBP se **Zemským policejním vzdělávacím centrem Karla Severinga Policejního sboru Severního Porýní - Vestfálska** (Landesamt für Ausbildung und Fortbildung der Polizei Nordrhein-Westfalen – LAFP NRW), v rámci které byl v červnu 2012 v Praze zrealizován mezinárodní modelový seminář **Interkulturní kompetence policie**. Třídenní seminář, který uspořádal OBP, byl určen SD jednotlivých KŘP a lektorům policejních vzdělávacích institucí. Seminář proběhl pod vedením zástupců Zemského policejního vzdělávacího institutu Carla Severinga v Münsteru, který se na danou oblast zaměřuje již více než deset let a je v rámci celé SRN považován za naprostou špičku.

V rámci semináře byla představena situace v Severním Porýní Vestfálsku v oblasti diverzity, systém práce policie v multikulturní společnosti a aktivity policie v oblasti vzdělávání. Zmíněn byl význam přijímání příslušníků menšin k policii a příprava policie na rostoucí multikulturalitu, která je již dnes v Severním Porýní - Vestfálsku realitou – osoby migračního původu představují 24 % celkového obyvatelstva. U žáků základních škol v 10 největších německých městech je to pak dokonce 70 %.

Těžiště samotného semináře spočívalo v následujících tématech: profesionální a rovné vystupování policie při kontaktu s odlišnými kulturami, kulturní standardy, stereotypy – jejich význam, reflexe a práce s nimi, kulturní odlišnosti a nahlížení na ně, diverzita v policii a význam multikulturních policejních týmů. Důraz byl kladen na interaktivní formu vzdělávání, značnou část tvořila praktická cvičení a simulace. Pro německou stranu byla velmi cenná výměna zkušeností v oblasti soužití s romskou menšinou a specifika romské kultury.

Zástupci MV a P ČR se již pravidelně účastní každoroční mezinárodní konference **Den kultur**, organizované Policejním sborem Severního Porýní - Vestfálska, adresované policejnímu managementu, policistům menšinového / migračního původu a policistům pracujícím na úseku menšin s cílem zvýšení znalostí

---

<sup>16</sup> materiály jsou dostupné na samostatných intranetových stránkách OBP MV – Policie a menšiny – oddíl Informace ze zahraničí (<http://web.mv.cz/obp/mensiny/zahranici.html>)

v oblasti diverzity, podpory diversity managementu, korektního přístupu k menšinám a efektivního využívání jejich kompetencí pro policii.

### ➤ **Spolupráce s Policejním sborem Slovenské republiky**

Zejména podobná organizace policejního sboru a struktura menšinových skupin byly argumentem pro spolupráci s **Policejním sborem Slovenské republiky**, kde byly v roce 2006 zavedeny funkce „**policajných špecialistov pre prácu s komunitami**“. Policejní specialisté byli vyčleněni z pořádkových policistů sloužících na základních útvarech. Policisté byli pro tuto práci vybíráni na základě dobrovolnosti, byl pro ně vytvořen specializační kurz na policejní škole. Byly také stanoveny parametry, vázané na konkrétní tabulkové místo, vč. např. platových podmínek. V současné době je na celém Slovensku okolo 200 těchto specialistů, především v oblastech východního Slovenska s vyšším počtem sociálně vyloučených lokalit obývaných převážně romskou populací. Náplní práce specialistů je především dohled nad dodržováním veřejného pořádku, řešení drobných sporů v tzv. romských osadách, setkávání se s jejich obyvateli i dalšími zainteresovanými institucemi s cílem řešit problémy vedoucí k protiprávnímu jednání, působit na zvyšování právního vědomí a poskytování základního právního poradenství.

Díky fungování mechanismu se v romských osadách a okolních obcích podařilo ze strany policie navázat kontakty s nejdůležitějšími participujícími subjekty, tj. se starosty obcí, pracovníky komunitních center, terénními pracovníky a romskými lídry. Postupně dochází ke zvyšování právního vědomí cílové skupiny občanů. Je zabezpečeno dodržování veřejného pořádku v komunitách, odhalování a objasňování přestupků a trestných činů a snižuje se latence trestné činnosti související s životem obyvatel těchto lokalit. Celkově projekt přispěl ke zlepšení služeb pro veřejnost a ke zvýšení důvěry romských občanů v práci policie - obyvatelé lokalit se začali spontánněji a s vyšší důvěrou obracet se žádostmi o různé rady a pomoc na policejní specialisty. V neposlední řadě je tak projekt významným příspěvkem k integraci dané skupiny obyvatel do majoritní společnosti.

V srpnu 2012 byla realizována stáž zástupců OBP a P ČR do Slovenské republiky s cílem seznámení se systémem práce Policejního sboru SR s romskou menšinou a s přímým výkonem služby slovenských policejních specialistů v romských osadách v Košickém kraji. Následně proběhlo v říjnu 2012 vystoupení slovenských specialistů na celorepublikovém pracovním setkání SD v Solenicích, kde prezentovali své zkušenosti s prací s menšinami.

Na základě poznatků získaných dosavadní spoluprací se zástupci Policejního sboru SR lze referenty specialisty hodnotit jako velmi dobrý nástroj policie pro práci v komunitách, vhodný k implementaci rovněž v ČR. **Klíčová je zejména stanovená pevná doba výkonu služby policisty přímo v lokalitě, dobrovolnost výkonu funkce a dále motivační mechanismy (platové ohodnocení a zvýšení hodnoti).**

Vzhledem ke stávajícím personálním a finančním možnostem P ČR by bylo vhodné uvažovat o zavedení projektu ve vybraných rizikových lokalitách a vyčlenění příslušných policistů v rámci PS SD (policisté obvodních oddělení, v jejichž teritoriu se nachází sociálně vyloučená lokalita). Je třeba počítat s možným bezpečnostním rizikem, které představuje příliv slovenských Romů do ČR za lepšími životními podmínkami, v případě radikálnějších změn v systému sociálního zabezpečení SR, či vzestupu krajně pravicových nálad ve společnosti. Pro tento případ je nezbytné, aby

P ČR disponovala velice podrobnou osobní a místní znalostí v komunitách a přehledem o dění v nich.

**Zavedení obdobného mechanismu v systému P ČR bude prioritou práce na úseku menšin pro další období.**

### ➤ **Spolupráce na evropské úrovni - EDPOL**

OBP se v letech 2011-2012 aktivně zapojil do expertní skupiny EDPOL (European diversity in policing – Evropská diverzita v policii). Jedná se o projekt 9 policejních organizací šesti evropských států (Španělska, Irska, Rakouska, Nizozemí, Norska a Německa), financovaný Evropskou komisí (EU-Programme Fundamental Rights and Citizenship).

Hlavním cílem projektu je:

1. prosazování respektu k základním lidským a občanským právům, zlepšování porozumění a tolerance,
2. boj proti diskriminaci, rasismu, xenofobii, antisemitismu, anticikanismu, islamofobii a homofobii,
3. výměna existujících znalostí a síťování.

V rámci projektu byly pravidelně přibližně 1x za půl roku realizovány expertní mezinárodní konference, jichž se v říjnu 2011 v Barceloně (Pan-Cultural professionalism effective policing and building bridges to contemporary societies) a v květnu 2012 v Münsteru (Preventing discrimination) aktivně zúčastnil zástupce OBP, včetně spolupráce na vedení vybraných bloků konference.

Ze strany členských zemí EDPOL byl vysloven zájem o členství ČR pro další programové období, tj. od r. 2013. V této záležitosti budou probíhat v roce 2013 jednání mezi zástupci PP ČR a vedení EDPOL.

## **Hodnocení policejní práce na úseku menšin**

Strategie pro období let 2008-2012 si kladla za cíl zvýšit ze strany nadřízených motivaci k policejní práci s menšinami, která je založena na preventivním přístupu a spolupráci s dalšími subjekty. Vzhledem ke skutečnosti, že výsledky této práce se dostávají teprve s odstupem času a jsou jen stěží kvantifikovatelné v rámci stále přetrvávajícího čárkového systému<sup>17</sup>, podporuje a kontroluje podstatná část policejního managementu policisty vyčleněné pro práci s menšinami minimálně. Většina policejních funkcionářů se neztotožňuje s přesvědčením, že tato oblast policejní práce je zásadní a že je úkolem policie řešit i bezpečnostní aspekty integrace menšin. Formálně je v současné době hodnocení policistů specializovaných na problematiku menšin prováděno:

- přímým nadřízeným každého SD,

<sup>17</sup> Jako „čárkový systém“ je označován takový systém hodnocení policejní práce, který je zaměřen na kvantitu odvedené práce. Policista je tedy hodnocen za počet objasněných případů, počet zkontrolovaných osob apod., přičemž kvalita práce je vedlejší. Tento systém nepříznivě deformuje a poškozují práci policie a přes snahy o jeho odstranění v rámci Reformy policie nadále v praxi policejního hodnocení přetrvává.



- teoreticky SD PP ČR na základě pravidelně zasílaných zpráv a plánů činnosti SD o činnosti na úseku menšin (v praxi však ke zpětné vazbě / korekci nedostatečných / nezaslaných aj. zpráv / plánů nedochází).

Záleží tak na osvědčenosti a manažerských schopnostech konkrétních funkcionářů. Pouze několik ze SD v současné době pobírá příplatek za vedení (jakožto vedoucí PS). **Na implementaci efektivních hodnotících mechanismů práce s menšinami do systému P ČR se zaměří Strategie na následující období let 2013-2014.**

## **Filozofie práce s menšinami založená na principech community policing**

Hlavním východiskem Strategie 2008-2012 stejně jako veškerých aktivit práce P ČR ve vztahu k menšinám, realizovaných od r. 2003, byla filozofie policejní práce jako služby veřejnosti – tzv. **community policing**. Community policing je označení pro jednu z možných metod, prostřednictvím které může policie úspěšně dosáhnout svého hlavního cíle – zajišťovat bezpečnost obyvatel státu a řešit kriminalitu. Smyslem je zapojit veřejnost do policejní práce a naopak policii a policisty do věcí veřejných. Postupy, které z community policing vycházejí, jsou založené na spolupráci policie, veřejnosti, samosprávy a dalších organizací a institucí na místní úrovni. Použití metody vyžaduje, aby policie dobře znala bezpečnostní situaci v komunitě, které slouží, aby znala a brala v úvahu potřeby veřejnosti a tyto potřeby zohlednila ve svých strategiích a opatřeních.

Smyslem práce P ČR ve vztahu k menšinám vždy bylo vytvořit a do práce policie zavést mechanismy a opatření, které policistům umožní s příslušníky menšin efektivněji komunikovat, budovat důvěru mezi policejním sborem a menšinami, řešit jejich problémy, spadající do zákonné působnosti policie, a zapojit příslušníky menšin do zajišťování jejich vlastní bezpečnosti.

Od roku 2003 bylo v rámci P ČR realizováno několik projektů na podporu zavedení metod community policing do policejní praxe. V legislativní rovině se tyto aktivity projeví především v novém zákoně o policii, č. 273/2008 Sb., který mimo jiné nově upravil spolupráci s obcemi (nástroj tzv. koordinačních dohod<sup>18</sup>) a v rámci vnitřní legislativy v ZP PP č. 2011/2008 o zavedení metody community policing do praxe Policie ČR. Od 1. ledna 2009 bylo oficiálně započato se zaváděním této metody do praxe po linii služby pořádkové policie. Daný ZP PP byl v roce 2011 zrušen. Přestože PP oficiálně deklaruje, že je při výkonu služby nadále postupováno v souladu s principy community policing, reálným stavem je, že *„sdílení zkušeností a zejména jejich implementace do standardní náplně práce základních útvarů P ČR je stále velmi omezené“* a *„překážkou je především nepřipravenost policejní struktury na přijímání komplexních změn; nové přístupy jsou obvykle zaváděny, aniž by bylo plně vyřešeno jejich splnutí s ostatními policejními činnostmi“*<sup>19</sup>. Činnosti realizované na základě filozofie community policing, stejně jako uzavírání

<sup>18</sup> Zamýšleným cílem koordinačních dohod byla podpora spolupráce policie s obcí. Umožňují totiž vtisknout nahodilé spolupráci jasně definovaný rámec vymezující postavení a povinnosti obou zúčastněných stran. Koordinační dohody nicméně nejsou závaznými veřejnoprávními smlouvami ve smyslu § 159 správního řádu, ale právně nezávazným ujednáním. (K výsledkům dopadu opatření v praxi viz Analýza možného zefektivnění systému ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti na místní úrovni a vzájemného vztahu Policie ČR a místní samosprávy 2011).

<sup>19</sup> Analýza pro projekt Zavádění prvků community policing do praxe Policie ČR.

koordinačních dohod ve valné většině případů sklouzly k formálnímu plnění a vykazování. (Podrobněji k výsledkům zavádění metod community policing do praxe P ČR viz Analýza reformy P ČR, MV ČR 2012.)

**At' již budou aktivity policie založené na místní a osobní znalosti, spolupráci s veřejností, místní správou a nevládním sektorem nazývány jakkoli, nadále zůstávají klíčovými postupy na úseku práce s menšinami.**

## 2.2. Priorita: Distribuce informací o prioritách, cílech a úkolech vyplývajících ze Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období let 2008 – 2012

### Strategický cíl:

- Zajistit informovanost policistů na všech úrovních o policejní práci s menšinami a jejím smyslu a o prioritách, cílech a úkolech vyplývajících ze *Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období 2008–2012*

### Dílčí cíl:

- Zainteresovat policejní manažery na plnění Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období 2008–2012

Gestor za prioritu: **Policejní prezídium ČR**

Vyhodnocení: **splněno částečně**

### Způsob plnění:

Informovanost o práci na úseku menšin je v současnosti zajišťována několika způsoby:

➤ Od roku 2009 jsou informace o činnosti P ČR na úseku menšin součástí každoroční **Zprávy o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR<sup>20</sup>**, zpracovávané OBP,

➤ dále součástí interního dokumentu **Situační zpráva v oblasti vnitřní bezpečnosti<sup>21</sup>**, zpracovávané čtvrtletně OBP pro vnitřní potřebu MV a P ČR.

➤ Ředitelé KŘP dle ZPPP 32/2010 zřizují v rámci své působnosti PS a jmenují SD a členy PS, schvalují Plány činnosti PS, vč. jejich pravidelného vyhodnocení a Zprávy o situaci v oblasti menšin na území příslušného kraje.

<sup>20</sup> Dostupná viz <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-kriminality-dokumenty.aspx>.

<sup>21</sup> Dostupná viz intranet MV <http://web.mv.cz/obp/problematiky.html#problematiky-bezpsituace>.

- Střední management je většinou přímo zapojen do činnosti PS (členy PS jsou policisté z různých služeb policie daného KŘP včetně vedoucích).
- Probíhá průběžná komunikace mezi SD s nadřízenými členy PS a s jejich vedoucími.
- Realizace úkolů na úseku menšin probíhá uvnitř P ČR navázáním užších kontaktů se základními útvary a jejich vedením v místech většího výskytu menšin. Jednotlivými SD a PS byla navázána spolupráce s organizačními články zabývajícími se v rámci jednotlivých KŘP extremismem. Na základě této komunikace byla v uplynulém období přijímána organizační a personální opatření, např. navyšování počtu členů PS, či jejich personální obměna.
- Na všech KŘP jsou policisté na služebních poradách průběžně informováni o problematice menšin.
- Významnými prvky v informovanosti jsou školení, která pořádají SD pro všechny policisty.
- Na základě ZP PP 32/2010 jsou vedoucí policisté KŘP minimálně jedenkrát ročně zváni na krajská setkání PS, jejichž cílem je zajištění vzájemné informovanosti, zhodnocení stávající situace na úseku menšin a koordinace dalšího postupu.
- Většina SD spravuje na intranetových stránkách svého KŘP informační zdroj, dostupný všem policistům, který se věnuje problematice menšin a práci PS. Jsou zde přístupny informace o základních dokumentech, cílech, úkolech v oblasti policejní práce s menšinami a v neposlední řadě prezentace realizovaných a plánovaných aktivit v této oblasti.
- SD KŘP Libereckého kraje vytvořil v systému ETR číslo jednací, do kterého umožnil přístup všem pracovníkům zařazeným do PS. Ti mají za povinnost do tohoto čísla jednacího vkládat informace, které souvisí s jejich prací v problematice menšin. Takto získává okamžitě informace týkající se problematiky menšin na celém území KŘP a zároveň přehled, kdo a jakým způsobem se podílí na činnosti PS. Je žádoucí, aby toto efektivní a jednoduché opatření bylo zavedeno na všechna krajská KŘP.
- Klíčové dokumenty pro práci policie v oblasti menšin lze nalézt na internetových<sup>22</sup> a intranetových stránkách OBP<sup>23</sup> a na intranetových stránkách PP<sup>24</sup>.
- Pravidelné půlroční veřejné části Zpráv o činnosti na úseku menšin jednotlivých krajů jsou od 1. pol. roku 2013 zveřejňovány na internetových stránkách OBP<sup>25</sup>.

<sup>22</sup> <http://www.mvcr.cz/clanek/policie-a-minority-dokumenty-666717.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

<sup>23</sup> <http://web.mv.cz/obp/mensiny/dokumenty.html>

<sup>24</sup> <http://portal.pcr.cz/nppskpv/uskpv/ook/SitePages/DomovskaStranka.aspx>

<sup>25</sup> <http://www.mvcr.cz/clanek/policie-a-minority-dokumenty-666717.aspx>

## 2.3. Priorita: Vzdělávání a příprava policistů pro práci ve vztahu k menšinám

### Strategický cíl:

- **Zajistit systematické vzdělávání a přípravu policistů pro policejní práci ve vztahu k menšinám**

### Dílčí cíle:

- Vytvořit funkční systém celoživotního vzdělávání policistů v oblasti policejní práce ve vztahu k menšinám, které by navazovalo na vzdělávání v Základní odborné přípravě.
- Pro zlepšení připravenosti policistů začít využívat externí supervizi.

Gestor za prioritu: **Policejní prezídium ČR**

Spolugestor: **Odbor vzdělávání a správy policejního školství MV ČR**

Vyhodnocení: **splněno částečně**

### Způsob plnění:

Vzdělávání policistů na úseku menšin je v současnosti zajištěno na několika úrovních:

## **Systematické vzdělávání a příprava policistů pro práci ve vztahu k menšinám**

Úkolem policejního vzdělávání je vybavit příslušníky odpovídajícími kompetencemi, které jim usnadní orientaci v odlišnostech kulturních hodnot a vzorců jednání a policii jako celku pomohou k adaptaci na výkon v podmínkách zvyšující se sociální diverzifikace. Policejní vzdělávání se podílí na integračních tendencích, které přispívají k zajištění bezpečnosti a snížení kriminality. Problematika menšin je ve výuce těsně spjata především s problematikou lidských práv, rasismu, a problematikou Romů.

Problematice menšin se začaly policejní školy věnovat již v roce 1998, kdy se začal na Vyšší policejní škole MV v Brně připravovat kurz pro příslušníky národnostních menšin, jenž byl realizován v letech 2000–2004. Jednalo se o „Přípravný 5měsíční kurz pro občany národnostních menšin k přijetí do služebního poměru příslušníka P ČR“. V rámci kurzu probíhala rovněž výuka romštiny.

Ve **čtyřletém maturitním studiu** ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově (68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost) je problematika národnostních menšin vyučována průřezově v celém průběhu vzdělávání. Výuka je zaměřena mj. na otázky spojené se skrytým rasismem většinové společnosti, problematiku extremismu a jeho formy, migraci a její příčiny, předsudky a xenofobii. V neposlední řadě se žáci seznamují s charakteristikou národnostních menšin na území ČR, postavením uprchlíků, organizacemi na ochranu menšin a cizinců, mezinárodními úmluvami.

Od roku 2010 je realizováno ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově vzdělávání příslušníků menšin v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost jako 2 projekty schválené MŠMT: „Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově“ a „Vzdělávání žáků národnostních menšin ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově“.

Oba projekty řeší vytvoření rovných příležitostí pro žáky 9. tříd ZŠ z národnostních menšin v ČR v přijímacím řízení a vzdělávání ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově tak, aby nedocházelo k jejich vyčleňování z hlavního vzdělávacího proudu a aby obstáli v konkurenci na trhu práce. Projekt je zaměřen na národnostní menšiny, ale je otevřený cizincům, včetně cizinců ze třetích zemí (státní občanství není podmínkou přijetí ke studiu ani k ukončení studia). Speciální pozornost je věnována prevenci rasismu a xenofobie a podpoře multikulturní výchovy. Výrazná péče je věnována jazykové přípravě. Projekty obsahují také vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří s těmito žáky pracují.

V současné době studuje ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově celkem 50 žáků, kteří reprezentují 13 národností a menšin (romská – 7 žáků, slovenská – 11 žáků, polská – 3 žáci, ukrajinská – 8 žáků, vietnamská – 9 žáků, mongolská – 5 žáků, kirgizská – 1 žák, angolská – 1 žák, chorvatská – 1 žák, bulharská – 1 žák, albánská – 1 žák, řecká – 1 žák, arménská – 1 žák).

Témata související s policejní prací ve vztahu k menšinám, tj. integrace menšin, lidská práva a práva menšin, problémy multikulturní společnosti apod., jsou začleněna do vzdělávacích programů na Středních policejních školách a Školních policejních střediscích, které připravují nově přijaté policisty v rámci tzv. **Základní odborné přípravy**. V jejím rámci je předmětná problematika začleněna především do předmětu Právo. Ve vyučovacím předmětu **Komunikace a policejní etika** je problematika pojata z hlediska předsudků a metod jejich ovlivňování, jednání s příslušníky minorit, diferencovaného přístupu policistů při komunikaci a sociální interakci s nimi v souladu s Listinou základních práv a svobod, Ústavou ČR a Etickým kodexem. Tomu odpovídají náměty praktických zaměstnání.

V oblasti **terciárního vzdělávání** se dotčená problematika promítá v průběhu celého studia především do modulů zaměřených na **právní disciplíny**. Důraz je kladen na diferencovaný přístup policistů a zaměstnanců resortu MV v jednání a komunikaci s příslušníky minorit, na objasnění negativních projevů většinové společnosti vůči příslušníkům menšin, problematiku diskriminace, rasismu, jejich projevy a vliv na chování a jednání občanů majority v ČR bez rasových a xenofobních prvků. V rámci výuky Komunikace v multikulturním prostředí jsou v tématu: „Rasismus a práce policistů ČR s menšinami se zaměřením na vietnamskou a romskou komunitu“ zmiňovány dvě základní, nejvíce zastoupené komunity v ČR.

Ve **vysokoškolském vzdělávání** uskutečňovaném PA ČR v Praze (prezenční nebo kombinovaná forma bakalářského a magisterského studijního

programu Bezpečnostně právní studia a Veřejná správa a doktorského studijního programu Bezpečnostně právní studia) je problematika menšin přednášena především v rámci předmětů: Teorie práva a státověda, Základy mezinárodního práva, Evropské právo, Ústavní právo a státověda, Lidská práva a policie, Mezinárodní právo veřejné, Listina základních práv a svobod, Globalizace a lidská práva, Teorie státu a práva, Sociologie etnických vztahů, Politologie.

Na úseku **mezinárodního policejního vzdělávání** proběhl v roce 2006 v rámci Transition Facility Twinning Light Project projekt „Protikorupční strategie principů integrity a etiky v policejní službě („Anti-corruption Strategy of Principles of Integrity and Ethics in Police Service“). CEPOL a MEPA nepořádají aktivity výlučně zaměřené na problematiku národnostních menšin, avšak jako podtéma se vyskytuje v jiných kurzech, např. Management of Diversity apod.

Agentura CEPOL rovněž připravuje Common Curriculum (CC, společné osnovy) na téma Management of Diversity. K CC je zatím vytvořen popis kurzu, avšak samotné práce na CC nebyly od roku 2007 zahájeny.

Problematika menšin je nedílnou součástí **kvalifikačních a specializačních kurzů**. V rámci kvalifikačních kurzů je součástí vzdělávacích modulů „Výkon služby“ a „Právní aspekty služby pořádkové policie, služební hodnocení“. U kurzů specializačních je problematika národnostních menšin probírána ve výuce zvláštní části zákona č. 40/2209 Sb., trestní zákoník.

V navazujících **kurzech pro 5. a vyšší tarifní třídu** je tato problematika zakomponována do výukového obsahu předmětu Právo a Služba pořádkové policie.

Jako klíčový úspěch v oblasti vzdělávání na úseku menšin lze označit vznik systémového vzdělávání specialistů na menšiny v činné službě. OBP se podařilo v roce 2011 prosadit vznik a akreditaci dvoudílného specifického vzdělávacího programu **Kurz SD pro menšiny a členů PS I, II.**, jehož cílem je poskytnout účastníkům **základní teoretickou přípravu pro práci na úseku menšin** a vybavit je potřebnými kompetencemi pro jednání s nositeli kulturních, sociálních a jiných zvláštností.

OBP jako odborný garant problematiky v rámci MV zpracoval obsah vzdělávacího kurzu a během dosavadních realizací zajišťoval lektory. Velký důraz je přitom kladen na spolupráci jak s policejními experty z praxe, tak se zástupci akademické obce a nevládního sektoru. Garantem kurzu je ŘSPP.

Kurz je realizován formou denního studia v délce celkem 6 pracovních dnů (38 hodin). Primární cílovou skupinou jsou SD, členové jejich PS a další policisté, kteří se při plnění svých úkolů dostávají ve zvýšené míře do kontaktu s cizinci a příslušníky menšin.

Tematické okruhy kurzu jsou následující:

#### **Blok I:**

- Úvod do základů problematiky – související základní pojmy,
- Komunikace v interkulturním prostředí,
- Lidská práva, diskriminace,
- Systém práce P ČR na úseku menšin,
- Princip etnické neutrality, rasové profilování,
- Odolnost policisty vůči psychické zátěži při práci v multikulturním prostředí,
- Obchod s lidmi,
- Extremismus,
- Gangy etnických menšin.

## **Blok II:**

- Problematika cizinců v ČR (Migrace, Problematika pobytu cizinců v ČR, Cizinci v ČR),
- Sociální vyloučení (Úvod do problematiky sociálního vyloučení, Kriminalita a sociální vyloučení, Možnosti sociálního začleňování),
- Romové v ČR (Základní údaje o etniku relevantní pro práci policie, Úskalí komunikace policisty s romským „klientem“),
- Zásady policejní práce v sociálně vyloučených lokalitách,
- Rizikové náboženské menšiny a sekty v ČR (Úvod do problematiky, Orientace na současné náboženské scéně ČR, Sekty v ČR).

Kurz je zakončen ověřením znalostí formou didaktického písemného testu, na základě jehož úspěšného splnění je absolventům vydáno „Osvědčení o absolvování kurzu“ a proveden zápis o splnění do personálních spisů v rámci systému EKIS II.

Absolventi každého kurzu vyplňují hodnotící dotazník, na základě kterého je kurz dále zkvalitňován a upravován dle požadavků a potřeb z výkonu. Podrobnější informace vč. jednotlivých prezentací jsou dostupné na intranetových stránkách OBP<sup>26</sup>.

## **Pravidelná pracovní setkání SD a členů jejich PS**

---

### **Pravidelná pracovní setkání SD pro menšiny a členů jejich PS na celorepublikové úrovni**

Na základě ZP PP 32/2010 probíhá minimálně 2x za rok pravidelné třídní pracovní setkání SD a členů jejich PS na celorepublikové úrovni. Cílem setkání je vzájemné informování specialistů o vývoji situace na úseku menšin v jednotlivých krajích, výměna zkušeností a příkladů dobré praxe a další doškolování v problematice práce s menšinami. Kromě externích expertů jsou ke školení využíváni rovněž nepolicejní specialisté, zejm. z prostředí nevládního sektoru, akademické obce či státní správy, příp. zahraniční hosté. Akce se pravidelně účastní okolo 60 policistů všech KŘP ČR.

### **Pravidelná pracovní setkání SD a členů jejich PS na krajské úrovni spojené s dalším doškolováním**

Na základě ZP PP 32/2010 organizuje SD nejméně 1x za 6 měsíců jednání PS na krajské úrovni za účelem vzájemné informovanosti, zhodnocení stávající situace na úseku menšin a koordinace dalšího postupu. Alespoň jednou ročně je toto jednání multidisciplinární, kdy jsou přizváni vedoucí policisté KŘP a zástupci státních i nestátních organizací zabývajících se problematikou menšin. Součástí těchto jednání je rovněž další doškolování k aktuálním tématům z oblasti menšin.

---

<sup>26</sup> <http://web.mv.cz/obp/mensiny/jednani.html>

## **Realizace konferencí, seminářů a kurzů dle potřeby a aktuálních témat**

---

Průběžně jsou realizovány na základě potřeby specializované semináře k aktuálním tématům<sup>27</sup>. Během předmětného období 2008-2012 se jednalo např. o následující semináře:

- **Vyjednávací techniky mezi policií a příslušníky národnostních menšin - efektivní metody, analýza rizik, specifika vyjednávacího procesu** - cyklus seminářů (Solenice, Praha, 2009, pořadatel OBP). Obsahem byla témata: migrace, integrační přístupy, multikulturalismus, kulturní specifika jednotlivých cizineckých komunit a multikulturní komunikace, situace cizinců a menšin v ČR, vliv kriminálního jednání na situaci cizinců a menšin, sociální vyloučení a kriminalita. Lektoři se rekrutovali jak z akademické sféry, nevládního sektoru tak z řad specialistů státní správy. Celkem bylo proškoleno 100 policistů z řad vybraných pracovníků ÚOOZ, SD a členové jejich PS.
- **Interkulturní dimenze a rizika asijských komunit** – cyklus celkem 21 seminářů (jednotlivá KŘP s akcentem na regiony kde žijí nejpočetnější asijské komunity, 2009, pořadatel OBP). Realizováno v reakci na poptávku ze strany P ČR. Obsahem seminářů bylo představení vybraných základních aspektů různých sociálních, kulturních a náboženských rámců, v nichž se odvíjejí životy příslušníků vietnamské a mongolské státní příslušnosti pobývajících na území ČR, a seznámení se základními zásadami a možnostmi komunikace při jednání s těmito osobami. Celkem bylo proškoleno přes 630 policistů služby pořádkové policie, dále též SD a členové jejich PS. Lektoři byli vybráni z řad externích specialistů na konkrétní problematiku.
- **Sociální integrace v obcích** – cyklus konferencí (2009, Ústí nad Labem, Liberec, Plzeň, Hradec Králové, České Budějovice, Praha, Ostrava, Olomouc, organizátor Agentura pro sociální začleňování /dále jen „Agentura“/ ve spolupráci s OBP a dalšími rezorty). Konference byly určeny zástupcům samospráv, v jejichž teritoriální působnosti se nachází sociálně vyloučené lokality, či lokality sociálním vyloučením ohrožené. Jejich cílem bylo seznámit účastníky se základními principy komplexního řešení sociálního vyloučení na svém území a otevřít diskusi o problémech, které v této oblasti tíží orgány samospráv.
- **Pracovní setkání asistentů pro jednání s policií a dalšími úřady** (OBP, Solenice, duben 2010)<sup>28</sup> – jednání určené zástupcům samospráv a nevládních organizací provozujících službu asistenta, samotným terénním pracovníkům a spolupracujícím policistům. Obsahem bylo vzájemné představení se a prezentace jednotlivých poskytovatelů a spolupracujících aktérů, předání příkladů dobré i neosvědčené praxe, společná práce na finalizaci Metodiky činnosti asistentů při jednání s policií a dalšími úřady. Důležitou částí programu byla realizace workshopů k dané problematice.

---

<sup>27</sup> Podrobné informace k jednotlivým seminářům vč. prezentací příp. dalších materiálů jsou dostupné na intranetových stránkách OBP v sekci Policie a minority.

<sup>28</sup> Podrobné informace viz intranet OBP MV: <http://web.mv.cz/obp/mensiny/jednani.html>.



- **Využití metody case managementu v policejní práci při řešení trestné činnosti související s dětmi a mládeží** (OBP, Praha, srpen 2010) – jednodenní seminář, kterého se zúčastnilo 70 osob z řad zástupců PP, náměstků ředitelů KŘP pro SKPV, policistů zařazených u SKPV – specializace trestná činnost páchaná mládeží a na mládeži, zástupců Probační a mediační služby, sociálních odborů krajských úřadů (OSPOD), OBP a odboru prevence kriminality MV (dále jen „OPK“).
- **Komunikace s médii při bezpečnostním opatření** (OBP, Praha, září 2011)<sup>29</sup> - odborný seminář určený zástupcům MV, P ČR, neziskového sektoru, akademické sféry i samotných novinářů. Tématem bylo zpravodajství a PR orgánů státní správy ve vztahu k extremismu a k anticikanismu a způsob informování o extremistických shromážděních v sociálně vyloučených lokalitách.
- **Policejní specialisté pro práci v romských komunitách Policejního sboru SR** (OBP, Praha, březen 2012) – setkání s policejním viceprezidentem SR a metodikem PP SR pro práci specialistů se zástupci MV a PP ČR. Slovenští představitelé podrobně představili současnou situaci romských osad na Slovensku, vč. souvisejících kriminogenních faktorů a představili nástroj slovenské policie pro práci s romskými komunitami - „**Policejní specialisty pro práci v komunitách**“. Na toto úvodní jednání navázala další spolupráce viz Spolupráce s Policejním sborem SR, kap. 2. Vyhodnocení úkolů vyplývajících ze Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období let 2008–2012, Priorita 2.1.: Zdokonalení systémových opatření Policie ČR pro práci s menšinami, Inspirace zahraničními modely.
- **Interkulturní kompetence Policie SRN** - mezinárodní modelový seminář (OBP, Praha, červen 2012). Podrobněji viz Spolupráce se Zemským policejním vzdělávacím centrem Karla Severinga Policejního sboru Severního Porýní – Vestfálska, kap. 2. Vyhodnocení úkolů vyplývajících ze Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období let 2008–2012, Priorita 2.1.: Zdokonalení systémových opatření Policie ČR pro práci s menšinami, Inspirace zahraničními modely.

## Vzdělávací aktivity na regionální úrovni

---

Na vzdělávacích aktivitách k problematice menšin organizovaných na jednotlivých KŘP se dle ZP PP 32/2010 aktivně podílejí SD, kteří spolupracují se subjekty zabývajícími se vzdělávacími aktivitami v dané problematice a zúčastňují se zdokonalovacích seminářů a školení ve vztahu k menšinám. Jedná se jak o systémové aktivity, tak o realizaci seminářů na základě aktuálních témat a problémů, lze uvést např. následující aktivity:

➤ Na základě podnětu SD Olomouckého KŘP vznikl ve spolupráci s VPŠ a SPŠ MV v Holešově v roce 2011 specializovaný kurz „**Policista v multikulturním prostředí**“, který zajišťuje systematické vzdělávání policistů v problematice menšin.

<sup>29</sup> Další info viz internetové stránky MV: <http://www.mvcr.cz/clanek/odbornici-debatovali-na-pude-ministerstva-vnitro-o-problematice-extremismu.aspx>.

Jedná se o 3denní vzdělávací blok, jehož se účastní policisté KŘP Olomouckého, Moravskoslezského, Zlínského a Jihomoravského kraje. Stěžejními tématy kurzu jsou: Problematika sociálního vyloučení, Romové v ČR, Cizinci v ČR. Lektori kurzu pochází z řad jak externích expertů, tak rezortních specialistů.

➤ V rámci KŘP Jihočeského kraje byla problematika menšin zahrnuta do **zdokonalovacího školicího kurzu ve Školícím policejním středisku Lišov**, kterého se účastní policisté pořádkové policie v rámci KŘP Jčk. V roce 2012 kurzy probíhaly každý týden a pro problematiku menšin byla v rozvrhu vyhrazena jedna vyučovací hodina. Přednáška byla zaměřena na základní znalosti a povědomí soužití v multikulturní společnosti, na etnické profilování a specifika zejména vietnamské a romské menšiny. Celkem bylo za rok 2012 proškoleny 684 policistů pořádkové služby.

➤ **Romové v ČR** – cyklus seminářů o společném soužití většinové společnosti s Romy a dodržování lidských práv na území ČR (realizováno ve spolupráci s o.p.s. Živá paměť v průběhu roku 2012 ve většině KŘP).

➤ **Vzdělávání strážníků a policistů pro výkon služby v sociálně vyloučených lokalitách a multikulturním prostředí** (ÚO Olomouc, pořádáno OPK 2012).

➤ **Vietnamská komunita v ČR** – cyklus seminářů (2011, KŘP Zlínského kraje, na základě poptávky KŘP zajištěno OBP).

➤ **Právo shromažďovací** (duben 2012, KŘP Zlínského kraje ve spolupráci s Krajským úřadem Zlínského kraje – jednodenní seminář pro představitele obecních úřadů pověřených vyřizováním podnětů ke konání shromáždění a obdobných akcí.

➤ **Extremismus a islamismus** (červen 2012, KŘP Zlínského kraje) – přednáška pro P ČR a její partnery z řad státní správy a občanské společnosti.

➤ **Moderní operátor** (2012, KŘP Zlínského kraje) - pracovní zaměstnání zaměřené na posílení a rozvoj percepčních schopností, komunikačních dovedností a vlastní analýzy.

➤ Oboustranná spolupráce v edukační a osvětové činnosti (probíhá od roku 2011) - KŘP Zlínského kraje s Fakultou humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a Mezinárodním křesťanským velvyslanectvím Jeruzalém. Vzdělávací aktivity na témata: antisemitismus, holocaust, extremismus, prevence rizik apod.

## **Zážitková pedagogika - sebezkušenostní tréninky**

---

V letech 2011 a 2012 byla v oblasti vzdělávání P ČR na úseku menšin OBP pilotně odzkoušena metoda sebezkušenostního tréninku. Tato metoda byla zvolena s ohledem na prokazatelné výsledky této formy vzdělávání, jež umožňují mnohem hlubší a trvalejší udržení získaných informací, včetně mnohdy výrazné proměny vnitřního náhledu na konkrétní problémy, než klasické formy vzdělávání uplatňované formou přednáškové činnosti. To se jeví jako nanejvýš žádoucí obzvláště v oblasti

vzdělávání v problematice menšin, kde je často nutné pracovat s vlastními předsudky a postoji, což nelze klasickou přednáškovou činností postihnout.

V říjnu 2011 a květnu 2012 byly realizovány celkem 2 běhy 3denních sebezkušenostních tréninků pro policejní specialisty na problematiku menšin – „Menšiny ve společnosti“. Cílem tohoto v rámci P ČR inovativního projektu bylo posílit senzibilitu policejních specialistů při práci s nositeli kulturních, náboženských a jiných specifík prostřednictvím intenzivního a sugestivního prožitku v rámci modelových situací se všemi problematickými aspekty (jako např. komunikační / jazyková bariéra, diskriminace, ztížená pozice ve vyjednávání s nositeli moci při obhajobě svých práv, nedůvěra, strach aj.). Daných cílů bylo dosaženo prostřednictvím interaktivních metod, diskuzí, zážitkových her, simulací a aktivit v přírodě založených na řešení modelových situací s následným rozбором a teoretickým zobecněním jako zdroje zkušenosti a poznání.

Oba kurzy byly realizovány v Tábornické základně Lom Na Hřebenech v Lipnici nad Sázavou ve spolupráci s organizací Outward Bound – Česká cesta s.r.o.

Na základě velmi pozitivních výsledků realizovaných pilotních projektů je plánována další realizace a rozšíření sebezkušenostní pedagogiky do P ČR v rámci projektu „Efektivní rozvoj a posilování kompetencí lidských zdrojů“, (podrobněji viz kap. 3. Strategické cíle pro období 2013–2014, úkol 2.1.).

## **Průběžná příprava a vzdělávání policejních pedagogů**

---

Příprava a vzdělávání policejních pedagogů k tématu policejní práce s menšinami je zajištěna jejich pravidelnou účastí na probíhajících kurzech a seminářích organizovaných jak OBP, tak dalšími subjekty. Odbornou podporu je schopno poskytnout také **Středisko pro výchovu k lidským právům**, které působí od dubna 2004 při Vyšší policejní škole Ministerstva vnitra v Praze. Středisko je informačním a expertním centrem v oblasti lidských práv, profesní etiky a korupce, které zpracovává a poskytuje informace z daných oblastí, organizuje a realizuje vzdělávací aktivity a podílí se na vytváření učebních pomůcek pro policejní vzdělávání.

Ve vztahu k problematice menšin Středisko zpracovalo například komplexní výukový materiál „**Policie mezi kulturami**“<sup>30</sup> sestávající z multimediálního CD-ROMu a manuálů pro učitele a studenty. Materiál obsahuje řadu informací týkajících se extremismu, xenofobie, rasismu a diskriminace. Vedle těchto vzdělávacích prvků usiluje i o výchovný vliv na studenty prostřednictvím krátkých videofilmů, příkladů z reálného života apod.

Kvalitativní zlepšení interkulturních vztahů bylo rovněž cílem výukového programu „**Jazykové mosty**“. Tento multimediální program s doprovodnými manuály, skládající se ze čtyř jazykových modulů (pro angličtinu, němčinu, ruštinu a romštinu), obsahuje vedle centrálního jazykového zaměření i prvky multikulturní, genderové a profesně etické a má usnadnit komunikaci mezi policisty a cizinci či osobami romského etnika v typických situacích policejní praxe. Program byl oceněn Evropskou jazykovou cenou Label a Cenou České asociace distančního univerzitního vzdělávání.

Středisko se rovněž zaměřilo na zpřístupnění a zapojení se do evropské diskuse problematiky lidských práv a interkulturních vztahů ve vztahu k policejní

---

<sup>30</sup> Dufková, I., Helingerová, M., Sůva, J.: *Policie mezi kulturami*, VPŠ Praha, 2007.

službě, především v návaznosti na spolupráci s CEPOL (Evropská policejní akademie), a to prostřednictvím činnosti lektorské (lektorování na kurzu CEPOLu ve Švédsku, 2010), pedagogicko-poradenské (poradenství k vytváření evropského kurikula ke zvládnutí rozmanitosti) a publikační (např. článek v časopise *Policista* 1/2011 o etnickém profilování v policejní práci v EU).

## Odborné publikace a materiály

---

➤ **Manuál dobré praxe community policing** (2009, pro OBP zpracovalo o. s. Společně k bezpečí). Publikace popisuje hlavní zásady a principy metody community policing, společné cesty k zajištění veřejného pořádku a aktivizace občanů. Manuál uvádí možnosti spolupráce policie se samosprávou, veřejností, občanskými iniciativami, nevládními organizacemi, školami a ziskovým sektorem. Jednotlivá doporučení ilustrují příklady dobré praxe z obvodních oddělení P ČR I., II. a III. typu. OBP zajistil v první polovině roku 2009 vydání manuálu v počtu 5000 kusů a následnou distribuci na jednotlivá obvodní oddělení P ČR, strážníkům obecních a městských policií, do policejních vzdělávacích institucí, knihoven aj.

➤ Informační příručka pro policisty **Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR: Pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika** (2009, pro OBP zpracoval Člověk v tísni o. p. s.). Publikace podrobně představuje policistům téma pracovních migrantů z Vietnamu, Mongolska a Ukrajiny, včetně možných souvislostí jejich pobytu a práce v ČR s organizovaným zločinem či různými vykořisťovatelskými systémy. Příručka byla vydána v nákladu 5 000 ks. Je určena příslušníkům P ČR, ale je rovněž využitelná i pro střední a vysoké školy, širokou odbornou veřejnost.

➤ **Identifikace zásadních problémů v oblasti sociálního vyloučení**<sup>31</sup> (2009, pro OBP zpracovalo Společně k bezpečí, o. s.). Základní analýza nejdůležitějších problémů sociálního vyloučení v klíčových oblastech (bydlení, vzdělávání, problematika dětí a mládeže, zaměstnanost, bezpečnost) vč. možných nástrojů jejich řešení s ohledem na působnost orgánů státní správy a samosprávy.

➤ **Sociální vyloučení: dobrá praxe a řešení**<sup>32</sup> (2009, pro OBP zpracovalo Společně k bezpečí, o. s.). Obsažný a kvalitní přehled dosud realizovaných příkladů dobré praxe a osvědčených postupů, který má sloužit obecním a městským samosprávám při jejich úsilí o předcházení a odstraňování sociálního vyloučení. Nabízí možnosti řešení, které mohou vést ke stabilizaci situace sociálně segregovaných lidí. Za účelem zajištění kvalifikovaného poradenství orgánům samospráv v této oblasti a vzhledem k tomu, že Agentura disponuje tzv. lokálními konzultanty, kteří působí v regionech s největším zatížením tohoto problému, byl manuál předán k dispozici Agentuře s návrhem jeho prezentace a dalšího využití při realizaci série celorepublikových konferencí určených zástupcům samospráv, jež proběhla ve spolupráci s OBP během roku 2009 v 8 městech ČR).

---

<sup>31</sup> Součástí návrhu Řešení aktuálních problémů sociálního vyloučení (usnesení vlády ČR ze dne 23. března 2009 č. 331/2009).

<sup>32</sup> Dostupné na [www.mvcr.cz](http://www.mvcr.cz) v sekci Minority a policie – cesta: O nás / Bezpečnostní politika / Prevence / Minority a policie / Dokumenty / Sociální vyloučení.

➤ **Příručka pro sociální integraci**<sup>33</sup> (Úřad vlády České republiky, 2009), která byla vytvořena autorským kolektivem Agentury, organizace Člověk v tísni, o.p.s. a OBP. Příručka obsahuje praktická doporučení zástupcům samospráv směřující ke stabilizaci sociálně vyloučených lokalit. Je rozdělena do dvou částí - první, tištěná, obsahuje základní rámec k vytvoření předpokladů pro systémové řešení sociálního vyloučení v dané lokalitě. Část druhá, dostupná prostřednictvím webových odkazů na stránky Agentury a dalších institucí, obsahuje podrobné postupy a popisy, které umožní jakékoliv samosprávě realizovat jednotlivá opatření (např. realizace systému schodišťového bydlení, veřejně prospěšných prací atd.).

➤ **Metodika činnosti asistenta pro jednání s policií a dalšími úřady**<sup>34</sup> (OBP, 2010), metodický materiál pro poskytovatele služby Asistent pro jednání s policií a dalšími úřady. Popisuje historii metody, cíle a základní postupy při poskytování asistence.

## Bezpečnostní výzkum

---

Problematika menšin v rámci bezpečnostního výzkumu ČR vychází z klíčové priority BV č. 1, tj. Bezpečnost občanů. V současné době jsou realizovány 3 projekty zaměřené na problematiku menšin:

- **Současná situace v oblasti extremistických hnutí v ČR s důrazem na jejich potenciální podporu u mladistvých a na šíření extremistických ideologických obsahů po internetu** (kód projektu: VG20102012012, realizátor: Institut pro kriminologii a sociální prevenci)

- **Islám v ČR: etablování muslimů ve veřejném prostoru** (kód projektu: VG20132015113, realizátor: SocioFactor s.r.o.)

- **Ochrana obyvatelstva v závislosti na diferenciaci populace** (kód projektu: VG20132015122, realizátor: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích)

V roce 2010 byl ukončen projekt **Zmapování postojů veřejnosti v České republice k pravicově extremistickým, rasistickým a xenofobním myšlenkám a jejich šířitelům s ohledem na integraci menšin a cizinců** (realizátorem STEM, s.r.o.).

## Využívání externí supervize – formy psychologické pomoci

---

K celkovému zlepšení připravenosti policistů pro náročný výkon služby v oblasti práce s menšinami navrhla Strategie 2008-2012 realizaci projektu supervize. **Supervize je moderní forma psychologické péče a způsob rozvoje kvality pracovníků, pracovních týmů a jejich výkonu v zaměstnání.** Supervizor se schází se zaměstnanci k rozhovorům o výkonu jejich profese a pomáhá jim řešit případné konflikty, zátěžové situace, práci s klienty apod., které zaměstnanec nemůže řešit s nikým jiným (s nadřízeným, kolegou aj.). Hlavním principem supervize

---

<sup>33</sup> Dostupné na [www.mvcr.cz](http://www.mvcr.cz) v sekci Minority a policie – cesta: O nás / Bezpečnostní politika / Prevence / Minority a policie / Dokumenty / Sociální vyloučení.

<sup>34</sup> Dostupné na [www.mvcr.cz](http://www.mvcr.cz) v sekci Minority a policie – cesta: O nás / Bezpečnostní politika / Prevence / Minority a policie / Dokumenty / Asistent při jednání s policií a dalšími úřady.

je zvýšit profesionální zdatnost pracovníků. Supervize posiluje jejich odborný i osobní rozvoj a chrání je před emočním vyčerpáním nebo syndromem vyhoření.

V letech 2006-2007 byla realizace externí supervize s pozitivními výsledky pilotně odzkoušena v rámci pilotního projektu při Městském ředitelství P ČR Brno<sup>35</sup>.

Rozpracování projektové žádosti projektu „Zkvalitnění profesní přípravy policistů – Supervize“ bylo převzato PP, odborem personálním, oddělením vedoucího psychologa. Projekt přes svou nespornou potřebnost nakonec nebyl podán, a to z důvodů plánovaných změn v systemizaci služebních míst policejních psychologů a z důvodů restriktivních finančních opatření realizovaných od roku 2010.

Stávající možností pro policisty využít psychologické pomoci je síť policejních psychologů působících při každém KŘP, kteří v případě potřeby poskytují krizovou intervenci nejen obětem či příbuzným obětí, ale také jednotlivým policistům.

## 2.4. Priorita: Implementace Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období 2008 – 2012

Strategický cíl:

- Pro zajištění implementace *aktualizované Strategie* vytvářet akční plány

Dílčí cíl:

- Sjednotit opatření stanovená akčními plány s probíhající *Reformou policie*

Gestor za prioritu: **Odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR**

Spolugestori: **Všechny útvary resortu zodpovědné za jednotlivé priority**

Vyhodnocení: **splněno**

Jednotlivá opatření Strategie 2008-2012 byla v předemném období rozpracována do Akčních plánů OBP a Plánů činnosti PS pro menšiny jednotlivých KŘP, která vedla k dosažení prioritních cílů. Veškerá opatření byla plně v souladu s Reformou policie. Akční plány resortu MV do budoucna již vytvářeny nebudou, funkční období nové Strategie bude zkráceno ze 4 na dvouleté období let 2013-2014 a bude obsahovat již konkrétní úkoly.

## 2.5. Speciální metody sociální práce – „asistent pro jednání s policií a dalšími úřady“

<sup>35</sup> Podrobněji viz Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období let 2008-2012, kap. 2.3. Využití supervize v rámci policie ČR.

Značné úsilí bylo během let 2008–2012 věnováno ze strany OBP podpoře speciální metody sociální práce – „asistent pro jednání s policií a dalšími úřady“.

Asistent pro jednání s policií a dalšími úřady, dříve Asistent Policie ČR pro práci v sociálně vyloučených lokalitách, (dále jen „asistent“), je mechanismus využívaný na místní úrovni od roku 2003. Tato služba je **druhem sociální práce usnadňujícím obyvatelům sociálně vyloučených kontakt a komunikaci s policií**. Klienty asistentů jsou především oběti a svědci latentní kriminality, kterou se policii daří, z důvodu neochoty svědků a obětí ke spolupráci, jen velmi obtížně odhalovat. Úkolem asistenta je zlepšovat vztahy mezi policií a obyvateli těchto enkláv a přispívat k vytváření takových podmínek, které umožní lidem žijícím v prostředí sociálně vyloučených lokalit snazší přístup ke službám a pomoci ze strany P ČR. (*Podrobněji k činnosti asistentů viz Metodika činnosti asistenta pro jednání s policií a dalšími úřady*<sup>36</sup>).

Jedná se o velmi **účinný nástroj k výrazné eliminaci kriminality v sociálně vyloučených lokalitách**. Díky práci asistentů se daří lépe vyhledávat latentní trestnou činnost v sociálně vyloučených lokalitách, příslušníci P ČR získávají širší povědomost o tamní situaci a jsou schopni lépe porozumět aktuálním problémům obyvatel těchto lokalit. Lidé nacházející se v prostředí sociálního vyloučení, jsou díky působení asistentů policie lépe informováni o svých právech i povinnostech a jsou tak schopni při řešení své situace využívat standardních institucionálních prostředků. Dlouhodobé využívání asistentů policie také významně přispívá k systematickému odstraňování faktorů podporujících sociální segregaci těchto osob.

**Přes nepopiratelný přínos činnosti asistentů se mechanismus od svého vzniku potýká s nejasnostmi ohledně institucionálního ukotvení a zejména finančního zajištění.** Za účelem odstranění těchto problémů proběhla v roce 2008–2009 četná jednání zástupců OBP a MPSV. Podařilo se zajistit akceptaci mechanismu ze strany MPSV jakožto jedné z metod sociální práce. Tento krok byl klíčový pro zajištění možnosti čerpání finančních dotací ze státního rozpočtu určených na sociální služby. S cílem naplnění veškerých náležitostí daných zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, byla OBP ve spolupráci s MPSV v roce 2009 aktualizována Metodika činnosti asistenta<sup>37</sup>.

Za účelem překonání rozporů ohledně názvosloví bylo na základě jednání se zástupci MPSV a v souvislosti s § 7 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v roce 2009 upuštěno od užívání názvu „asistent policie“ a bylo zavedeno označení „**asistent při jednání s policií a dalšími úřady**“.

Ve snaze o podporu dalšího fungování a rozšíření mechanismu zorganizoval OBP **setkání poskytovatelů služby a samotných asistentů** ve dnech 7.–8. dubna 2010 v Solenicích<sup>38</sup>. Setkání se zúčastnili zástupci samospráv a nevládních organizací provozující metodu sociální práce asistenta, samotní sociální terénní pracovníci, zástupci MV a spolupracující policisté. Obsahem setkání bylo vzájemné představení a prezentace jednotlivých poskytovatelů a spolupracujících aktérů, předání příkladů dobré i neosvědčené praxe, společná práce na finalizaci Metodiky činnosti asistentů. Důležitou částí programu byla realizace workshopů k dané

<sup>36</sup> Dostupné na [www.mvcr.cz](http://www.mvcr.cz) v sekci Minority a policie – cesta: O nás / Bezpečnostní politika / Prevence / Minority a policie / Dokumenty / Asistent při jednání s policií a dalšími úřady.

<sup>37</sup> Dostupná na [www.mvcr.cz](http://www.mvcr.cz) v sekci Minority a policie – cesta: O nás / Bezpečnostní politika / Prevence / Minority a policie / Dokumenty / Asistent při jednání s policií a dalšími úřady.

<sup>38</sup> Podrobnější informace viz intranet OBP MV ČR: <http://web.mv.cz/obp/mensiny/jednani.html>.

problematice (přínos mechanismu, hlavní překážky v realizaci, požadavky na MV / P ČR / poskytovatele aj.).

V současné době funguje již pouze 10 asistentů v rámci celé ČR. Jedná se o službu poskytovanou nevládními organizacemi (Člověk v tísni, o. p. s. - pobočky Plzeň, Přerov, romské středisko Drom Brno a o. s. Vzájemné soužití Ostrava). Služba je u těchto organizací financována z rozpočtů měst / krajů, dotací MPSV či ESF OPLZZ.

**Zejména nedostatek finančních zdrojů brání rozšíření mechanismu do všech potřebných lokalit a regionů.** Organizace, které mají asistenci zaregistrovanou jako sociální službu a splňují veškeré náležitosti stanovené zákonem č. 108/2006, o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, mohou žádat o dotace na sociální služby u MPSV, které jsou ovšem nenárokové a vztahují se pouze na výsek činnosti asistenta, která zapadá do rámce obligatorních činností stanovených výše zmíněným zákonem. Dalšími možnostmi financování jsou rozpočty měst a krajů, prostředky Rady vlády pro záležitosti romské komunity na terénní sociální práci v komunitách, či Evropský sociální fond. **S ohledem na stále krátící se dotační tituly určené k financování sociálních služeb nelze v dané oblasti čekat v nejbližší budoucnosti výrazné zlepšení.**

Dalším využitelným nástrojem k řešení kriminality v sociálně vyloučených lokalitách jsou **asistenti prevence kriminality**. Jedná se o projekt OPK, realizovaný od roku 2009 s cílem zvyšování bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách a jejich okolí, eliminace sociálně rizikových jevů, prevence útoků páchaných s extremistickým motivem a podpora nerepresivních metod práce P ČR i obecní policie. Asistent prevence kriminality je zaměstnancem samosprávy zařazeným v obecní policii ve smyslu zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Asistent není strážníkem ani čekatelem, ale plní úkoly, které nejsou dle zákona o obecní policii svěřeny výhradně strážníku nebo čekateli. Podílí se zejm. na prevenci kriminality v obci, přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích.

Asistenti prevence kriminality tak představují pro P ČR partnera (zejména prostřednictvím obecních policií, v jejichž rámci působí) pro spolupráci při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti (nejen) v sociálně vyloučených lokalitách. Celkem v roce 2012 působilo 87 asistentů prevence kriminality ve 26 městech ČR, v roce 2013 se bude jednat o celkem 41 měst ČR.



### 3. Strategické cíle pro období 2013 – 2014

Cílem *Strategie 2013 –2014* zůstává nadále pracovat na adaptaci P ČR na podmínky vzrůstající společenské diverzity a vybavit policisty odpovídajícími sociálními kompetencemi tak, aby byli schopni efektivní práce ve vztahu k menšinám, vč. cizinců, a kvalitního a rovného přístupu k nim.

Vzhledem ke stávajícímu složení menšinových a cizineckých skupin v ČR a souvisejícím bezpečnostním rizikům lze předpokládat, že hlavní pozornost v této oblasti bude nadále soustředěna zejm. na obyvatele sociálně vyloučených lokalit, dále na vietnamské, mongolské a postupně narůstající muslimské komunity v ČR.

Jak bylo konstatováno ve zhodnocení činnosti na úseku menšin za období 2008-2012, situaci v oblasti systémového zajištění práce s menšinami lze v současné době označit za stabilizovanou, stávající síť SD je konsolidovaná a činnost na úseku menšin se dále rozvíjí. Podařilo se dosáhnout vynikající úrovně vzdělávání v problematice menšin.

Opatření Strategie na období 2013–2014 se zaměří na odstranění přetrvávajících problémů, jimiž jsou zejména nízká motivace a kontrola policistů vyčleněných pro práci s menšinami ze strany policejního managementu, pověření specialistů více agendami zároveň a nedefinování přesného prostoru pracovní doby pro práci na úseku menšin. Dále bude pozornost věnována udržení dosažené kvality vzdělávacích aktivit v dané oblasti a další zdokonalování běžících programů.

#### 1. Rozvoj systémových opatření pro práci s menšinami

1.1. Implementace Standardů činnosti P ČR na úseku menšin do vnitřní legislativy P ČR	
Gestor	OBP ve spolupráci s PP ČR
Indikátory plnění	<ul style="list-style-type: none"><li>• Schválení Standardů policejním prezidentem</li><li>• Vydání Standardů prostřednictvím interního aktu řízení</li></ul>
Termín	31. prosince 2013

#### Východiska:

Vyhodnocení Strategie 2008-2012 definuje jako hlavní překážky v zefektivnění činnosti na úseku menšin pověření policistů několika problematikami zároveň a zejména nedostatečný / nedefinovaný prostor pro výkon agendy menšin a motivaci ze strany managementu.

Není stanovena jasná a jednotná náplň pracovní činnosti policistů pověřených problematikou menšin, která by byla zakotvena ve vnitřní legislativě P ČR. Jelikož se nejedná o zcela standardní policejní činnost, rozdílné jsou tak nevyhnutelně představy o náplni práce a prostoru potřebném pro výkon dané agendy jak mezi samotnými specialisty, tak jejich vedením. Podstatná část policejního managementu nerozumí smyslu a poslání činnosti těchto specialistů, z čehož následně pramení nízká podpora pro tuto oblast.

K odstranění tohoto systémového nedostatku, který brání maximálnímu využití potenciálu SD, byly OBP vypracovány Standardy činnosti P ČR na úseku menšin (viz Příloha č. 1).

Standardy činnosti obecně jsou metodickou pomůckou stanovující rozsah a obsah určitých prací a jsou využívány v řadě oborů a firem jako nástroj hodnocení zaměstnanců. Např. v případě sociálních služeb zpracuje každý poskytovatel vlastní standard, který v případě inspekční kontroly předloží jako základní dokument, podle kterého komise zjišťuje, zda to, co je ve standardu uvedeno, poskytovatel skutečně splňuje. Standardy jsou veřejné, každý si je může přečíst, klienti, nadřízení, podřízení, donátoři a každý může posoudit, zda poskytovatel podle standardů postupuje a službu poskytuje.

Standardy činnosti P ČR na úseku menšin jsou strukturovanou formou popisu činností SD a členů jejich PS a výsledků jejich práce. Cílem dokumentu je standardizovat výkon SD a PS tak, aby došlo k maximálnímu využití jejich potenciálu při předcházení a řešení problémů bezpečnostního charakteru souvisejícího s menšinami na území jednotlivých krajů.

K implementaci Standardů do praxe P ČR je nezbytné, aby byly schváleny policejním prezidentem a byly zapracovány do vnitřní legislativy P ČR, a to prostřednictvím interního aktu řízení, příp. jako příloha ZP PP, o činnosti na úseku menšin.

<b>1.2. Implementace Metodiky hodnocení činnosti P ČR na úseku menšin do praxe</b>	
Gestor	OBP ve spolupráci s PP ČR
Termín	31. prosinec 2013
Indikátory plnění	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Schválení Metodiky policejním prezidentem</li> <li>• Vydání Metodiky prostřednictvím interního aktu řízení</li> <li>• Zabezpečení realizace hodnocení na úseku menšin od 1. ledna 2014</li> <li>• Zaslání výsledků hodnocení dle Metodiky PP a OBP k 31. lednu 2014</li> </ul>

#### Východiska:

Navazujíc na argumentaci k potřebě vypracování Standardů činnosti P ČR na úseku menšin a na vyhodnocení Strategie 2008-2012, které konstatuje absenci efektivních hodnotících mechanismů práce s menšinami, byla OBP vypracována Metodika hodnocení činnosti P ČR na úseku menšin (viz Příloha č. 2) zohledňující tuto specifickou policejní činnost i v oblasti hodnocení. Hodnocení dle Metodiky je založeno na vyhodnocení naplňování Standardů činnosti a na vyhodnocení kvality a plnění Plánu činnosti PS pro menšiny.

Příslušní policejní manažeři tak budou mít k dispozici nástroj, jehož prostřednictvím budou schopni hodnotit výsledky SD podle jednoduchých a objektivních evaluačních kritérií. Cílem je standardizovat výkon SD tak, aby došlo k maximálnímu využití jejich potenciálu při předcházení a řešení problémů bezpečnostního charakteru souvisejícího s menšinami na území jednotlivých krajů.

Hodnocení činnosti P ČR v oblasti policejní práce s menšinami má být integrální součástí služebního a průběžného hodnocení výše uvedených policistů, nikoliv anomálií v systému. Proto je ze strany PP třeba předkládané nástroje hodnocení na úseku menšin začlenit do stávajícího systému hodnocení.

<b>1.3. Vydání Metodiky činnosti P ČR na úseku menšin</b>	
Gestor	OBP ve spolupráci s PP ČR
Termín	31. prosinec 2013
Indikátory plnění	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Schválení Metodiky policejním prezidentem</li> <li>• Distribuce Metodiky SD a členům PS</li> <li>• Zveřejnění Metodiky na intranetových stránkách OBP a PP</li> </ul>

#### Východiska:

Standardy činnosti SD pro menšiny podrobněji rozvádí a konkretizuje Metodika činnosti P ČR na úseku menšin (viz Příloha č. 3), která vychází zejména z funkčních mechanismů, osvědčených postupů a příkladů dobré praxe uplatňovaných vybranými SD, u nichž je velmi žádoucí jejich plošné rozšíření. Materiál obsahuje souhrn doporučení, jejichž realizace by měla vést k vyšší profesionalitě a efektivnějšímu výkonu jednotlivých SD. Metodika bude do budoucna dále průběžně aktualizována.

<b>1.4. Zřízení policejních specialistů pro práci v sociálně vyloučených lokalitách</b>	
Gestor	ŘSPP
Termín	2013–2016
Indikátor plnění	Realizace projektu „Zavádění policejních specialistů pro práci s romskou menšinou v sociálně vyloučených lokalitách“

#### Východiska:

S ohledem na rostoucí závažnost problematiky sociálního vyloučení a zatíženost policie řešením souvisejících bezpečnostních problémů, stejně jako potenciální bezpečnostní rizika, která představuje možný příliv Romů z východní Evropy do ČR za lepšími životními podmínkami (lze očekávat v případě radikálnějších změn v systémech sociálního zabezpečení našich východních sousedů, či vzestupu krajně pravicových nálad ve společnosti apod.), je nezbytné, aby Policie ČR byla vybavena efektivními nástroji pro práci v tomto prostředí.

Udržení veřejného pořádku a bezpečnosti na území, kde se nachází sociálně vyloučená lokalita, bývá mnohdy pro policii velmi náročné. Vzniká zde celá řada situačních konfliktů často ústících do protiprávního jednání. V jejich předcházení a snižování napětí mezi majoritní společností a obyvateli takové lokality je role P ČR velmi významná. Zcela zásadní je důsledné uplatňování rovného přístupu ve vymáhání práva, jehož nelze dosáhnout bez velmi podrobné místní a osobní znalosti a profesionálního výkonu policejní činnosti.

K dosažení tohoto cíle byl MV a PP ČR v rámci vyhodnocení zahraničních přístupů shledán jako nejvhodnější mechanismus uplatňovaný Policejním sborem Slovenské republiky. Jedná se o institut policejních specialistů pro práci s komunitami (viz kap. Spolupráce s Policejním sborem Slovenské republiky, str. 14).

Policejní specialisté fungují v rámci Policejního sboru SR od roku 2006 v rámci základních útvarů pořádkové policie. Hlavní náplní jejich činnosti je dohled nad dodržováním veřejného pořádku v tzv. romských osadách a jejich okolí, řešení drobných sporů a setkávání se s obyvateli osad i dalšími zainteresovanými institucemi se snahou řešit problémy vedoucí k protiprávnímu jednání, působit na

zvyšování právního vědomí a poskytování základního právního poradenství. Cílem mechanismu je vybudování důvěry mezi obyvateli osad a policíí a postupný import principů práva a spravedlnosti do prostředí sociálně vyloučených lokalit.

K zavedení institutu do P ČR byl vypracován projekt s názvem „Zavádění policejních specialistů pro práci s romskou menšinou v sociálně vyloučených lokalitách“, jehož realizace je plánována v rámci programu CZ 14 - Norské fondy. Zpracovatelem a předkladatelem projektu je ŘSPP. Projekt nepočítá s navyšováním služebních míst. Podrobnější popis realizace projektu viz Příloha č. 4.

<b>1.5. Zkvalitnění podmínek pro výkon činnosti na úseku menšin</b>	
Gestor	PP ČR ve spolupráci s jednotlivými KŘP
Termín	31. prosince 2013
Indikátory plnění	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zajištění přístupu SD k internetu</li> <li>• Zajištění možnosti využívání služebního vozidla SD dle potřeby v rámci pracovní doby</li> <li>• Zřízení oficiálních pracovních internetových mailových adres všech SD</li> </ul>

#### Východiska:

SD dle ZP PP 32/2010 disponuje přehledem o výskytu a aktuální situaci příslušníků menšin v daném teritoriu, komunikuje s příslušníky menšin a jejich zástupci a spolupracuje s orgány státní správy, územní samosprávy a nevládními organizacemi zabývajícími se problematikou menšin aj. K naplňování těchto úkolů je nezbytný přístup SD k co nejširšímu zdroji informací, umožnění jeho komunikace s mimorezortními subjekty a umožnění jeho dosahu do všech potřebných lokalit. Je tedy nezbytné, aby každý SD měl zajištěn přístup k internetu a možnost využívání služebního vozidla dle potřeby v rámci pracovní doby tak, aby byl schopen vykonávat danou agendu.

<b>1.6. Zřízení čísla jednacího k problematice menšin v systému ETŘ v rámci každého KŘP</b>	
Gestor	PP ČR
Termín	31. září 2013
Indikátory plnění	V rámci všech KŘP mají SD zřízeno speciální č. j. k problematice menšin, do kterého mají přístup všichni členové PS.

#### Východiska:

Za účelem zefektivnění distribuce informací o činnosti na úseku menšin v rámci jednotlivých KŘP každý SD vytvoří v systému ETŘ speciální č. j. k činnosti na úseku menšin s přístupem všech členů PS. Tito budou mít za povinnost do tohoto č. j. vkládat informace, které souvisí s jejich prací v problematice menšin. SD takto získá okamžitě informace týkající se problematiky menšin na celém území KŘP a zároveň přehled, kdo a jakým způsobem se podílí na činnosti PS.

## 2. Vzdělávání příslušníků P ČR v problematice menšin

2.1. Realizace projektu „Efektivní rozvoj a posilování kompetencí lidských zdrojů“	
Gestor	OBP
Termín	2. pol. roku 2013–2. pol. roku 2015 (celkem 36 měsíců)
Indikátory plnění	<ul style="list-style-type: none"><li>• Realizace interaktivních sebezkušenostních tréninků pro příslušníky P ČR se zaměřením na problematiku menšin.</li><li>• Zpracování odborného obsahu výukových seminářů pro příslušníky P ČR na téma interkulturní kompetence – zvládání psychické zátěže při kontaktu s obyvateli sociálně vyloučených lokalit či nositeli sociálních, kulturních a jiných zvláštností vč. výukových videospotů.</li></ul>

### Východiska:

Za účelem dalšího zvyšování kvality vzdělávacích programů pro příslušníky P ČR se zaměřením na problematiku menšin zpracoval OBP během roku 2012 návrh vzdělávacího projektu. Projektová žádost byla v rámci souhrnného projektu skupiny žadatelů za MV a P ČR podána pod názvem „Efektivní rozvoj a posilování kompetencí lidských zdrojů“ (dále jen „ERP“) prostřednictvím odboru projektového řízení MV v prosinci 2012 na zprostředkující subjekt OPLZZ – MPSV ke schválení.

Projektový záměr obsahuje dvě klíčové aktivity:

I. **realizace a rozšíření sebezkušenostní pedagogiky do P ČR** (realizace sebezkušenostních tréninků pro PS všech KŘP, speciální tréninky pro SD a vyškolení interních lektorů, kteří budou sebezkušenostní pedagogiku v rámci P ČR realizovat do budoucna)

II. **zpracování odborného obsahu výukových seminářů** pro příslušníky P ČR na téma interkulturní kompetence – zvládání psychické zátěže při kontaktu s obyvateli sociálně vyloučených lokalit či nositeli sociálních, kulturních a jiných zvláštností vč. natočení výukových videospotů, které budou využívat při výuce policejní lektori či SD.

Předpokládaná realizace projektu je plánována ve 2. pol. roku 2013 – 2. pol. roku 2015 (celkem 36 měsíců). Realizaci jednotlivých klíčových aktivit bude předcházet vypsání výběrového řízení na externího dodavatele. Cílovou skupinou projektu budou primárně SD, členové PS a další policisté, kteří se ve zvýšené míře dostávají do kontaktu s příslušníky menšin. Rozpočet projektu je plánován na 6 777 880 Kč. Podrobnější popis realizace projektu viz Příloha č. 5.

2.2. Specifický vzdělávací program Kurz SD a členů PS I, II	
Gestor	PP ČR ve spolupráci s OBP
Termín	2013-2014
Indikátory plnění	Realizace kurzů dle potřeby během let 2013-2014

### Východiska:

V závislosti na poptávce a potřebě ze strany P ČR (obměna členů PS, poptávka z krajů, ve kterých dosud nebyli proškoleni všichni členové PS, či kde dochází k většímu zatížení problematikou menšin) budou realizovány další běhy specifického vzdělávacího programu Kurz SD pro menšiny a členů PS I, II. Důraz je třeba klást jak na další využívání externích specialistů, tak na postupné zapojování rezortních lektorů, kteří kurz již v minulosti několikrát absolvovali (lektori VPŠ a SPŠ MV v Holešově, VPŠ MV v Praze).

Žádoucí je pokračovat v již započaté spolupráci s VPŠ Holešov, která se vzděláváním v oblasti multikulturních témat dlouhodoběji zabývá (např. realizace kurzu Policista v multikulturním prostředí). Nadto byla dosud vždy schopna poskytnout posluchačům nadstandardní zázemí. Hlavní gesci za plnění úkolu nese ŘSPP jako odborný garant kurzu (zjišťování poptávky kurzu), ve spolupráci s OV PP (vypsání kurzu v EKIS, zavedení údaje o absolvování úspěšným posluchačům, vydání a zaslání osvědčení) a s OBP (dohled nad kvalitou přednášek, příp. oslovení a zajištění externích lektorů).

## Přehled úkolů na období let 2013-2014

č.	Úkol	Gestor	Termín plnění
<b>1.</b>	<b>Rozvoj systémových opatření P ČR pro práci s menšinami</b>		
1. 1.	<b>Implementace Standardů činnosti SD do vnitřní legislativy P ČR</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Schválení Standardů policejním prezidentem</li> <li>• Vydání Standardů prostřednictvím interního aktu řízení</li> </ul>	OBP, PP	31. 12. 2013
1. 2.	<b>Implementace Metodiky hodnocení činnosti P ČR na úseku menšin do praxe</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Schválení Metodiky policejním prezidentem</li> <li>• Vydání Metodiky prostřednictvím interního aktu řízení</li> <li>• Zabezpečení realizace hodnocení na úseku menšin od 1. 1. 2014</li> <li>• Zaslání výsledků hodnocení dle Metodiky PP a OBP k 31. 1. 2014</li> </ul>	OBP, PP	31. 12. 2013
1. 3.	<b>Vydání Metodiky činnosti P ČR na úseku menšin</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Schválení Metodiky policejním prezidentem</li> <li>• Distribuce Metodiky SD a členům PS</li> <li>• Zveřejnění Metodiky na intranetových stránkách OBP a PP</li> </ul>	OBP, PP	31. 12. 2013
1. 4.	<b>Zřízení policejních specialistů pro práci v sociálně vyloučených lokalitách</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Realizace projektu „Zavádění policejních specialistů pro práci s romskou menšinou v sociálně vyloučených lokalitách“</li> </ul>	ŘSPP	2013-2016
1. 5.	<b>Zkvalitnění podmínek pro výkon činnosti na úseku menšin</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zajištění přístupu SD k internetu</li> <li>• Zajištění možnosti využívání služebního vozidla SD dle potřeby v rámci pracovní doby</li> <li>• Zřízení oficiálních pracovních emailových internetových adres všech SD</li> </ul>	PP, jednotlivá KŘP	31. 12. 2013
1. 6.	<b>Zřízení č. j. k problematice menšin v systému ETŘ v rámci každého KŘP</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• V rámci všech KŘP mají SD zřízeno speciální č. j. k problematice menšin, do kterého mají přístup všichni členové PS.</li> </ul>	PP	31. 09. 2013
<b>2.</b>	<b>Vzdělávání příslušníků P ČR v problematice menšin</b>		
2. 1.	<b>Realizace projektu „Efektivní rozvoj a posilování kompetencí lidských zdrojů“</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Realizace interaktivních sebezkušenostních tréninků pro příslušníky P ČR se zaměřením na problematiku menšin.</li> <li>• Zpracování odborného obsahu výukových seminářů pro příslušníky P ČR na téma interkulturní kompetence – zvládnutí psychické zátěže při kontaktu s obyvateli sociálně vyloučených lokalit či nositeli sociálních, kulturních a jiných zvláštností vč. výukových videospotů.</li> </ul>	OBP	2. pol. roku 2013–2. pol. roku 2015
2. 2.	<b>Specifický vzdělávací program Kurz SD a členů PS I, II</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Realizace kurzů dle potřeby během let 2013 - 2014</li> </ul>	PP, OBP	2013-2014

## Seznam použitých zkratek

Agentura -	Agentura pro sociální začleňování
Asistent -	Asistent pro jednání s policií a dalšími úřady
EDPOL -	European diversity in policing. Expertní skupina policejních sborů států EU.
ERP -	Efektivní rozvoj a posilování kompetencí lidských zdrojů (Projekt MV a P ČR, podávaný v rámci výzvy ESF OPLZZ)
ESF –	Evropský sociální fond
KŘP -	Krajské ředitelství Policie ČR
LAFP -	Landesamt für Ausbildung und Fortbildung der Polizei Nordrhein - Westfalen
LEX -	Levicový extremismus
MPSV -	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MŘP -	Městské ředitelství Policie ČR
MV -	Ministerstvo vnitra ČR
OBP -	Odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR
OPK -	Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR
OPLZZ -	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
o. p. s. -	Obecně prospěšná společnost
o. s. -	Občanské sdružení
OSPOD -	Oddělení sociálně-právní ochrany dětí a mládeže
OV -	Odbor vzdělávání Policejního prezidia ČR
PEX -	Pravicový extremismus
P ČR -	Policie ČR
PS -	Pracovní skupina styčného důstojníka pro menšiny
ŘSPP -	Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR
SD -	Styčný důstojník pro menšiny
SKPV -	Služba kriminální policie a vyšetřování
ÚO -	Územní odbor Policie ČR
ÚSKPV -	Úřad Služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR
VPŠ -	Vyšší policejní škola MV
SPŠ -	Střední policejní škola MV
ZP PP -	Závazný pokyn policejního prezidenta



## **Seznam příloh**

Příloha č. 1 – Standardní činnosti P ČR na úseku menšin

Příloha č. 2 – Metodika hodnocení činnosti P ČR na úseku menšin

Příloha č. 3 – Metodika činnosti P ČR na úseku menšin

Příloha č. 4 – Projekt „Zavádění policejních specialistů pro práci s romskou menšinou v sociálně vyloučených lokalitách“

Příloha č. 5 – Realizace projektu „Efektivní rozvoj a posilování kompetencí lidských zdrojů“

## **STANDARDNÍ ČINNOSTI P ČR NA ÚSEKU MENŠIN**

### **Standardní činnosti styčného důstojníka pro menšiny krajského ředitelství**

#### **Analytické činnosti**

1. Systematicky mapuje výskyt menšinových komunit a sociálně vyloučených lokalit v regionu.
2. Zná strukturu příslušníků menšin a cizinců v lokalitě, mapuje významné události spojené s denním životem těchto menšin.
3. Analyzuje informace o životě menšin a cizinců získané z veřejných zdrojů nebo od veřejnosti.
4. Systematicky vyhodnocuje výskyt kriminogenních faktorů v těchto komunitách a lokalitách, vyhodnocuje potenciální bezpečnostní rizika a ohniska napětí.
5. Vyhodnocuje bezpečnostní situaci v uvedených komunitách a lokalitách, navrhuje doporučení, preventivní nebo včasná intervenční opatření orientovaná na řešení konkrétních problémů, která má přijmout policie nebo samospráva.

#### **Koordinační a metodické činnosti**

1. Sestavuje Pracovní skupinu pro menšiny a koordinuje její činnost.
2. Koordinuje tvorbu a kontrolu Ročního plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny.
3. Metodicky vede členy Pracovní skupiny pro menšiny a ostatní policisty působící v dané oblasti.
4. Členům a členkám Pracovní skupiny pro menšiny ukládá úkoly.
5. Koordinuje činnost minitýmu (viz model tzv. buněk MŘP Ostrava).
6. Koordinuje vzdělávání policistů v daném regionu v oblasti policejní práce s menšinami.
7. Společně s krajským specialistou pro oblast extremismu koordinuje trénink společných postupů v případě extremistických shromáždění, ohrožení lokality atd.
8. Vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti styčného důstojníka pro menšiny, navržená a realizovaná opatření.

#### **Informační činnosti**

1. Vede a průběžně aktualizuje databázi spolupracovníků v oblasti problematiky menšin z řad orgánů státní správy, samosprávy, poradenských služeb, spolků (neziskových organizací) a dalších subjektů.
2. Vede a průběžně aktualizuje databázi realizovaných projektů zaměřených na problematiku menšin a eviduje roli policie v těchto projektech.
3. Zpracovává pololetní zprávu o své činnosti a činnosti pracovní skupiny.

4. Prezentuje preventivní a včasná intervenční opatření, která policie realizuje v souvislosti s menšinami. V případě citlivých kauz spolupracuje s pracovníky Preventivně informačních oddělení/skupin při přípravě finální a včasné informace poskytované veřejnosti.
5. Průběžně informuje styčného důstojníka pro menšiny PP ČR o situaci a o všech rozpracovaných a realizovaných případech souvisejících s problematikou menšin.
6. Po každé schválené personální změně v pracovní skupině pro menšiny, zasílá informaci o této změně neprodleně styčnému důstojníkovi pro menšiny PP ČR.
7. Sestavený a schválený (ředitelem krajského ředitelství) Roční plán činnosti pracovní skupiny pro menšiny zasílá styčnému důstojníkovi pro menšiny PP ČR vždy do 31. prosince.
8. Informuje styčného důstojníka pro menšiny PP ČR o průběhu a výsledcích jednání pracovní skupiny pro menšiny, která byla svolána za účelem vyhodnocení úkolů vyplývajících z Ročního plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny.

### **Poradenské činnosti**

1. Prezentuje práci policie přímo v prostředí menšiny, zajišťuje seznámení jejích příslušníků s možnostmi pomoci ze strany policie nebo jiných subjektů, příp. s postihy za nelegální jednání.
2. Podílí se na tvorbě komunitních a krizových plánů, zapojuje se do činnosti pracovních skupin vzniklých z iniciativy jiných subjektů.
3. Zastupuje policii v mimoresortních projektech zaměřených na problematiku menšin nebo navrhuje jiné zástupce policie, kteří se budou účastnit těchto projektů.
4. Podílí se na systematickém vzdělávání a přípravě policistů pro práci s menšinami.

### **Preventivní činnosti**

1. Ve spolupráci s místně a věcně příslušnými koordinátory prevence kriminality organizuje, realizuje a iniciuje preventivní aktivity zaměřené na příslušníky menšin.
2. Vyhledává zaměstnavatele, kteří ve větší míře zaměstnávají cizince, a navazuje s nimi spolupráci.
3. Navazuje osobní kontakty s příslušníky menšin.

### **Organizační činnosti**

1. Organizuje multidisciplinární setkání se zástupci samosprávy, státní správy, neziskových organizací a dalších subjektů působících v oblasti problematiky menšin (nejméně 1x ročně). O konání vyrozumí styčného důstojníka PP ČR a na jeho žádost jej k jednání přizve.
2. Svolává jednání pracovní skupiny pro menšiny k vyhodnocení úkolů vyplývajících z plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny.
3. Zjišťuje vzdělávací potřeby policistů v daném regionu v oblasti policejní práce s menšinami.

## **Standardní činnosti styčného důstojníka pro menšiny PP ČR**

### **Analytické činnosti**

1. Vyhodnocuje plnění plánů činnosti pracovních skupin pro menšiny.
2. Systematicky sbírá a shromažďuje informace týkající se problematiky menšin s ohledem na kriminogenní faktory.
3. Stanovuje prognózy vývoje v oblasti problematiky menšin (potenciální bezpečnostní rizika a ohniska napětí) a na jejich základě navrhuje legislativní, organizační, personální aj. opatření.

### **Koordinační a metodické činnosti**

1. Metodicky vede a koordinuje styčné důstojníky pro menšiny krajských ředitelství.
2. Metodicky cestou styčného důstojníka KŘ vede a koordinuje činnost pracovních skupin pro menšiny.
3. Metodicky vede členy pracovní skupiny pro menšiny a ostatní policisty působící v dané oblasti.
4. Podílí se na přípravě interních aktů řízení vztahujících se k činnosti policie na úseku menšin.
5. Podílí se na přípravě aktuální strategie a akčního plánu (součinnost s odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra, dále jen „OBP MV“).
6. Vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti styčného důstojníka PP ČR, navržená a realizovaná opatření.

### **Informační činnosti**

1. Informuje OBP MV o změnách v osobách styčných důstojníků pro menšiny krajských ředitelství.
2. Informuje OBP MV o personálních změnách v pracovních skupinách pro menšiny.
3. Informuje OBP MV o výsledcích zásadních jednání se styčnými důstojníky pro menšiny krajských ředitelství.
4. Informuje OBP MV o výsledcích jednání s pracovními skupinami pro menšiny.

### **Poradenské činnosti**

1. V konkrétních případech zajišťuje na vyžádání odbornou pomoc.
2. Při řešení závažných případů týkajících se menšin poskytuje pracovním skupinám pro menšiny osobní pomoc.
3. Při řešení závažných případů týkajících se menšin poskytuje pracovním skupinám pro menšiny součinnost.

### **Organizační činnosti**

1. Organizuje instrukčně metodické zaměstnání pro pracovní skupiny pro menšiny.

## **Standardní činnosti člena pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny**

*Všechny činnosti uvedené ve standardu vztahuje člen/členka pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny na svou konkrétní působnost (zařazení) a svůj konkrétní region.*

### **Analytické činnosti**

1. Systematicky mapuje výskyt menšinových komunit a sociálně vyloučených lokalit (působnost/region).
2. Zná strukturu příslušníků menšin a cizinců ve své působnosti a ve svém regionu.
3. Analyzuje informace o životě menšin a cizinců získané od veřejnosti (působnost/region).
4. Vyhodnocuje výskyt kriminogenních faktorů souvisejících s menšinami, vyhodnocuje potenciální bezpečnostní rizika a ohniska napětí (působnost/region).
5. Navrhuje doporučení, preventivní nebo včasná intervenční opatření, která má přijmout policie nebo samospráva v oblasti problematiky menšin (působnost/region).

### **Informační činnosti**

1. Průběžně informuje styčného důstojníka pro menšiny o své činnosti.

### **Poradenské činnosti**

1. Prezentuje práci policie v prostředí menšiny, seznamuje její příslušníky s možnostmi pomoci ze strany policie / jiných subjektů a s postihy za nelegální jednání (působnost/region).
2. Podílí se na tvorbě komunitních a krizových plánů, zapojuje se do činnosti pracovních skupin vzniklých z iniciativy jiných subjektů (působnost/region).
3. Navrhuje opatření snižující interetnické napětí a zvyšující důvěru v policii (působnost/region).

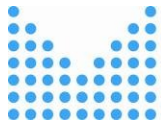
### **Preventivní činnosti**

1. Organizuje, realizuje a iniciuje preventivní aktivity zaměřené na příslušníky menšin (působnost/region).
2. Navazuje osobní kontakty s příslušníky menšin (působnost/region).

### **Ostatní činnosti**

1. Plní úkoly uložené styčným důstojníkem pro menšiny nebo jeho prostřednictvím úkoly styčného důstojníka PP ČR.
2. Aktivně se účastní setkání pracovní skupiny pro menšiny.
3. Aktivně se podílí na činnosti minitýmu, jestliže je jeho členem (viz model tzv. buněk MŘP Ostrava).
4. Vzdělává se v oblasti policejní práce s menšinami.
5. Podílí se na tréninku společných postupů v případě extremistických shromáždění, ohrožení lokality atd. (působnost/region).

**Příloha č.: 2**  
Počet stran: 20



MINISTERSTVO VNITRA  
ČESKÉ REPUBLIKY

ODBOR BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY

# Metodika hodnocení činnosti P ČR na úseku menšin

---

metodická příručka pro Policii ČR

**odbor bezpečnostní politiky MV ČR**  
**Praha**  
**2013**

# **Metodika hodnocení činnosti P ČR na úseku menšin**

*Materiál byl vypracován ve spolupráci s o. s. Společně k bezpečí*

## **Obsah**

Úvod .....	3
Východiska pro hodnocení činnosti Policie ČR v oblasti policejní práce s menšinami.....	3
Systém hodnocení činnosti Policie ČR v oblasti policejní práce s menšinami.....	4
Standardní činnosti styčného důstojníka pro menšiny krajského ředitelství.....	6
Standardní činnosti styčného důstojníka pro menšiny PP ČR .....	8
Standardní činnosti člena pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny.....	9
Vzor Plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny .....	10
Formulář pro hodnocení založené na naplňování standardu styčného důstojníka pro menšiny krajského ředitelství .....	13
Formulář pro hodnocení založené na naplňování standardu styčného důstojníka pro menšiny PP ...	16
Formulář pro hodnocení založené na naplňování standardu člena pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny .....	18
Formulář pro hodnocení založené na plnění plánu činnosti .....	20

## Úvod

---

Tento text se zabývá hodnocením činnosti Policie ČR v oblasti policejní práce ve vztahu k menšinám. Ukazuje možnosti hodnocení pracovního výkonu, konkrétně možnosti hodnocení výsledků práce a hodnocení pracovního chování styčných důstojníků pro menšiny krajských ředitelství, členů jejich pracovních skupin a styčného důstojníka pro menšiny PP ČR.

Východiskem pro zpracování textu byly:

- základní strategické a koncepční materiály v oblasti policejní práce ve vztahu k menšinám
- Metodika činnosti P ČR na úseku menšin
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 32 ze dne 4. března 2010, o činnosti na úseku menšin, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „závazný pokyn 32/2010“)
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 79 ze dne 26. června 2009, k provádění služebního a průběžného hodnocení příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „závazný pokyn 79/2009“)

## Východiska pro hodnocení činnosti Policie ČR v oblasti policejní práce s menšinami

---

Základními východisky pro hodnocení pracovního výkonu policistů v dané oblasti jsou:

- 1. standardní činnosti styčných důstojníků a členů jejich pracovních skupin** (dále jen „standardy“)
- 2. plán činnosti pracovní skupiny pro menšiny** (dále jen „plán činnosti“)

Standardy byly definovány na základě metodiky a závazného pokynu 32/2010. Jde o strukturovanou formu popisu činností styčných důstojníků, resp. členů jejich pracovních skupin, a výsledků jejich práce. Standardy jsou přílohou č. 1 – 3 tohoto textu.

Plán činnosti je klíčový dokument v oblasti policejní práce ve vztahu k menšinám v každém kraji. Jeho tvorbě má být věnována zásadní pozornost nejen ze strany styčného důstojníka a jeho pracovní skupiny, ale i ze strany vedení krajského ředitelství. V plánu činnosti si styčný důstojník stanoví **konkrétní priority** ve vztahu k příslušníkům menšin či minoritním komunitám, prostředky pro jejich dosahování, gesce a termíny plnění. Plán činnosti má být maximálně konkrétní, s jasně a precizně stanovenými úkoly. Každý úkol má svého gestora a přesně určený termín plnění. Vzorový plán činnosti, který může sloužit jako inspirace pro vytváření plánů krajských ředitelství, je přílohou č. 4 tohoto textu.



## System hodnocení činnosti Policie ČR v oblasti policejní práce s menšinami

---

Z formálního a organizačního hlediska je systém policejní práce ve vztahu k menšinám založen na kooperaci, týmové práci (styční důstojníci krajských ředitelství ve vztahu k jejich pracovním skupinám) a metodickém vedení (styčný důstojník PP ve vztahu ke styčným důstojníkům krajských ředitelství). Proto i systém hodnocení jejich pracovního výkonu má být založený nejen na hodnocení nadřízeným, ale i na hodnocení recipročním mezi spolupracujícími subjekty. Konkrétně by hodnocení mělo vypadat následovně:

- Styčný důstojník PP ČR je hodnocen svým přímým nadřízeným a odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra
- Styční důstojníci krajských ředitelství jsou hodnoceni svým přímým nadřízeným, styčným důstojníkem PP ČR
- Členové pracovní skupiny jsou hodnoceni svým přímým nadřízeným a styčným důstojníkem krajského ředitelství

A dále:

- Styčný důstojník PP ČR hodnotí styčné důstojníky krajských ředitelství
- Styční důstojníci krajských ředitelství hodnotí členy své pracovní skupiny

**Hlavními podklady pro hodnocení jsou standardy a plán činnosti** (viz výše). Hodnocení je ***kvalitativní***, tj. příslušný policista standardy buď splňuje, nebo nesplňuje, úkoly z plánu činnosti plní, nebo neplní. Tento způsob hodnocení může vhodně doplnit systém hodnocení stanovený závazným pokynem 79/2009.

Standardní činnosti jsou totožné pro všechny styčné důstojníky krajských ředitelství, resp. členy pracovních skupin. Hodnocení založené na naplňování standardů je formálně jednoduché a probíhá s pomocí příslušného formuláře (formuláře pro hodnocení dle naplňování standardů jsou přílohou č. 5-7 tohoto textu). Každý, kdo bude příslušný formulář využívat, označí u každé položky standardu hodící se odpověď (splňuje x nesplňuje). U každé položky je také možnost dalšího komentáře, a to zejména u negativního hodnocení, kdy by mělo být řádně odůvodněno, proč není příslušný standard naplňován. Toto hodnocení je navrženo jako **roční** a provádí ho každý výše uvedený vůči příslušnému policistovi/policistům.

Hodnocení založené na plnění plánu činnosti lze provádět **2x ročně**. Dle metodiky a závazného pokynu 32/2010 má každý styčný důstojník krajského ředitelství vypracovat pololetní zprávu o své činnosti a průběžném plnění plánu činnosti. Současně s tím je možné provést průběžné vyhodnocení plánu činnosti a příp. **plán upravit** tak, aby se předešlo nesplnění některých úkolů v závěru roku. Skutečnost, proč nejsou příslušné úkoly plněny, je ovšem třeba řádně odůvodnit jak v pololetním, tak v ročním hodnocení. Také hodnocení založené na plnění plánu činnosti je formálně jednoduché a i toto probíhá pomocí příslušného formuláře (formulář pro hodnocení dle plnění plánu činnosti je přílohou č. 8 textu). Každý, kdo bude příslušný formulář využívat, označí u každé položky standardu hodící se odpověď (splněno x nesplněno). U každé položky je také možnost dalšího komentáře, a to zejména u negativního hodnocení, jak je již výše uvedeno. Toto hodnocení provádí:

- Vůči styčnému důstojníkovi krajského ředitelství jeho přímý nadřízený, styčný důstojník PP ČR
- Vůči členům pracovní skupiny (jsou-li gestory za konkrétní úkoly stanovené plánem) styčný důstojník krajského ředitelství

Výsledky hodnocení by měl vždy obdržet jednak přímý nadřízený hodnoceného policisty, aby je mohl zohlednit v hodnocení komplexním, jednak i sám hodnocený, aby měl zpětnou vazbu ke kvalitě svého pracovního výkonu. Technicky lze celý proces zajistit např. tak, že formuláře k hodnocení budou k dispozici na intranetu, přístupné pod heslem a vyplní je každý, kdo je k tomu kompetentní. Výsledné hodnocení pak bude přístupné i přímým nadřízeným jednotlivých policistů.

Pro přesnost a přehlednost uvádíme u každého formuláře, kdo jej vyplňuje a kdo následně obdrží výsledek hodnocení.

## Standardní činnosti styčného důstojníka pro menšiny krajského ředitelství

---

### Analytické činnosti

1. Systematicky mapuje výskyt menšinových komunit a sociálně vyloučených lokalit v regionu.
2. Zná strukturu příslušníků menšin a cizinců v lokalitě, mapuje významné události spojené s denním životem těchto menšin.
3. Analyzuje informace o životě menšin a cizinců získané z veřejných zdrojů nebo od veřejnosti.
4. Systematicky vyhodnocuje výskyt kriminogenních faktorů v těchto komunitách a lokalitách, vyhodnocuje potenciální bezpečnostní rizika a ohniska napětí.
5. Vyhodnocuje bezpečnostní situaci v uvedených komunitách a lokalitách, navrhuje doporučení, preventivní nebo včasná intervenční opatření orientovaná na řešení konkrétních problémů, která má přijmout policie nebo samospráva.

### Koordinační a metodické činnosti

1. Sestavuje Pracovní skupinu pro menšiny a koordinuje její činnost.
2. Koordinuje tvorbu a kontrolu Ročního plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny.
3. Metodicky vede členy Pracovní skupiny pro menšiny a ostatní policisty působící v dané oblasti.
4. Členům a členkám Pracovní skupiny pro menšiny ukládá úkoly.
5. Koordinuje činnost minitýmu (viz model tzv. buněk MŘP Ostrava).
6. Koordinuje vzdělávání policistů v daném regionu v oblasti policejní práce s menšinami.
7. Společně s krajským specialistou pro oblast extremismu koordinuje trénink společných postupů v případě extremistických shromáždění, ohrožení lokality atd.
8. Vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti styčného důstojníka pro menšiny, navržená a realizovaná opatření.

### Informační činnosti

1. Vede a průběžně aktualizuje databázi spolupracovníků v oblasti problematiky menšin z řad orgánů státní správy, samosprávy, poradenských služeb, spolků (neziskových organizací) a dalších subjektů.
2. Vede a průběžně aktualizuje databázi realizovaných projektů zaměřených na problematiku menšin a eviduje roli policie v těchto projektech.
3. Zpracovává pololetní zprávu o své činnosti a činnosti pracovní skupiny.
4. Prezentuje preventivní a včasná intervenční opatření, která policie realizuje v souvislosti s menšinami. V případě citlivých kauz spolupracuje s pracovníky Preventivně informačního oddělení/skupin při přípravě finální a včasné informace poskytované veřejnosti.
5. Průběžně informuje styčného důstojníka pro menšiny PP ČR o situaci a o všech rozpracovaných a realizovaných případech souvisejících s problematikou menšin.
6. Po každé schválené personální změně v pracovní skupině pro menšiny, zasílá informaci o této změně neprodleně styčnému důstojníkovi pro menšiny PP ČR.
7. Sestavený a schválený (ředitelem krajského ředitelství) Roční plán činnosti pracovní skupiny pro menšiny zasílá styčnému důstojníkovi pro menšiny PP ČR vždy do 31. prosince.

8. Informuje styčného důstojníka pro menšiny PP ČR o průběhu a výsledcích jednání pracovní skupiny pro menšiny, která byla svolána za účelem vyhodnocení úkolů vyplývajících z Ročního plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny.

### **Poradenské činnosti**

1. Prezентuje práci policie přímo v prostředí menšiny, zajišťuje seznámení jejích příslušníků s možnostmi pomoci ze strany policie nebo jiných subjektů, příp. s postihy za nelegální jednání.
2. Podílí se na tvorbě komunitních a krizových plánů, zapojuje se do činnosti pracovních skupin vzniklých z iniciativy jiných subjektů.
3. Zastupuje policii v mimoresortních projektech zaměřených na problematiku menšin nebo navrhuje jiné zástupce policie, kteří se budou účastnit těchto projektů.
4. Podílí se na systematickém vzdělávání a přípravě policistů pro práci s menšinami.

### **Preventivní činnosti**

1. Ve spolupráci s místně a věcně příslušnými koordinátory prevence kriminality organizuje, realizuje a iniciuje preventivní aktivity zaměřené na příslušníky menšin.
2. Vyhledává zaměstnavatele, kteří ve větší míře zaměstnávají cizince, a navazuje s nimi spolupráci.
3. Navazuje osobní kontakty s příslušníky menšin.

### **Organizační činnosti**

1. Organizuje multidisciplinární setkání se zástupci samosprávy, státní správy, neziskových organizací a dalších subjektů působících v oblasti problematiky menšin (nejméně 1x ročně). O konání vyrozumí styčného důstojníka PP ČR a na jeho žádost jej k jednání přizve.
2. Svolává jednání pracovní skupiny pro menšiny k vyhodnocení úkolů vyplývajících z plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny.
3. Zjišťuje vzdělávací potřeby policistů v daném regionu v oblasti policejní práce s menšinami.

## Standardní činnosti styčného důstojníka pro menšiny PP ČR

---

### **Analytické činnosti**

1. Vyhodnocuje plnění plánů činnosti pracovních skupin pro menšiny.
2. Systematicky sbírá a shromažďuje informace týkající se problematiky menšin s ohledem na kriminogenní faktory.
3. Stanovuje prognózy vývoje v oblasti problematiky menšin (potenciální bezpečnostní rizika a ohniska napětí) a na jejich základě navrhuje legislativní, organizační, personální aj. opatření.

### **Koordinační a metodické činnosti**

1. Metodicky vede a koordinuje styčné důstojníky pro menšiny krajských ředitelství.
2. Metodicky cestou styčného důstojníka KŘ vede a koordinuje činnost pracovních skupin pro menšiny.
3. Metodicky vede členy pracovní skupiny pro menšiny a ostatní policisty působící v dané oblasti.
4. Podílí se na přípravě interních aktů řízení vztahujících se k činnosti policie na úseku menšin.
5. Podílí se na přípravě aktuální strategie a akčního plánu (součinnost s odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra, dále jen „OBP MV“).
6. Vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti styčného důstojníka PP ČR, navržená a realizovaná opatření.

### **Informační činnosti**

1. Informuje OBP MV o změnách v osobách styčných důstojníků pro menšiny krajských ředitelství.
2. Informuje OBP MV o personálních změnách v pracovních skupinách pro menšiny.
3. Informuje OBP MV o výsledcích zásadních jednání se styčnými důstojníky pro menšiny krajských ředitelství.
4. Informuje OBP MV o výsledcích jednání s pracovními skupinami pro menšiny.

### **Poradenské činnosti**

1. V konkrétních případech zajišťuje na vyžádání odbornou pomoc.
2. Při řešení závažných případů týkajících se menšin poskytuje pracovním skupinám pro menšiny osobní pomoc.
3. Při řešení závažných případů týkajících se menšin poskytuje pracovním skupinám pro menšiny součinnost.

### **Organizační činnosti**

1. Organizuje instrukčně metodické zaměstnání pro pracovní skupiny pro menšiny.

## Standardní činnosti člena pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny

---

*Všechny činnosti uvedené ve standardu vztahuje člen/členka pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny na svou konkrétní působnost (zařazení) a svůj konkrétní region.*

### **Analytické činnosti**

1. Systematicky mapuje výskyt menšinových komunit a sociálně vyloučených lokalit (působnost/region).
2. Zná strukturu příslušníků menšin a cizinců ve své působnosti a ve svém regionu.
3. Analyzuje informace o životě menšin a cizinců získané od veřejnosti (působnost/region).
4. Vyhodnocuje výskyt kriminogenních faktorů souvisejících s menšinami, vyhodnocuje potenciální bezpečnostní rizika a ohniska napětí (působnost/region).
5. Navrhuje doporučení, preventivní nebo včasná intervenční opatření, která má přijmout policie nebo samospráva v oblasti problematiky menšin (působnost/region).

### **Informační činnosti**

1. Průběžně informuje styčného důstojníka pro menšiny o své činnosti.

### **Poradenské činnosti**

1. Prezentuje práci policie v prostředí menšiny, seznamuje její příslušníky s možnostmi pomoci ze strany policie / jiných subjektů a s postihy za nelegální jednání (působnost/region).
2. Podílí se na tvorbě komunitních a krizových plánů, zapojuje se do činnosti pracovních skupin vzniklých z iniciativy jiných subjektů (působnost/region).
3. Navrhuje opatření snižující interetnické napětí a zvyšující důvěru v policii (působnost/region).

### **Preventivní činnosti**

1. Organizuje, realizuje a iniciuje preventivní aktivity zaměřené na příslušníky menšin (působnost/region).
2. Navazuje osobní kontakty s příslušníky menšin (působnost/region).

### **Ostatní činnosti**

1. Plní úkoly uložené styčným důstojníkem pro menšiny nebo jeho prostřednictvím úkoly styčného důstojníka PP ČR.
2. Aktivně se účastní setkání pracovní skupiny pro menšiny.
3. Aktivně se podílí na činnosti minitýmu, jestliže je jeho členem (viz model tzv. buněk MŘP Ostrava).
4. Vzdělává se v oblasti policejní práce s menšinami.
5. Podílí se na tréninku společných postupů v případě extremistických shromáždění, ohrožení lokality atd. (působnost/region).

## Vzor Plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny

Cíl/priorita (co chceme)	Způsob dosažení cíle/nástroje (jak k tomu dojdeme)	Termín	Zodpovídá
1. Získat detailní přehled o situaci, vnitřních vztazích a kriminogenních faktorech v lokalitě Polná - zastávka	Zmapovat lokalitu Polná – zastávka s využitím operativních informací, informací od spolupracovníků (nevládních organizací, samosprávy) a dalším vlastním šetřením. Získané informace podrobně zpracovat a předat styčnému důstojníkovi.	31.5.2013	prap. Kolenatý z OOP Polná
2. Získat detailní přehled o situaci, vnitřních vztazích a kriminogenních faktorech v lokalitě Horní - Dolní	Zmapovat lokalitu Horní – Dolní s využitím operativních informací, informací od spolupracovníků (nevládních organizací, samosprávy) a dalším vlastním šetřením. Získané informace podrobně zpracovat a předat styčnému důstojníkovi.	31.5.2013	prap. Matásek, z OOP Horní
3. Získat detailní přehled o situaci, vnitřních vztazích a kriminogenních faktorech ve vietnamské komunitě ve městě Krásná	Zmapovat vietnamskou komunitu ve městě Krásná s využitím operativních informací, informací od spolupracovníků (nevládních org., samosprávy) a dalším vlastním šetřením. Získané informace podrobně zpracovat a předat styčnému důstojníkovi.	31.5.2013	por. Hlavatá z SKPV ÚO Krásná
4. Navrhnout preventivní a intervenční opatření pro zlepšení bezpečnosti v lokalitách Polná – zastávka, Horní – Dolní a ve vietnamské komunitě ve městě Krásná	S využitím informací od členů pracovní skupiny vyhodnotit bezpečnostní situaci v daných lokalitách/komunitách a s využitím příkladů dobré praxe z jiných krajů a po konzultaci s vedením kraje a dalšími policejními specialisty připravit příslušné návrhy.	1.9.2013	Styčný důstojník
5. Zlepšit právní vědomí obyvatel lokality Chodov - Zápolí ( <i>předpokládáme, že tato lokalita je již zmapovaná a že tato potřeba vyplynula z předchozího šetření v lokalitě</i> )	Ve spolupráci s Komunitním centrem Chodov uspořádat seminář k aktuálním bezpečnostním problémům týkajícím se obyvatel dané lokality + vedoucí ke zvýšení jejich právního vědomí	30.6.2013	Styčný důstojník a kpt. Nováková z ÚO Chodov
6. Řešit opakované případy útoků ze strany dětských gangů v sociálně vyloučené lokalitě Kupka – Doly a okolí	A) Ve spolupráci s Nízkoprahovým centrem pro děti a mládež v lokalitě Kupka – Doly uspořádat veřejné setkání pro obyvatele lokality a přilehlého okolí, které se bude týkat daného bezpečnostního problému. Setkání využít k navázání kontaktů s veřejností vč. obyvatel lokality a získat aktuální informace	31.1.2013	Styčný důstojník a prap. Kudláček z OOP Kupka

	k dané situaci		
	B) O dané situaci a možných opatřeních jednat s odd. sociálně-právní ochrany a dalšími subjekty, kteří v dané lokalitě působí v oblasti sociálně-právní ochrany dětí a práce s dětmi a mládeží.	15.2.2013	Styčný důstojník a prap. Kudláček z OOP Kupka
	C) Na základě informací získaných výše uvedenými způsoby navrhnout intervenční opatření k řešení daného problému.	28.2.2013	Styčný důstojník
7. S využitím veřejných zdrojů aktualizovat databázi spolupracovníků v oblasti problematiky z řad orgánů státní správy, samosprávy, poradenských služeb, spolků (neziskových organizací) a dalších subjektů <i>(předpokládáme, že styčný důstojník má tuto databázi už vytvořenou)</i>	Projít veškeré relevantní otevřené zdroje, kontaktovat nové potenciální spolupracovníky, zhodnotit, zda spolupráce s nimi je do budoucna vhodná, a zařadit je do databáze.	30.11.2013	Styčný důstojník a všichni členové pracovní skupiny
8. S využitím veřejných zdrojů aktualizovat databázi realizovaných projektů zaměřených na problematiku menšin.	Projít veškeré relevantní otevřené zdroje a projekty zaměřené na problematiku menšin zařadit do databáze. Současně zaevidovat, zda se policie na těchto projektech podílela – pokud ano, jak, pokud ne, proč.	30.11.2013	Styčný důstojník a všichni členové pracovní skupiny
9. Ve spolupráci s tiskovým mluvčím vytvořit leták, jehož prostřednictvím je prezentována činnost styčného důstojníka a jeho pracovní skupiny. Tento leták bude využíván jako nástroj k informování příslušníků menšin i spolupracovníků z ostatních institucí.	Ve spolupráci s tiskovým mluvčím navrhnout obsah letáku, grafickou podobu a zajistit vytištění v počtu 250 ks.	31.5.2013	Styčný důstojník (a případně tiskový mluvčí, je-li členem pracovní skupiny)
10. Zapojit se do tvorby komunitního plánu, který chystá město Chodov na léta 2014 - 2016	Kontaktovat pracovníci odboru sociálních věcí MÚ Chodov zodpovědnou za komunitní plánování a domluvit s ní zapojení kpt. Novákové do práce skupiny komunitního plánování.	31.3.2013	Kpt. Nováková z ÚO Chodov s případnou organizační podporou styčného důstojníka
11. Zvýšit kompetence policistů z ÚO Chodov v oblasti policejní práce s menšinami	A) Zmapovat konkrétní vzdělávací potřeby policistů na ÚO Chodov v dané oblasti (která témata je třeba probrat, kteří konkrétní policisté se ve své práci s příslušníky menšin nejvíc setkávají apod.)	30.6.2013	Styčný důstojník a kpt. Nováková z ÚO Chodov



	B) Na základě informací získaných výše uvedeným způsobem uspořádat seminář/e pro vybrané policisty z ÚO Chodov na aktuální témata	30.9.2013	Styčný důstojník a kpt. Nováková z ÚO Chodov
12. Zefektivnit činnost pracovní skupiny styčného důstojníka	Revidovat a příp. doplnit složení pracovní skupiny styčného důstojníka dle aktuálních problémů a potřeb v oblasti policejní práce s menšinami na území kraje	30.11.2013	Styčný důstojník
13. Zpracovat pololetní zprávy o činnosti styčného důstojníka a jeho pracovní skupiny.	Shromáždit podklady od členů pracovní skupiny, na jejichž základě bude zpracována pololetní zpráva.	30.6., resp. 31.12.2013	Styčný důstojník a členové jeho pracovní skupiny
14. Vyhodnotit plán činnosti styčného důstojníka pro menšiny a jeho pracovní skupiny na rok 2013	Uspořádat setkání pracovní skupiny styčného důstojníka, na kterém bude podrobně vyhodnocena plnění plánu.	15.12.2013	Styčný důstojník a členové jeho pracovní skupiny
15. Sestavit plán činnosti styčného důstojníka pro menšiny a jeho pracovní skupiny na rok 2014	Uspořádat setkání pracovní skupiny styčného důstojníka a na základě vyhodnocení za rok 2013 a průběžných analýz určit priority na rok 2014 a sestavit plán činnosti.	15.12.2013	Styčný důstojník a členové jeho pracovní skupiny







### Formulář pro hodnocení založené na naplňování standardu styčného důstojníka pro menšiny PP ČR

Standard	Splňuje	Nesplňuje	Komentář
<b>Analytické činnosti</b>	XXXXXXX	XXXXXXXXXX	XX
Vyhodnocuje plnění plánů činnosti pracovních skupin pro menšiny.			
Systematicky sbírá a shromažďuje informace týkající se problematiky menšin s ohledem na kriminogenní faktory.			
Stanovuje prognózy vývoje v oblasti problematiky menšin (potenciální bezpečnostní rizika a ohniska napětí) a na jejich základě navrhuje legislativní, organizační, personální a další konkrétní opatření.			
<b>Koordinační a metodické činnosti</b>	XXXXXXX	XXXXXXXXXX	XX
Metodicky vede a koordinuje styčné důstojníky pro menšiny krajských ředitelství.			
Metodicky vede a koordinuje činnost pracovních skupin pro menšiny.			
Metodicky vede členy pracovní skupiny pro menšiny a ostatní policisty působící v dané oblasti.			
Podílí se na přípravě interních aktů řízení vztahujících se k činnosti policie na úseku menšin.			
Podílí se na přípravě aktuální strategie a akčního plánu (součinnost s odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra)			
Vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti styčného důstojníka PP ČR, navržená a realizovaná opatření.			
<b>Informační činnosti</b>	XXXXXXX	XXXXXXXXXX	XX
Informuje odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra o změnách v osobách styčných důstojníků pro menšiny krajských ředitelství.			
Informuje odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra o personálních změnách v pracovních skupinách pro menšiny.			
Informuje odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra o výsledcích jednání se styčnými důstojníky pro menšiny krajských ředitelství.			

Informuje odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra o výsledcích jednání s pracovními skupinami pro menšiny.			
<b>Poradenské činnosti</b>	XXXXXXX	XXXXXXXXXX	XX
V konkrétních případech zajišťuje na vyžádání odbornou pomoc.			
Při řešení závažných případů týkajících se menšin poskytuje pracovním skupinám pro menšiny osobní pomoc.			
Při řešení závažných případů týkajících se menšin poskytuje pracovním skupinám pro menšiny součinnost.			
<b>Organizační činnosti</b>	XXXXXXX	XXXXXXXXXX	XX
Organizuje instrukčně metodické zaměstnání pro pracovní skupiny pro menšiny.			

*Poznámky k vyplnění: V příslušném políčku zaškrtněte křížkem jednu z možností splňuje/nesplňuje, příp. přidejte komentář. Komentář (odůvodnění) připojte vždy, pokud některý standard označíte jako neplněný. Je-li mezi položkami některá, jejíž platnost nedokážete posoudit, pak vyplňte jen komentář (s odůvodněním, proč neposuzujete).*

**S pomocí toho formuláře je hodnocen:**

- styčný důstojník pro menšiny PP ČR

**Tento formulář vyplňuje a výše uvedeného hodnotí:**

- přímý nadřízený styčného důstojníka pro menšiny PP ČR
- odbor bezpečnostní politiky

**Veškerá vyplněná hodnocení následně obdrží:**

- přímý nadřízený styčného důstojníka pro menšiny PP ČR
- styčný důstojník pro menšiny PP ČR
- odbor bezpečnostní politiky

### Formulář pro hodnocení založené na naplňování standardu člena pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny

Standard	Splňuje	Nesplňuje	Komentář
<b>Analytické činnosti</b>	XXXXXXX	XXXXXXXXXX	XX
Systematicky mapuje výskyt menšinových komunit a sociálně vyloučených lokalit (působnost/region).			
Zná strukturu příslušníků menšin a cizinců ve své působnosti a ve svém regionu.			
Analyzuje informace o životě menšin a cizinců získané od veřejnosti (působnost/region).			
Vyhodnocuje výskyt kriminogenních faktorů souvisejících s menšinami, vyhodnocuje potenciální bezpečnostní rizika a ohniska napětí (působnost/region).			
Navrhuje doporučení, preventivní nebo včasná intervenční opatření, která má přijmout policie nebo samospráva v oblasti problematiky menšin (působnost/region).			
<b>Informační činnosti</b>	XXXXXXX	XXXXXXXXXX	XX
Průběžně informuje styčného důstojníka pro menšiny o své činnosti.			
Prezentuje práci policie přímo v prostředí menšiny, seznamuje její příslušníky s možnostmi pomoci ze strany policie nebo jiných subjektů, seznamuje její příslušníky s postihy za nelegální jednání (působnost/region).			
Podílí se na tvorbě komunitních a krizových plánů, zapojuje se do činnosti pracovních skupin vzniklých z iniciativy jiných subjektů (působnost/region).			
Navrhuje opatření snižující interetnické napětí a zvyšující důvěru v policii (působnost/region).			
<b>Preventivní činnosti</b>	XXXXXXX	XXXXXXXXXX	XX
Organizuje, realizuje a iniciuje preventivní aktivity zaměřené na příslušníky menšin (působnost/region).			

Navazuje osobní kontakty s příslušníky menšin (působnost/region).			
<b>Ostatní činnosti</b>	XXXXXXX	XXXXXXXXXX	XX
Plní úkoly uložené styčným důstojníkem pro menšiny.			
Aktivně se účastní setkání pracovní skupiny pro menšiny.			
Aktivně se podílí na činnosti minitýmu, jestliže je jeho členem			
Vzdělává se v oblasti policejní práce s menšinami.			
Podílí se na tréninku společných postupů v případě extremistických shromáždění, ohrožení lokality atd. (působnost/region).			

*Poznámky k vyplnění: V příslušném políčku zaškrtněte křížkem jednu z možností splňuje/nesplňuje, příp. přidejte komentář. Komentář (odůvodnění) připojte vždy, pokud některý standard označíte jako neplněný. Je-li mezi položkami některá, jejíž platnost nedokážete posoudit, pak vyplňte jen komentář (s odůvodněním, proč neposuzujete).*

**S pomocí toho formuláře jsou hodnoceni:**

- členové pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny

**Tento formulář vyplňuje a výše uvedeného hodnotí:**

- přímý nadřízený člena pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny
- styčný důstojník pro menšiny krajského ředitelství

**Veškerá vyplněná hodnocení následně obdrží:**

- přímý nadřízený člena pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny
- člen pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny



## Formulář pro hodnocení založené na plnění plánu činnosti

Cíl/priorita	Splněno	Nesplněno	Komentář

*Poznámky k vyplnění: Obsah formuláře bude doplněn tak, aby kopíroval cíle/priority příslušného krajského plánu činnosti. V příslušném políčku zaškrtněte křížkem jednu z možností splňuje/nesplňuje, příp. přidejte komentář. Komentář připojte vždy, pokud některý standard označíte jako neplněný. Je-li mezi položkami některá, jejíž platnost nedokážete posoudit, pak vyplňte jen komentář (s odůvodněním, proč neposuzujete).*

### S pomocí toho formuláře jsou hodnoceni:

1. styčný důstojník pro menšiny krajského ředitelství
2. členové pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny

### Tento formulář vyplňuje a výše uvedeného hodnotí:

Ad 1.

- přímý nadřízený styčného důstojníka pro menšiny krajského ředitelství
- styčný důstojník pro menšiny PP ČR
- členové pracovní skupiny

Ad 2.

- styčný důstojník pro menšiny krajského ředitelství

### Veškerá vyplněná hodnocení následně obdrží:

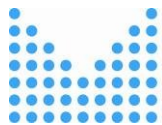
Ad 1.

- přímý nadřízený styčného důstojníka pro menšiny krajského ředitelství
- styčný důstojník pro menšiny krajského ředitelství

Ad 2.

- přímý nadřízený člena pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny
- člen pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny

**Příloha č.: 3**  
Počet stran: 34



MINISTERSTVO VNITRA  
ČESKÉ REPUBLIKY

# Metodika činnosti P ČR na úseku menšin

---

metodická příručka pro Policii ČR

**Praha**  
**2013**

## Obsah:

<b>Úvod</b> .....	<b>3</b>
<b>Styčný důstojník pro menšiny</b> .....	<b>4</b>
Vývoj mechanismu styčného důstojníka u P ČR .....	4
Role styčného důstojníka pro menšiny .....	4
Činnost styčného důstojníka pro menšiny .....	5
Nově ve funkci styčného důstojníka aneb jak na to? .....	5
Standardní činnosti styčného důstojníka pro menšiny krajského ředitelství .....	8
Metodika standardní činnosti styčného důstojníka krajského ředitelství .....	10
<b>I. Analyticko – strategická oblast</b> .....	<b>10</b>
<b>II. Oblasti řízení a organizace</b> .....	<b>11</b>
<b>III. Kontakt a komunikace s příslušníky menšin</b> .....	<b>12</b>
<b>IV. Oblast spolupráce s orgány veřejné správy</b> .....	<b>13</b>
<b>V. Oblast spolupráce v rámci P ČR</b> .....	<b>14</b>
<b>1. Komunikovat s kolegy z ostatních krajů na úseku menšin, předávat si klíčové informace a osvědčené postupy (v rámci celorepublikových setkání i mimo ně)</b> .....	<b>14</b>
<b>2. Poskytovat potřebnou součinnost útvarům a organizačním článkům policie při řešení závažných případů souvisejících s menšinami.</b> .....	<b>14</b>
<b>VI. Oblast aktivit v souvislosti s extremismem</b> .....	<b>15</b>
Standardní činnosti styčného důstojníka PP ČR .....	17
<b>Pracovní skupina</b> .....	<b>18</b>
Role pracovní skupiny .....	18
Standardní činnosti člena pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny .....	18
Metodika standardní činnosti členů pracovní skupiny .....	19
<b>Úkoly členů pracovní skupiny (vždy v rámci svěřených kompetencí a příslušné lokality)</b> .....	<b>19</b>
<b>Policisté služby kriminální policie a vyšetřování</b> .....	<b>19</b>
<b>Policisté specializovaní na problematiku extremismu - viz kapitoly VI. A a VI. B.</b> .....	<b>20</b>
<b>Policisté služby pořádkové policie</b> .....	<b>20</b>
<b>Policisté preventivně informačních oddělení</b> .....	<b>21</b>
<b>Policisté odboru služby cizinecké policie</b> .....	<b>22</b>
<b>Přílohy</b> .....	<b>23</b>
<b>ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA O ČINNOSTI NA ÚSEKU MENŠIN</b> .....	<b>23</b>
<b>AKTUALIZACE ZÁVAZNÉHO POKYNU POLICEJNÍHO PREZIDENTA O ČINNOSTI NA ÚSEKU MENŠIN</b> .....	<b>27</b>
<b>STRUKTURA PLÁNU ČINNOSTI PRACOVNÍ SKUPINY PRO MENŠINY</b> .....	<b>29</b>
<b>VZOR KONKRÉTNÍCH ÚKOLŮ V PLÁNU ČINNOSTI PRACOVNÍ SKUPINY PRO MENŠINY</b> .....	<b>30</b>
<b>STRUKTURA ZPRÁVY O ČINNOSTI PRACOVNÍ SKUPINY PRO MENŠINY</b> .....	<b>33</b>

# Úvod

---

Ministerstvo vnitra (dále jen „MV“) a Policie ČR (dále jen „P ČR“) se systematicky zabývají problematikou policejní práce ve vztahu k menšinám od roku 2003, kdy byla vytvořena první **Národní Strategie pro práci policie ve vztahu k etnickým a národnostním menšinám v ČR** (dále jen „strategie“), následně aktualizována a specifikována pro období 2006 – 2007 a 2008 – 2012.

Hlavní motivací této specializace byly jednak společenské procesy po roce 1989, spojené s přílivem cizinců, migrantů a žadatelů o azyl do České republiky, rostoucí multikulturní charakter do té doby převážně homogenní české společnosti nesoucí s sebou nové požadavky na policejní práci; ve druhé řadě pak závazky plynoucí z přijetí České republiky do Evropské unie a dalších mezinárodních společenství.

Smyslem policejní práce ve vztahu k menšinám je uplatňování rovného a korektního přístupu a respektování menšinových odlišností. **Respektování odlišnosti v žádném případě neznamená totéž jako zvýšená tolerance k nezákonnému jednání členů menšin, nýbrž se jedná o pozitivní snahu pochopit odlišnost kulturních hodnot a vzorců jednání, na jejichž základě nemůže být příslušník menšiny či cizinec odsuzován, vylučován, omezován či obecně diskriminován, pokud z jeho strany nedochází k porušení zákona.**

Cílovou skupinou aktivit P ČR na daném úseku jsou příslušníci menšin, přičemž pojem „menšina“ je chápán v širokém smyslu slova. Jedná se jak o osoby nebo skupiny osob, které se odlišují jednak na základě etnických, rasových, náboženských či obecně kulturních zvláštností, jednak na základě sociální situace, která vede k jejich marginalizaci nebo podle odlišného právního statutu, tj. občané jiného státu - cizinci.

**Výsledkem systematické práce policie s menšinami má být:**

- ✓ **profesionální přístup policistů k příslušníkům menšin,**
- ✓ **maximální informovanost policie o specifikách menšin** (nebude-li policie disponovat odpovídajícím množstvím informací o menšinových komunitách, sociálně vyloučených lokalitách atd., může jen stěží úspěšně řešit kriminalitu, která se jich dotýká),
- ✓ **oboustranná důvěra mezi policií a příslušníky menšin** (bude-li policista vystupovat profesionálně, bude se těšit důvěře ze strany příslušníků menšin),
- ✓ **úspěšný import práva a spravedlnosti do specifického prostředí sociálního vyloučení,**
- ✓ **příspěvek policie k integraci příslušníků menšin do majoritní společnosti.**

Harmonické vztahy s minoritami nejsou samozřejmostí a pouze policie, která je vybavena odpovídajícími kompetencemi, která dokáže úspěšně předvídat ohniska možných konfliktů a je schopná efektivně komunikovat s představiteli minorit, může tyto vztahy budovat a posilovat. **Dobré vztahy s menšinovou komunitou pomáhají policii jak v řešení případů, které jsou s životem minorit spojeny** (ať už jde o trestnou činnost příslušníků minority či trestnou činnost proti osobě hlásící se k minoritě), tak ve **zvyšování prestiže policejní práce, kladného hodnocení policie a zvyšování její pozitivní image v očích veřejnosti. Dobré vztahy s příslušníky menšin jsou pro policii potřebné a užitečné a jsou investicí, která se jí v případě, že bude v navazování nových kontaktů úspěšná, v budoucnu ještě mnohokrát vrátí.**

Má-li být práce policie s menšinami úspěšná, musí být založená především na pravidelné komunikaci a spolupráci mezi konkrétními policisty a příslušníky menšin. Pravidelné kontakty a spolupráce mohou být výhodné pro obě strany. Příslušníci menšin ocení, že policie s nimi zachází rovnocenně, že jim zájímají jejich problémy, obavy o bezpečnost (např. strach z případných útoků). Jsou pak ochotnější spolupracovat s policisty v situacích, kdy je to pro policii potřebné, např. hrozí-li mezigetnické konflikty, střety a demonstrace, nebo pokud policie potřebuje informace k řešení případů uvnitř komunit.

## Styčný důstojník pro menšiny

### Vývoj mechanismu styčného důstojníka u P ČR

Mechanismus styčného důstojníka pro menšiny byl **pilotně odzkoušen v letech 2003 a 2004** při správě Západočeského kraje jako opatření, které by P ČR usnadnilo kontakt a komunikaci s příslušníky menšin a posléze v dalších regionech, charakteristických vyšším populačním zastoupením těchto osob, zvýšeným nápadem rasově motivované trestné činnosti a existencí výrazných bezpečnostních rizik v souvislosti s touto problematikou. Vzhledem k tomu, že pilotní projekt byl vyhodnocen jako **přínosný a efektivní**, byly na základě **úkolů č. 116/K** z porady policejního prezidenta **funkce styčných důstojníků pro menšiny a jejich pracovních skupin systematicky zavedeny k 31. lednu 2005** při všech krajských správách P ČR. V roce 2010 došlo k institucionalizaci funkce styčného důstojníka přijetím **závazného pokynu policejního prezidenta č. 32 o činnosti na úseku menšin**, kterým je vymezena pozice styčných důstojníků a pracovních skupin pro menšiny, jejich základní povinnosti a kompetence.

V současnosti tedy funguje celkem 14 styčných důstojníků v rámci ČR, zařazených na jednotlivých krajských ředitelstvích. Tito specialisté mají dále k dispozici členy svých pracovních skupin pro menšiny, zařazené na různých službách a útvech. V rámci celé ČR dnes funguje okolo 140 těchto specialistů.

Metodické vedení styčných důstojníků zajišťuje styčný důstojník Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR (dále jen „styčný důstojník PP ČR“),

### Role styčného důstojníka pro menšiny

Styčný důstojník je krajský specialista, jehož úkolem je:

1. mít přehled o situaci na úseku menšin v kraji,
2. koordinovat svoji pracovní skupinu,
3. plánovat úkoly pracovní skupiny.

Hlavním cílem fungování tohoto mechanismu je **zefektivnění komunikace s příslušníky menšin a ostatními zainteresovanými institucemi a zkvalitnění práce policie v oblasti prevence a odhalování specifické kriminality týkající se menšinových komunit**. Jeho služeb mohou využívat různé policejní složky pro řešení problému souvisejícího s příslušníky minorit ve své působnosti. Styčný důstojník průběžně monitoruje struktury menšin v lokalitě, plní úlohu zprostředkovatele mezi policií a menšinovými společenstvími, nabízí členům menšin pomoc při řešení konkrétních problémů, spadajících do zákonné působnosti P ČR. Zároveň působí jako konzultant při řešení všech záležitostí, které se z pohledu policie problematiky menšin týkají.

## Činnost styčného důstojníka pro menšiny

Základem práce styčného důstojníka je maximum informací a celkový přehled o situaci v menšinových a uzavřených komunitách. Tím disponuje díky:

- ✓ **transparentním osobním kontaktům** (tedy nikoliv pouze operativním) na příslušníky menšinových společenství a na jejich sdružení, uzavřené komunity, obyvatele sociálně vyloučených lokalit atd. Základem kvalitní spolupráce mezi policistou a příslušníky menšin je důvěra. Tu lze získat udržováním transparentních, tj. neutajených kontaktů, tedy takových, kdy policista vstupuje do lokality / komunity, kde je známá jeho identita a současně nemají příslušníci této komunity obavu s policistou otevřeně jednat. Je třeba zdůraznit, že vybudování takovéto vzájemné důvěry a transparentních kontaktů vyžaduje čas a trpělivost a lze toho dosáhnout např. s pomocí dalších osob, které v lokalitě / komunitě působí (sociálních pracovníků apod.),
- ✓ **úzkým osobním kontaktům s úředníky samospráv (včetně obecní policie) a s nevládními organizacemi**, které mají často dobrý přehled o situaci menšinových společenství v regionu,
- ✓ **úzké spolupráci s příslušnými policisty** – zejména členy pracovní skupiny,
- ✓ **využívání nejrůznějších informačních zdrojů** (zprávy z výzkumů, konzultace s odborníky, návštěva seminářů, sebevzdělávání, získávání zkušeností ze zahraničí atd.).

Díky těmto informacím se dokáže dobře orientovat ve specifickém prostředí, rozpoznat strukturovanost menšinových společenství, rozlišit vhodné partnery ke komunikaci a spolupráci od těch nevhodných apod. Styční důstojníci usilují o **komplexní pohled na celou problematiku i komplexní přístup k ní**. Při své práci maximálně využívají členy svých pracovních skupin, spolupracují s kolegy na nižších úrovních s kvalitní místní znalostí.

## Nově ve funkci styčného důstojníka aneb jak na to?

### Sedm základních doporučení pro nové styčné důstojníky pro menšiny

Stal/a-li jste se novým styčným důstojníkem/novou styčnou důstojnicí pro menšiny, můžete se pro zdárný začátek řídit následujícími opatřeními:

#### 1. Zorientujte se v problematice

Na úvod si určitě přečtěte základní koncepční dokumenty k problematice policejní práce s menšinami, konkrétně aktuální *Strategii pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám* a také všechny strategie předcházející. Pomůže vám to zorientovat se v tom, proč je tato problematika v rámci resortu MV a PČR akcentována, jaký byl předchozí vývoj, co už se uskutečnilo, co naopak ne a proč. Pročtěte si i další materiály zveřejněné na intranetu MV (<http://web.mv.cz/obp/mensiny/index.html>), případně na internetu (<http://www.mvcr.cz/clanek/prevence-519728.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>). Dále se seznamte s metodikou činnosti styčného důstojníka pro menšiny a s příslušným interním aktem řízení, který se této činnosti dotýká.

#### 2. K dané problematice přistupuje z čistě profesního hlediska

Snažte se nepromítat do pracovních záležitostí své osobní názory a postoje. Řiďte se zákonem, etickým kodexem, interním aktem řízení, koncepčními a metodickými materiály, které vám stanovují

směr i konkrétní úkoly. Vyhněte se opakování a prezentování stereotypních názorů, působí to neprofesionálně.

### 3. Sestavte si pracovní skupinu

Dobře si promyslete, jak má vypadat vaše pracovní skupina. Můžete do ní zařadit kolegy z krajského ředitelství, jejichž agenda je více než jiné blízké agendě vaší (problematika extremismu, drog, prevence kriminality, cizinecká problematika...), a dále policisty z nižších útvarů (ÚO a OOP), které jsou danou problematikou ve zvýšené míře zatížené (např. se v jejich územní působnosti nacházejí sociálně vyloučené lokality, cizinecké komunity apod.). Dejte přednost kolegům, kteří mají o dané téma zájem, příp. kteří disponují potřebnými zkušenostmi. Nestanovujte si pracovní skupinu zbytečně rozsáhlou, neměla by mít více než 12 členů. Obligatorní členy pracovní skupiny stanoví Závazný pokyn policejního prezidenta o činnosti na úseku menšin č. 32/2010.

### 4. Najděte si mimoresortní spolupracovníky

V organizacích a institucích ve vašem kraji můžete najít řadu spolupracovníků, kteří vám mohou být nápomocni ve vaší nové roli, mohou vám poskytnout řadu důležitých informací o situaci regionu a také dalších kontaktů, ať už na další odborníky, nebo přímo na příslušníky menšin a menšinové komunity. Mnoho z nich také realizuje různé projekty, do kterých se můžete zapojit, nebo je naopak vy můžete přizvat ke spolupráci na opatřeních, které chcete uskutečnit vy.

Kontakty hledejte na úrovni **A) nestátních neziskových organizací B) veřejné správy**.

Ad A) Pro spolupráci policejních specialistů pro práci s menšinami může být důležitá spolupráce především s nestátními neziskovými organizacemi, které poskytují **sociální služby**, které sdružují **příslušníky národnostních menšin** za účelem prosazování jejich práv, nebo které poskytují různé typy **poradenství** např. cizincům. V případě prvních jmenovaných mohou být policii nápomocné ty organizace, které poskytují terénní služby, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a sociální poradenství a které se tak často pohybují v terénu sociálně vyloučených lokalit, příp. cizineckých komunit. Přehled o poskytovatelích sociálních služeb v jednotlivých krajích lze najít v registru poskytovatelů sociálních služeb na webu <http://iregistr.mpsv.cz/>. Obecně platí, že policie by měla dobře **prověřit** organizace, s nimiž chce úzce spolupracovat, získat si informace o jejich dosavadním působení a zjistit, zda se jedná o opravdu seriózní partnery, resp. zda příp. spolupráce může být opravdu přínosná. Kvalitně pracující organizace mohou mít velmi dobrý přehled o situaci v komunitách/lokalitách, o vnitřních vztazích, o latentní kriminalitě, mohou policii pomoci zprostředkovat kontakty na konkrétní osoby; často také realizují relevantní projekty, do kterých se může policie v rámci své preventivní činnosti zapojit.

Ad B) **Spolupráce s obecními, městskými a krajskými úřady**

#### Krajský úřad

Partnery pro spolupráci na úrovni krajského úřadu jsou především:

- **koordinátor pro národnostní menšiny** – má přehled o národnostním složení v kraji, o organizacích příslušníků národnostních menšin, o projektech, které se v dané oblasti realizují
- **koordinátor prevence kriminality** – má k dispozici databázi preventivních projektů v kraji uskutečněných i plánovaných, má na starosti plánování v oblasti prevence kriminality v kraji
- **protidrogový koordinátor** (někdy je tato funkce kumulovaná s předchozí uvedenou) - stanovuje směry a zásady protidrogové politiky v rámci kraje, má přehled o uskutečňovaných aktivitách a projektech v oblasti protidrogové politiky

#### Úřady obcí s rozšířenou působností

Na úrovni úřadů obcí s rozšířenou působností by měl být styčný důstojník a členové jeho pracovní skupiny v kontaktu především s těmito úředníky:

- **pracovníci/pracovnice orgánu sociálně-právní ochrany dětí** – obvykle bývají v organizační struktuře úřadu zařazeni v odboru sociálních věcí a v jeho rámci v oddělení sociálně-právní ochrany dětí. Právě ti mají (měli by mít) největší přehled o situaci v sociálně vyloučených lokalitách a příp. i některých cizineckých komunitách. Pracují se sociálně slabými rodinami, v některých případech docházejí pravidelně do terénu jako poskytovatelé terénních služeb.
- **romský poradce** – tato funkce je zřízena na některých úřadech obcí s rozšířenou působností. Činnost romských poradců je obecně zaměřena na řešení problémů Romů v dané lokalitě.
- **manažer prevence kriminality** – koordinuje preventivní aktivity na území dané obce s rozšířenou působností

#### Další případní partneři

- **probační a mediační služba** (zaměřuje se na terciární prevenci kriminality, na prevenci recidivy),
- **školy**, konkrétně **metodici prevence sociálně patologických jevů a výchovní poradci** z těchto škol,
- **lokální konzultanti Agentury pro sociální začleňování** – působí jen v některých lokalitách, aktuální působnost lze zjistit na [www.socialni-zaclenovani.cz](http://www.socialni-zaclenovani.cz),
- **pracovníci regionálních Center na podporu integrace cizinců**. Centra působí nejen v krajských městech, ale i v řadě dalších měst v rámci každého kraje. Integrační centra jsou provozována různými subjekty dle krajů, některá řídí nevládní organizace či přímo kraj, některá Správa uprchlických zařízení.
- **obecní / městské policie**, jejich prostřednictvím případně asistenti prevence kriminality.

Nenechte se odradit špatnými zkušenostmi. Máte-li špatnou zkušenost s jednou či dvěma neziskovými organizacemi, neznamená to, že všechny nevládní organizace jsou k ničemu. Totéž platí o úřednicích. Na druhou stranu ale spolupracujte jen s těmi, u kterých vidíte určitý potenciál a smysluplné aktivity.

### 5. Buďte informovaní

Informace jsou vaší základní devizou a získat přehled by mělo být jedním z vašich prvních kroků. Bezpodmínečně je třeba, abyste vy i členové vaší pracovní skupiny měli velmi dobrý přehled o sociálně vyloučených lokalitách a cizineckých komunitách v kraji, o kriminalitě, která se jich jakýmkoliv způsobem dotýká (jako obětí i jako pachatelů), o vnitřních vztazích, které se mohou velmi rychle proměňovat, např. kvůli migraci. Je pochopitelné, že vy, jako styčný důstojník/styčná důstojnice nemůžete disponovat zcela detailními informacemi, ale tyto informace z terénu by měli mít členové vaší pracovní skupiny, zařazení na nižších organizačních úrovních. Znamená to mít prostor na práci v terénu a tuto práci dobře ovládat.

Shromažďujte také informace od svých spolupracovníků mimo policii, z otevřených zdrojů, např. výzkumů, které se v regionu provádějí, mediálních zpráv, zpráv úřadů obcí a měst, údajů shromažďovaných ke komunitnímu plánování apod. Takto **získané informace jsou základem** pro vaši práci a teprve na jejich základě se můžete rozhodovat, jaká opatření přijmete. Nikdy nepřijímejte opatření bez kvalitní informovanosti, jen tak nazdařbůh, od oka. Je to nesystémové a neúčinné.

Snažte se být v obraze také, pokud jde o aktivity a projekty, které uskutečňují ostatní instituce a organizace. Tam, kde vidíte prostor pro sebe, neváhejte se zapojit.

### 6. Využijte zkušenosti svých kolegů

Máte vše důležité prostudováno, sestavenou pracovní skupinu, zmapované lokality a komunity. Nejste si ale jisti, které opatření může být to nejvhodnější, co zabere, co ne, do čeho se pustit bez obav a čemu se naopak vyhnout. Pomoci vám můžou ostatní styční důstojníci a také vaši kolegové,



kteří tuto práci dělali v minulých letech. Současně vám mohou být nápomocni pracovníci odboru bezpečnostní politiky MV, kteří shromažďují příklady dobré praxe.

## **7. Vzdělávejte se**

Problematika policejní práce ve vztahu k menšinám, stejně tak jako oblast menšinových práv a lidských práv, jsou oblasti poměrně nové, neustále se vyvíjející. Chcete-li být ve své práci víc než jen průměrní, najděte si čas a sílu pro doplnění teoretických znalostí. Základním zdrojem je kromě literatury také vzdělávání, semináře a IMZ, příp. se o radu můžete obrátit na výše uvedené metodické pracovníky OBP MV.

## **Standardní činnosti styčného důstojníka pro menšiny krajského ředitelství**

### **Analytické činnosti**

1. Systematicky mapuje výskyt menšinových komunit a sociálně vyloučených lokalit v regionu.
2. Zná strukturu příslušníků menšin a cizinců v lokalitě, mapuje významné události spojené s denním životem těchto menšin.
3. Analyzuje informace o životě menšin a cizinců získané z veřejných zdrojů nebo od veřejnosti.
4. Systematicky vyhodnocuje výskyt kriminogenních faktorů v těchto komunitách a lokalitách, vyhodnocuje potenciální bezpečnostní rizika a ohniska napětí.
5. Vyhodnocuje bezpečnostní situaci v uvedených komunitách a lokalitách, navrhuje doporučení, preventivní nebo včasná intervenční opatření orientovaná na řešení konkrétních problémů, která má přijmout policie nebo samospráva.

### **Koordinační a metodické činnosti**

1. Sestavuje Pracovní skupinu pro menšiny a koordinuje její činnost.
2. Koordinuje tvorbu a kontrolu Ročního plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny.
3. Metodicky vede členy Pracovní skupiny pro menšiny a ostatní policisty působící v dané oblasti.
4. Členům a členkám Pracovní skupiny pro menšiny ukládá úkoly.
5. Koordinuje činnost minitýmu (viz model tzv. buněk MŘP Ostrava).
6. Koordinuje vzdělávání policistů v daném regionu v oblasti policejní práce s menšinami.
7. Společně s krajským specialistou pro oblast extremismu koordinuje trénink společných postupů v případě extremistických shromáždění, ohrožení lokality atd.
8. Vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti styčného důstojníka pro menšiny, navržená a realizovaná opatření.

### **Informační činnosti**

1. Vede a průběžně aktualizuje databázi spolupracovníků v oblasti problematiky menšin z řad orgánů státní správy, samosprávy, poradenských služeb, spolků (neziskových organizací) a dalších subjektů.
2. Vede a průběžně aktualizuje databázi realizovaných projektů zaměřených na problematiku menšin a eviduje roli policie v těchto projektech.

3. Zpracovává pololetní zprávu o své činnosti a činnosti pracovní skupiny.
4. Prezentuje preventivní a včasné intervenční opatření, která policie realizuje v souvislosti s menšinami. V případě citlivých kauz spolupracuje s pracovníky Preventivně informačního oddělení/skupin při přípravě finální a včasné informace poskytované veřejnosti.
5. Průběžně informuje styčného důstojníka pro menšiny PP ČR o situaci a o všech rozpracovaných a realizovaných případech souvisejících s problematikou menšin.
6. Po každé schválené personální změně v pracovní skupině pro menšiny, zasílá informaci o této změně neprodleně styčnému důstojníkovi pro menšiny PP ČR.
7. Sestavený a schválený (ředitelem krajského ředitelství) Roční plán činnosti pracovní skupiny pro menšiny zasílá styčnému důstojníkovi pro menšiny PP ČR vždy do 31. prosince.
8. Informuje styčného důstojníka pro menšiny PP ČR o průběhu a výsledcích jednání pracovní skupiny pro menšiny, která byla svolána za účelem vyhodnocení úkolů vyplývajících z Ročního plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny.

### **Poradenské činnosti**

1. Prezentuje práci policie přímo v prostředí menšiny, zajišťuje seznámení jejích příslušníků s možnostmi pomoci ze strany policie nebo jiných subjektů, příp. s postihy za nelegální jednání.
2. Podílí se na tvorbě komunitních a krizových plánů, zapojuje se do činnosti pracovních skupin vzniklých z iniciativy jiných subjektů.
3. Zastupuje policii v mimoresortních projektech zaměřených na problematiku menšin nebo navrhuje jiné zástupce policie, kteří se budou účastnit těchto projektů.
4. Podílí se na systematickém vzdělávání a přípravě policistů pro práci s menšinami.

### **Preventivní činnosti**

1. Ve spolupráci s místně a věcně příslušnými koordinátory prevence kriminality organizuje, realizuje a iniciuje preventivní aktivity zaměřené na příslušníky menšin.
2. Vyhledává zaměstnavatele, kteří ve větší míře zaměstnávají cizince, a navazuje s nimi spolupráci.
3. Navazuje osobní kontakty s příslušníky menšin.

### **Organizační činnosti**

1. Organizuje multidisciplinární setkání se zástupci samosprávy, státní správy, neziskových organizací a dalších subjektů působících v oblasti problematiky menšin (nejméně 1x ročně). O konání vyzovumí styčného důstojníka PP ČR a na jeho žádost jej k jednání přizve.
2. Svolává jednání pracovní skupiny pro menšiny k vyhodnocení úkolů vyplývajících z plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny.
3. Zjišťuje vzdělávací potřeby policistů v daném regionu v oblasti policejní práce s menšinami.

Pro větší jasnost a konkretizaci jednotlivých činností lze využít následující kapitoly:

# Metodika standardní činnosti styčného důstojníka krajského ředitelství

## I. Analyticko – strategická oblast

### 1. Systematicky zmapovat region (na základě informací od a ve spolupráci se členy pracovní skupiny):

- výskyt menšinových / cizineckých komunit, sociálně vyloučených lokalit<sup>1</sup>, včetně jejich problémů a kriminogenních faktorů,
- orientace v prostředí těchto komunit / lokalit (kdo v místě bydlí nebo se pohybuje, jaké jsou uvnitř vztahy),
- v součinnosti s určenými policisty OOP ČR a ve spolupráci s vlastníkem, resp. správcem objektu nebo zástupci samosprávy, popř. neziskových organizací, provést kvalifikovaný odhad počtu osob, které se v lokalitě, resp. objektu zpravidla zdržují,
  - detekce a vyhodnocení potencionálních bezpečnostních rizik / ohnisek napětí, které bezprostředně, či latentně ohrožují konkrétní lokalitu, resp. objekt,
- vládní / nevládní organizace a další subjekty pracující s komunitami v regionu, sociální služby poskytované v regionu,
- znalost struktury příslušníků menšin, komunit a cizinců v lokalitě – kdo zde pracuje, žije, sdružuje se za jiným cílem,
- sledovat události týkající se menšin, komunit a cizinců – svátky, oslavy, pravidelná setkání, jiné události,
- disponovat informacemi od veřejnosti, která často sleduje své okolí, má relevantní informace, ale sama je policii nepředá. Takovéto informace lze získat např. na veřejném setkání k problematice bezpečnosti.

### 2. Vyhodnotit bezpečnostní situaci týkající se jednotlivých lokalit, určit příčiny stávajících problémů a nezbytná opatření pro policii, a stanovit alespoň základní doporučení pro orgány samosprávy směřující ke stabilizaci bezpečnostní situace. K tomu musí nezbytně disponovat znalostí o úspěšných projektech, či opatřeních, které měly v praxi prokazatelný (měřitelný) dopad na snížení daného typu kriminality.

#### **Takto ne!**

- ✗ Styčný důstojník vykonává svou funkci čistě formálně.
- ✗ Dosazen do ní byl proti své vůli, jejímu poslání nerozumí, její filozofie je mu cizí.
- ✗ Má povědomí, že se v jeho regionu sociálně vyloučené lokality nacházejí, nicméně dokud situace neeskaluje, o dění v nich bližší představu nemá.
- ✗ Obecně nepovažuje za potřebné, aby se danou problematikou policie zabývala.

<sup>1</sup> Sociálně vyloučenou – rizikovou lokalitou se rozumí prostorově vymežitelné části urbanistických celků, kde jsou koncentrováni lidé jednoho etnika, rasy, sociálního postavení nebo kulturní či náboženské příslušnosti. Může se jednat rovněž o samostatně stojící objekt, který obývají nebo k pobytu užívají zejména osoby sociálně vyloučené, resp. sociálním vyloučením ohrožené.

## II. Oblasti řízení a organizace

**V rámci krajského ředitelství P ČR styčný důstojník koordinuje aktivity policie ve vztahu k menšinám, komunikaci se samosprávou, nevládním sektorem a dalšími zainteresovanými institucemi a koordinaci své pracovní skupiny.**

1. **Sestavit a řídit pracovní skupinu pro menšiny** (vč. vytipování vhodných členů). V pracovní skupině musí být vždy přítomen (na základě ZP PP č. 32, viz příloha č. 1) policista:
  - specializovaný na problematiku extremismu, sekt a diváckého násilí, zařazený v odboru obecné kriminality krajského ředitelství (v odboru odhalování závažné obecné kriminality krajského ředitelství hlavního města Prahy),
  - zařazený ve službě kriminální policie a vyšetřování,
  - zařazený ve službě pořádkové policie, především v obvodním nebo místním oddělení policie, v jehož teritoriu se nachází sociálně vyloučená lokalita nebo se vyskytují problémy s cizineckými či menšinovými komunitami (ideálně vedoucí příslušných oddělení),
  - zařazený v preventivně informačním oddělení,
  - odboru služby cizinecké policie.

Aby nedocházelo ke jmenování členů pracovní skupiny, kteří jsou do ní naveni proti své vůli a v důsledku pro činnost skupiny nebudou přínosní, je dobré s každým členem a ideálně i jeho nadřízeným před jmenováním do skupiny provést osobní rozhovor, představit mu cíle a fungování pracovní skupiny a teprve z výsledků tohoto osobního rozhovoru rozhodnout, zda člena do pracovní skupiny jmenovat.

2. Usilovat o **zintenzivnění společné práce v rámci pracovní skupiny** – motivace členů k práci na úseku menšin, pochopení filozofie této činnosti, významu komunikace s příslušníky menšin, proaktivnímu přístupu a preventivnímu působení. Motivaci členů pracovní skupiny lze provádět různými způsoby (např. vysílání na celorepublikové IMZy, motivace prostřednictvím zajímavých a angažovaných přednášejících na setkáních pracovní skupiny, vyzdvižení konkrétní aktivity / činnosti konkrétního člena pracovní skupiny, děkovní dopis přímému nadřízenému, inspirace příklady dobré praxe styčných důstojníků jiných KŘ atp.).
3. **Svolávat a řídit pravidelná setkání** členů pracovní skupiny – na krajské úrovni jednání probíhají pravidelně nejméně 1x za 6 měsíců, případně častěji, dle potřeby. Předmětem těchto setkání je průběžné vyhodnocování úkolů vyplývajících z plánu činnosti, rozdělení úkolů, zjišťování aktuálních informací, vyhodnocování situace, stanovení priorit činnosti skupiny, vytipování rizikových lokalit, konzultace strategických plánů pro zklidnění bezpečnostní situace v jednotlivých lokalitách i v celém teritoriu kraje.

**Nejsou-li sami členové pracovní skupiny v tomto směru aktivní, je nutná motivace a vyžadování připomínek a námětů z jejich strany!**

4. Ve spolupráci se členy pracovní skupiny 1x ročně za účelem vzájemné informovanosti, zhodnocení stávající situace a koordinace dalšího postupu **zorganizovat multidisciplinární jednání**, k tomuto přizvat vedoucí policisty krajského ředitelství a zástupce státních i nestátních organizací zabývajících se problematikou menšin.
  - Multidisciplinární jednání je formou týmové spolupráce, konkrétně zapojení do práce na úseku menšin dalších nepolicejních subjektů (může se jednat např. o zástupce samospráv, nevládních organizací, pedagogy škol s vyšším podílem žáků např. ze sociálně vyloučených

lokality, sociální pracovníky měst a obcí, zástupce úřadů práce atp. – dle řešené problematiky na úseku menšin v daném kraji).

- Výhody práce v multidisciplinárním týmu spočívá zejména ve zvýšení efektivity činnosti, odstranění duplicity služeb jednotlivých institucí, transparentnosti odborných doporučení, možnosti porovnání rozdílných názorů na jednotlivé problémy a v neposlední řadě možnost vzájemné podpory členů týmu.

- Svolat multidisciplinární jednání je vhodné v případech, kdy řešíte konkrétní problém, se kterým potřebujete pomoc od dalších nepolicejních partnerů, kteří jsou rovněž zainteresováni na jeho řešení! Vhodné je dopředu naplánovat strukturu jednání.

5. **Zpracovat roční plán činnosti pracovní skupiny** včetně konkrétních osob, termínů plnění a určení odpovědných osob za jednotlivé úkoly (následně vždy k 31. 12. na další rok), předat ke schválení řediteli krajského ředitelství policie, poté předat styčnému důstojníkovi pro menšiny PP ČR. Struktura a obsah plánu jsou uvedeny příloze č. 2.

6. **Čtvrtletně vypracovat zprávu o činnosti pracovní skupiny** a o stavu plnění plánu, předat ke schválení řediteli krajského ředitelství policie, poté předat styčnému důstojníkovi pro menšiny PP ČR. Struktura a obsah zprávy o činnosti jsou uvedeny příloze č. 3.

#### **Takto ne!**

- ✘ Výběru členů pracovní skupiny není věnována přílišná pozornost, tito jsou do ní naveleni rozkazem, bez vlastní iniciativy a zájmu o problematiku.
- ✘ Chybí policisté, v jejichž teritoriu se nacházejí problémové / sociálně vyloučené lokality.
- ✘ Styčný důstojník pozbývá autoritu, členy skupiny není respektován a jím zadané úkoly jsou vykonávány čistě formálně.
- ✘ K přenosu informací a zkušeností ve skupině nedochází.
- ✘ Plán činnosti i zpráva jsou sestavovány obecně, neambiciózně, bez konkrétních úkolů, termínů či gestorů plnění.

### **III. Kontakt a komunikace s příslušníky menšin**

#### **1. Navázat osobní kontakty s příslušníky menšin:**

- nalézt předáky, lídry či jiné respektované osobnosti (**s obezřetností k případné kriminální aktivitě / minulosti těchto osob a jimi sledovaným zájmům**). Je nutné mít na paměti, že předáci mohou zastupovat např. jen jednu rodinu, mohou to být lichváři / organizátoři nucené práce atp. Je tedy vždy dobré zjistit si o těchto osobách maximum informací. Kontakt lze navázat prostřednictvím dalších partnerů, např. ověřených nevládních organizací, spolků menšin či cizinců nebo prostřednictvím regionálních Center pro integraci cizinců.),
- vyhledávat bezproblémovou komunikaci s osobami v lokalitách (tedy nejen v případě služebního zásahu), projevit zájem o problémy a životní situace obyvatel.

**V souladu s Etickým kodexem jedná policista se všemi lidmi slušně, korektně a s porozuměním. Respektuje rovnost mezi všemi osobami bez rozdílu při současném respektování kulturní a hodnotové odlišnosti příslušníků menšin, pokud tato odlišnost není v rozporu se zákonem. Snaží se vystupovat primárně jako orgán lidem nápomocný, nikoli represivní.**

2. **Prezentovat práci policie v komunitě**, informovat o případných postizích nelegálního jednání a o možnostech řešit případné problémy zákonnou cestou ve spolupráci s P ČR / nevládními organizacemi, sociálními pracovníky atd.
3. **Vytipovat firmy, kde ve větší míře zaměstnávají zahraniční zaměstnance**; navázat komunikaci mezi vedením firmy, zahraničními zaměstnanci; zajímat se o aktuální situaci a potenciální problémy / zajištění osob v případě propuštění; vyhledat komunitou uznávaného lídra atd.
4. **Zjistit hlavní problémy** cizinců / příslušníků menšin v regionu a hledat možnosti řešení (ze strany policie / v součinnosti s neziskovým sektorem, samosprávou atd.).
5. Organizace / realizace / iniciace **preventivních aktivit** (Příklady dobré praxe na intranetových a internetových stránkách odboru bezpečnostní politiky MV).

**Realizace preventivních aktivit ze strany styčného důstojníka mají být vždy prostředkem pro získání orientace uvnitř menšinových skupin a navázání pozitivního kontaktu a vztahu s jejich příslušníky, nikoli hlavním cílem jeho činnosti!**

**Takto ne!**

- × Do sociálně vyloučených lokalit / menšinových komunit styčný důstojník nedochází.
- × Kontaktu s příslušníky menšin se vyhýbá, komunikaci s těmito osobami nevyhledává.
- × O jeho existenci dané skupiny osob netuší.
- × Při kontaktu s příslušníky menšin přistupuje automaticky k tykání.

#### **IV. Oblast spolupráce s orgány veřejné správy**

1. **Navázat spolupráci** se zástupci samospráv (zástupci příslušných odborů krajských úřadů / magistrátů, obecní policie, škol s vyšším počtem žáků z řad příslušníků menšin a cizinců atd.):
  - zjistit jaké komunikační platformy k problematice menšin, cizinců a komunit existují, zapojit se do nich, případně jejich vznik iniciovat,
  - aktivně se podílet na komunitním plánování, přípravě krizových plánů v souvislosti s výskytem menšin a cizinců atd.,
  - seznámit se s krajským koordinátorem prevence kriminality, romským poradcem (některé obce), koordinátorem pro národnostní menšiny (kraje), pracovníky odborů sociálně právní ochrany dětí na obecních / městských řadech (odborníky sociálních věcí), terénními pracovníky poskytovatelů sociálních služeb, ředitelem/pracovníky regionálního Centra pro integraci cizinců atd.,
  - získat přehled o realizovaných projektech, možnostech zapojení P ČR do nich (aktivně / poradní orgán).
2. **Zjistit s jakými problémy** se orgány samospráv v souvislosti s výskytem menšin a cizinců potýkají, zda a jak jsou řešeny, hledat možnosti řešení, zprostředkovat / iniciovat ve vhodných případech spolupráci s P ČR.
3. Realizovat (příp. iniciovat) **spolupráci** P ČR s dalšími subjekty **na bázi minitýmů** (viz. model tzv. buněk MŘP Ostrava). Hlavním cílem této spolupráce je efektivněji řešit kriminalitu a další sociálně-patologické jevy v rizikových lokalitách.

Koordinátorem minitymů je styčný důstojník, příp. místně příslušný člen pracovní skupiny, dalšími členy pak dle místní situace:

- strážníci městské / obecní policie,
- zástupci příslušných odborů úřadů místních správ / samospráv (odbor sociálních věcí a sociálních služeb, oddělení sociálně právní ochrany dětí, odbor bytového hospodářství),
- zástupci příslušných škol a vzdělávacích zařízení,
- zástupci věcně a místně příslušných nevládních organizací,
- příp. lokální konzultant Agentury pro sociální začleňování (je-li v daném regionu zastoupena).

Koordinátor pravidelně svolává členy ke konzultacím. Uniformovaná policie též zajišťuje hlídkovou činnost v lokalitách a bývá prvním aktérem při komunikaci s lidmi v terénu. Některé pochůzky konají společně s terénními pracovníky dle stanoveného harmonogramu. Členové minitymů se scházejí pravidelně jednou měsíčně, pokud je to nutné, též častěji.

Další policisté (zejm. pracovníci Služby kriminální policie a vyšetřování) mají možnost využívat určené policisty z jednotlivých obvodních oddělení, stejně tak jako všechny kontakty získané v lokalitě díky spolupráci s terénními pracovníky. Mají také možnost scházet se s nimi dle potřeby a řešit s nimi aktuální problémy ke konkrétním kauzám - prověřují konkrétní poznatky, poskytují konzultace a poradenství atd.

#### **Takto ne!**

- × Napříč institucemi spolupráce v oblasti menšin neexistuje.
- × Policie ČR nejedná s ostatními institucemi a neschází se s nimi.
- × Starostové obcí / ředitelé obecních policií, vedoucí sociálních odborů a regionální nevládní organizace o existenci a poslání styčného důstojníka neví, osobně jej neznají.

## **V. Oblast spolupráce v rámci P ČR**

1. **Komunikovat s kolegy z ostatních krajů** na úseku menšin, předávat si klíčové informace a osvědčené postupy (v rámci celorepublikových setkání i mimo ně).
2. **Poskytovat potřebnou součinnost** útvarem a organizačním článkům policie při řešení závažných případů souvisejících s menšinami.

**Styčný důstojník si je vědom toho, že závažná latentní kriminalita je důsledkem sociální situace a často i uzavřenosti menšinových skupin a zároveň příčinou tzv. bagatelní trestné činnosti, která má dopad na celou společnost, a s tímto vědomím také k řešení problémů menšin přistupuje.**

3. Průběžně zjišťovat **vzdělávací potřeby policistů** v kraji v předmětné oblasti - vzdělávání zařadit do plánu činnosti, případně delegovat požadavky na konkrétní typ vzdělávacích akcí na příslušné odbory Policejního prezidia ČR / MV.
4. **Spolupodílet se na PR policie**, efektivně medializovat preventivní opatření a aktivity P ČR v souvislosti s menšinami, vyzdvihnout spolupráci s nepolicejními subjekty.

#### **Takto ne!**

- × Spolupráce se styčným důstojníkem / členy pracovní skupiny v rámci P ČR neexistuje, nedochází k předávání informací / kontaktů, v rámci P ČR chybí povědomí o existenci SD a jejich poslání.

## VI. Oblast aktivit v souvislosti s extremismem

Policisté zařazení na linii extremismu jsou obligatorně členy pracovní skupiny styčného důstojníka z důvodu spojitosti a provázanosti problematiky menšin s extremismem. Ta zde existuje jednak na základě:

- objektu (příslušník menšin jakožto poškozený či pachatel / spolupachatel / svědek trestné činnosti související s extremismem), či
- motivu vedoucímu k útoku na určitou menšinovou skupinu či v souvislosti s akcí (extremistickou vůči komunitě či akcí komunity, k jejímuž narušení dojde ze strany extremistů).

### VI. A. Aktivity preventivního charakteru

1. Pravidelný kontakt s **krajským specialistou na extremismus** (velmi důležité zde jsou úzké osobní, nejen formální vztahy!). Vzájemné informování o aktuální situaci, náladách v lokalitách, chystaných aktivitách a potenciálně nebezpečných událostech (např. interetnický konflikt nebo jiné skutečnosti či situace, které mohou být zneužitelné extremisty či vést k jejich aktivizaci).
2. Mít na lokální úrovni se specialisty na extremismus **vypracované a natrénované společné postupy** v případě PEX/LEX shromáždění, ohrožení lokality atd. (Vzájemná koordinace).
3. **Navrhovat opatření, která by měla snižovat interetnické napětí a zvyšovat důvěru v policii** s cílem, aby nedocházelo k protiakcím (útoky, pochody) a aby tyto protiakce nezískávaly sympatie nezainteresovaných občanů (veřejné debaty s občany, kulaté stoly, osvětová činnost, využití interkulturní mediace atp.).
4. V případě citlivé kauzy (demonstrace, napadení ze strany příslušníků menšin aj.) zvážit, zda je žádoucí zpracovat **tiskovou zprávu** / uspořádat **tiskovou konferenci**. V případě, že ano, spojit se s pracovníkem preventivně informačního oddělení a podílet se s ním na jejich přípravě / realizaci. Vzhledem k úzké provázanosti problematiky extremismu a menšin s médii mají tyto značný vliv na potenciální de/eskalaci interetnických konfliktů a v důsledku též na celkové PR policie. V tomto ohledu je důležitá schopnost policie poskytnout médiím strategicky připravené zprávy s vhodnými termíny, doporučeními atd. vedoucími ke zklidnění situace. Vždy je výhodou, vydá-li zprávu policie jako první a nepřichází teprve s reakcemi na zkreslené, senzacechtivé zprávy, které je třeba dementovat a uvádět na pravou míru.
5. **Disponovat kontakty na vládní a nevládní organizace působící v dané oblasti** - Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách (dále jen „Agentura“), resp. její lokální konzultant, působí-li v rámci daného kraje (kontakty jsou dostupné na webových stránkách Agentury viz: [www.socialni-zaclenovani.cz](http://www.socialni-zaclenovani.cz)); příslušné úřady místních správ / samospráv; nevládní organizace. Mít přehled o jimi připravovaných aktivitách, strategických plánech a zabezpečit intenzivní spolupráci s P ČR.

**Spolupráce s těmito subjekty je nezbytná (přísun informací z terénu, důležitých kontaktů atd.), byť je mnohdy obtížné nalézt společnou řeč a nutné přistoupit ke kompromisům. Vždy je třeba mít na zřeteli společné cíle a mít tyto instituce na straně partnerů, než bojovat ještě proti nim!**



### Takto ne!

- ✘ K předávání informací mezi styčným důstojníkem a specialistou na extremismus nedochází nebo dochází pouze k jednostrannému toku informací bez následného využití.
- ✘ V sociálně vyloučených lokalitách nejsou včas detekována rizika / ohniska napětí, situace se řeší, až když problémy vygradují.

## VI. B. Doporučený postup při zjištění extremistické akce

1. Při prvotním zjištění extremistické akce vzájemný kontakt mezi specialisty na extremismus a styčným důstojníkem, příp. místně příslušným členem pracovní skupiny. Předání informací o aktérech akce, předání kontaktů, případně svolání pracovní skupiny. Nastavení dalšího toku informací, předání informací a doporučení, konzultace opatření k akci a rozdělení úkolů (dle stupně rizika a rozsahu akce).

Dále dle pokynů specialistů na extremismus příp.:

2. Šetření v prostředí menšiny (přehled o počtech, náladách v lokalitě, chystaných protiakcích atd.).
3. Spolupráce s preventivně informačním oddělením – mediální součást, tisková zpráva, viz kapitola VI. A. bod 4.
4. Komunikace a spolupráce s místní správou, samosprávou, místním nevládním sektorem (již v rámci příprav, informace z terénu, spolupráce na deeskalaci situace), viz kap. VI. A. bod 5.
5. V případě chystaného provokačního shromáždění extremistů v sociálně vyloučených lokalitách **kontaktovat neformální autority** v rámci romské komunity či zde působící terénní pracovníky. Ve spolupráci s nimi informovat obyvatele lokality o plánovaných opatřeních, ubezpečit o tom, že policie příslušníky komunity ochrání a zabrání excesům, upozornit na možná úskalí a nebezpečí potenciálních protiútoků (buď osobně, nebo prostřednictvím příslušného policisty působícího v lokalitě). *Pozor! Neznamená vyzývání k zákazu vycházení či upuštění od pokojných protiakcí – možný konflikt s občanskými právy daných osob!*
6. Kontakt s **krajským koordinátorem antikonfliktních týmů** (dále jen „AKT“), s ním spolupracovat na přípravě preventivních opatření - tedy např. naformulování textu letáku, vytipování oblastí, kde AKT budou v menšinových lokalitách působit, případná účast na instruktáži členů AKT (informování o specifikách komunity, kulturních odlišnostech atd.).
7. Případně účast styčného důstojníka na samotném bezpečnostním opatření.
8. V případě úspěšně zvládnutého opatření opět podíl na pozitivní medializaci.

### Takto ne!

- ✘ V případě provokačního shromáždění extremistů v sociálně vyloučené lokalitě je jejím obyvatelům doporučen zákaz vycházení (POZOR - konflikt s občanskými právy příslušníku menšin!)
- ✘ Styčný důstojník nekonzultuje svůj plánovaný postup s příslušnými specialisty na extremismus, pouští se do akcí „na vlastní pěst“ (narušení plánované akce / ohrožení vlastního zdraví / života).

## **Standardní činnosti styčného důstojníka PP ČR**

### **Analytické činnosti**

1. Vyhodnocuje plnění plánů činnosti pracovních skupin pro menšiny.
2. Systematicky sbírá a shromažďuje informace týkající se problematiky menšin s ohledem na kriminogenní faktory.
3. Stanovuje prognózy vývoje v oblasti problematiky menšin (potenciální bezpečnostní rizika a ohniska napětí) a na jejich základě navrhuje legislativní, organizační, personální aj. opatření.

### **Koordináční a metodické činnosti**

1. Metodicky vede a koordinuje styčné důstojníky pro menšiny krajských ředitelství.
2. Metodicky cestou styčného důstojníka KŘ vede a koordinuje činnost pracovních skupin pro menšiny.
3. Metodicky vede členy pracovní skupiny pro menšiny a ostatní policisty působící v dané oblasti.
4. Podílí se na přípravě interních aktů řízení vztahujících se k činnosti policie na úseku menšin.
5. Podílí se na přípravě aktuální strategie a akčního plánu (součinnost s odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra, dále jen „OBP MV“).
6. Vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti styčného důstojníka PP ČR, navržená a realizovaná opatření.

### **Informační činnosti**

1. Informuje OBP MV o změnách v osobách styčných důstojníků pro menšiny krajských ředitelství.
2. Informuje OBP MV o personálních změnách v pracovních skupinách pro menšiny.
3. Informuje OBP MV o výsledcích zásadních jednání se styčnými důstojníky pro menšiny krajských ředitelství.
4. Informuje OBP MV o výsledcích jednání s pracovními skupinami pro menšiny.

### **Poradenské činnosti**

1. V konkrétních případech zajišťuje na vyžádání odbornou pomoc.
2. Při řešení závažných případů týkajících se menšin poskytuje pracovním skupinám pro menšiny osobní pomoc.
3. Při řešení závažných případů týkajících se menšin poskytuje pracovním skupinám pro menšiny součinnost.

### **Organizační činnosti**

1. Organizuje instrukčně metodické zaměstnání pro pracovní skupiny pro menšiny.

# Pracovní skupina

---

## Role pracovní skupiny

Styčný důstojník usiluje o komplexní pohled na celou problematiku i komplexní přístup k ní. Při své práci maximálně využívá členy své pracovní skupiny, spolupracuje s kolegy z nižších organizačních úrovní a jiných útvarů, kteří mají místní / potřebnou odbornou znalost.

Složení pracovní skupiny záleží vždy na místních podmínkách (početnost zastoupení cizinců / příslušníků menšin či sociálně vyloučených lokalit v rámci území) a na tom, do kterého regionu a do jaké oblasti chce styčný důstojník soustředit svoji pozornost a úsilí. Obligatorní členy pracovní skupiny stanoví ZP PP č. 32 (viz. Příloha č. 1 a kapitola II. bod 1).

Pracovní skupiny se na krajské úrovni scházejí **minimálně** jedenkrát za tři měsíce (viz kapitola II. bod 3, 4) k vyhodnocení úkolů vyplývajících z plánu činnosti pracovní skupiny, zajištění vzájemné informovanosti a koordinace dalšího postupu (v souvislosti s aktuálními událostmi či trendy), vybraní členové pak dále jednou až dvakrát ročně na úrovni celorepublikové.

## Standardní činnosti člena pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny

*Všechny činnosti uvedené ve standardu vztahuje člen/členka pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny na svou konkrétní působnost (zařazení) a svůj konkrétní region.*

*Všechny činnosti uvedené ve standardu vztahuje člen/členka pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny na svou konkrétní působnost (zařazení) a svůj konkrétní region.*

### **Analytické činnosti**

1. Systematicky mapuje výskyt menšinových komunit a sociálně vyloučených lokalit (působnost/region).
2. Zná strukturu příslušníků menšin a cizinců ve své působnosti a ve svém regionu.
3. Analyzuje informace o životě menšin a cizinců získané od veřejnosti (působnost/region).
4. Vyhodnocuje výskyt kriminogenních faktorů souvisejících s menšinami, vyhodnocuje potenciální bezpečnostní rizika a ohniska napětí (působnost/region).
5. Navrhuje doporučení, preventivní nebo včasná intervenční opatření, která má přijmout policie nebo samospráva v oblasti problematiky menšin (působnost/region).

### **Informační činnosti**

1. Průběžně informuje styčného důstojníka pro menšiny o své činnosti.

### **Poradenské činnosti**

1. Prezentuje práci policie v prostředí menšiny, seznamuje její příslušníky s možnostmi pomoci ze strany policie / jiných subjektů a s postihy za nelegální jednání (působnost/region).
2. Podílí se na tvorbě komunitních a krizových plánů, zapojuje se do činnosti pracovních skupin vzniklých z iniciativy jiných subjektů (působnost/region).
3. Navrhuje opatření snižující interetnické napětí a zvyšující důvěru v policii (působnost/region).

### **Preventivní činnosti**

1. Organizuje, realizuje a iniciuje preventivní aktivity zaměřené na příslušníky menšin (působnost/region).
2. Navazuje osobní kontakty s příslušníky menšin (působnost/region).

### **Ostatní činnosti**

1. Plní úkoly uložené styčným důstojníkem pro menšiny nebo jeho prostřednictvím úkoly styčného důstojníka PP ČR.
2. Aktivně se účastní setkání pracovní skupiny pro menšiny.
3. Aktivně se podílí na činnosti minitýmu, jestliže je jeho členem (viz model tzv. buněk MŘP Ostrava).
4. Vzdělává se v oblasti policejní práce s menšinami.
5. Podílí se na tréninku společných postupů v případě extremistických shromáždění, ohrožení lokality atd. (působnost/region).

Pro větší jasnost a konkretizaci jednotlivých činností lze využít následující kapitoly:

## **Metodika standardní činnosti členů pracovní skupiny**

### **Úkoly členů pracovní skupiny (vždy v rámci svěřených kompetencí a příslušné lokality)**

- aktivní **plnění úkolů uložených styčným důstojníkem**
- **intenzivní spolupráce a komunikace s SD, včetně pravidelného předávání informací** o všech závažných událostech týkajících se menšin styčnému důstojníkovi
- aktivní účast na **setkáních pracovní skupiny pro menšiny**
- dále viz *Úkoly styčného důstojníka*:
  - kapitola I. Analyticko – strategická oblast, bod 1
  - kapitola III. Kontakt a komunikace s příslušníky menšin, bod 1 - 5
  - kapitola IV. Oblast spolupráce s orgány veřejné správy, bod 1 – 3
  - kapitola V. Oblast spolupráce v rámci P ČR, bod 2, 3
  - kapitola VI. B Doporučený postup při zjištění extremistické akce, bod 1, event. další po konzultaci se styčným důstojníkem a místně příslušným specialistou na extremismus

Dle aktuální situace, místních potřeb a zejména svého služebního zařazení se pak členové pracovní skupiny zabývají specifickými činnostmi:

### **Policisté služby kriminální policie a vyšetřování**

- průběžně sbírají a vyhodnocují informace o stavu kriminality v komunitě (rozlišení role pachatele x oběti – prostředí sociálně vyloučených lokalit a některých cizineckých komunit se může vyznačovat vysokou mírou uzavřenosti, spletností vnitřních pravidel a velkou mírou latence trestné činnosti. Skutečnost, že někdo je nebo v minulosti byl pachatelem určité trestné činnosti (např. bagatelní, drobné kriminality), rozhodně neznamená, že sám nemůže být obětí závažnější trestné činnosti, např. násilné tr. č., obchodování s lidmi, nucené práce

apod. Je nanejvýš důležité, aby policejní specialisté rozuměli vztahům uvnitř těchto skupin, aby uměli rozlišovat tyto rozdíly a rozklíčit složitosti a aby se jim lépe dařilo odhalovat i vysoce latentní kriminalitu. Jedině tak vnesou do tohoto prostředí spravedlnost, což se jim zúročí ve zlepšení vztahů a spolupráce s lidmi z tohoto prostředí.)

- shromažďují a dále předávají informace o organizované kriminalitě v komunitě

Hlavním zdrojem kriminality v těchto lokalitách je sociální vyloučení a s ním spojené problémy, vysoký výskyt sociálně patologických jevů, nejrůznějších závislostí – gamblerství, alkoholismu a zejména zneužívání drog. Lidé žijící v těchto lokalitách jsou zvyklí na to, že se o jejich situaci instituce příliš nestarají, a žijí s vědomím, že kriminalita, která se jich jakkoliv dotýká, je nepostižitelná. Mají velmi nízké právní vědomí. Kriminalitu, nelegální aktivity a sociálně patologické jednání nevnímají jako něco negativního a nemravného, nýbrž jako běžný zdroj obživy.

Většina nelegálních činností v sociálně vyloučených lokalitách je vysoce latentní a je velmi obtížné je odhalit. Toto prostředí je charakterizováno vnitřní nesourodostí a spletností vztahů. Jejich odkrytím se někdy ukáže, že neformální autority jsou přímo napojeny na nelegální činnost různého charakteru (lichva, organizování prostituce či práce „na černo“, obchod s drogami apod.).

Je nutné mít situaci v lokalitách dobře zmapovanou a výše zmíněné závažné typy kriminality důsledně potírat, neboť jsou spouštěčem dlouhé řady dalších kriminálních aktivit. Obětí lichvářů, kuplířů, drogových dealerů, kuplířů, poskytovatelů nelegálního zaměstnávání, majitelů domů vybírajících v havarijních bytech vysoké nájemné atd. se stávají další obyvatelé lokalit, z nichž podstatná část je pravidelnými uživateli drog. V důsledku toho se zároveň stávají pachatelé majetkové trestné činnosti (systém protislužeb u zadlužených, nelegální výroba a distribuce drog, majetková kriminalita – kapesní krádeže, krádeže kovů atd.) a majoritou jsou tudíž považováni za nejproblémovější část obyvatelstva lokalit. K výraznému poklesu obtěžující majetkové kriminality dojde důsledným potíráním lichvy a drogové kriminality.

**Lichva** je v romské komunitě v některých případech spojena s násilným uplatňováním pohledávky, nebo může nabývat podoby jiné trestné činnosti spojené s jinými trestnými činy (vydírání, útisk, porušování domovní svobody, loupež, omezování osobní svobody). Při jejím odhalování a vyšetřování je třeba brát v úvahu následující specifika - nátlak, strach, nedůvěra na straně obětí a brutalita, organizovanost, snaha o korupci na straně pachatelů a dodržovat základní zásady:

- mezi postiženými a potencionálně ohroženými skupinami obyvatel komunity vytvořit atmosféru důvěry v práci P ČR, v její nestrannost, profesionalitu, nezkorumpovanost.
- být v kontaktu s ohroženými skupinami obyvatel, přistupovat k nim bez despektu a předsudků a pravidelně a často je osobně informovat o fázích řešení jejich problémů (podání, stížnosti)

**Policisté specializovaní na problematiku extremismu** - viz kapitoly VI. A a VI. B.

### **Policisté služby pořádkové policie**

především v obvodním nebo místním oddělení policie, v jehož teritoriu se nachází sociálně vyloučená lokalita nebo se vyskytují problémy s cizineckými či menšinovými komunitami (ideálně vedoucí příslušných oddělení)

- Umožňuje-li to situace na daném OOP / MOP - práce v těch místech / čtvrtích města, kde žije větší počet příslušníků menšin, cizinců, v sociálně vyloučených lokalitách apod. Tito policisté jsou co nejčastěji fyzicky přítomni na ulici a vykonávají pěší pochůzky. Během nich vyhledávají bezproblémovou komunikaci. To znamená, že nehovoří s lidmi jen tehdy, pokud nastane problém (jsou obětí, svědkem či pachatelem trestného činu), ale zajímají se o problémy obyvatel a jejich názory na bezpečnost v lokalitě. V určitém místě se pohybuje stále tentýž policista, který si vstřícným přístupem buduje důvěru tamních lidí. Ti jsou pak ochotnější s ním spolupracovat a dávat mu důležité podněty. Nezabývá se pouze následky kriminálního jednání, ale soustřeďuje se na jeho prevenci. Dokáže rozeznat příčiny bezpečnostních problémů a navrhnout, jak tyto řešit. Aktivně také komunikuje s dalšími institucemi či sdruženími, jejichž činnost může napomoci při řešení bezpečnostní problematiky a kriminality na místní úrovni. V případě, že se na něho obrátí občan s konkrétním problémem, snaží se mu vyjít maximálně vstříc, příp. mu srozumitelně vysvětlí další postup a možnosti policie. Usiluje také o zlepšení zpětné vazby, tzn., že následně informuje občany, jak bylo naloženo s jejich oznámením, atd.
- **V případě, že personální situace tento typ práce neumožňuje, a funguje-li v daném místě Městská / obecní policie, která disponuje místní znalostí a informacemi, je žádoucí navázat s jejími zástupce v této oblasti spolupráci.**

Je velmi výhodné vyčlenit pro tuto práci ty policisty, kteří o danou problematiku sami projeví zájem, dát jim pro tuto práci prostor, a také je za ní hodnotit, což znamená vyvázet je (alespoň částečně) ze systému tradičního kvantitativního hodnocení. Velkou motivací pro tyto policisty je také možnost podílet se na rozhodování o nových opatřeních, o podobě projektu, nebo jen o pouhé každodenní práci jich samých (spoluzodpovědnost a samostatnost zavazuje i motivuje).

### Policisté preventivně informačních oddělení

- preventivní akce v komunitě – proaktivní ochrana komunity před kriminalitou. Vždy závisí na konkrétní situaci, místních vztazích a potřebách.
  - ve spolupráci s SD průběžně mapuje osvědčené preventivní aktivity policie a zabezpečuje jejich realizaci – a to jak ve vztahu k většinové populaci, tak v menšinové komunitě – vždy musí mít dopad na snížení kriminality – realizace záleží na poptávce veřejnosti a na míře jednotlivých typů kriminality (např. je-li vyšší majetková kriminalita – nabídnout projekt jak lépe chránit svůj majetek, autokriminalita, atd. atd.)
  - ve spolupráci s SD soustavně buduje jak dobrou image policie ve vztahu k menšinám, tak dobrou image menšin ve vztahu k veřejnosti – prostřednictvím spoluprádání kulturních či sportovních akcí (viz dále), ale taky medializováním pozitivních aktivit souvisejících s menšinami (např. společné akce s policií, pozitivní spolupráce atp.)
  - průběžné a **vyvážené** informování veřejnosti o případech, které mohou narušit pokojné soužití majority a komunity – informace o stavu vyšetřování – odbourat spekulace novinářské, které často mohou výrazně zvýšit interetnické napětí (viz. bod VI. A. 4)
- zajištění vhodné formy informování příslušníků menšin / komunit o konkrétních bezpečnostních rizicích spojených s kriminalitou týkající se menšin a možnostech zajištění jejich bezpečnosti. Toto informování je nejvhodnější provádět v situacích, kdy je to aktuální, a zároveň mít na paměti, že různé preventivní projekty a programy dobře oslovují majoritní část obyvatelstva, zatímco specifické / rizikové skupiny, které je třeba oslovit především,

zůstávají vůči běžným komunikačním kanálům mnohdy rezistentní. Proto je třeba vůči menšinám, cizincům, skupinám na okraji společnosti a jiným uzavřeným komunitám zvolit jinou taktiku. Výše zmíněné policejní pracovní skupiny obvykle volí formu předávání informací prostřednictvím jednoduchých letáků, které jsou distribuovány do sdružení, nízkoprahových center i přímo do domácností prostřednictvím policejních hlídek a terénních pracovníků. Lze doporučit využití také regionálních Center pro integraci cizinců, která jsou schopna využít svých kontaktů v prostředí. V případě práce s menšinami lze takto „situačně“ informovat např. o riziku spojeném s úvěrovými podvody (problematika tzv. bílých koní), lichvou, obchodováním s lidmi atd. Mimo to lze realizovat řadu preventivních projektů, jejichž shrnutí je uvedeno v závěru materiálu v části dobrá praxe.)

### **Policisté odboru služby cizinecké policie**

- mít přehled o koncentraci cizinců v daném místě
- mít povědomí o cizinecké problematice, viz cizinecký zákon, pobyt cizinců na území České republiky, znalost práv a povinností cizinců atd.
- mít povědomí o existenci a činnostech spolků menšin, nevládních organizací zabývajících se problematikou menšin / cizinců, vytvářet si kontakty jejich členy
- orientovat se v multikulturním prostředí, znát mentalitu vytipovaných skupin
- orientovat se na převažující menšiny na území České republiky (např. Česko-vietnamská společnost aj.)
- spolupráce s nepolicejními subjekty (orgány státní správy, samosprávy, nevládní sektor atd.)
- preventivní aktivity (např. průběžně se účastnit akcí pořádaných menšinami či výše zmíněnými organizacemi)
- zajímat se o problémy příslušníků menšin / cizinců a vědět, kam je v případě potřeby směřovat - viz činnost cizinecké policie, OAMP, nevládní organizace, charita atd. Zejména se soustředit na pobytové statuty cizinců a jejich zaměstnávání s ohledem na problematiku podvodů při zaměstnávání, nucené práce aj.

### ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA O ČINNOSTI NA ÚSEKU MENŠIN

**32**  
**ZÁVAZNÝ POKYN**  
**policejního prezidenta**  
ze dne 4. března 2010  
**o činnosti na úseku menšin**

Pro zajištění jednotného postupu Policie České republiky (dále jen „policie“) při plnění úkolů na úseku menšin stanovím:

#### Čl. 1

##### Vymezení pojmů

Pro účely tohoto závazného pokynu se rozumí

a) menšinou

osoby nebo skupiny osob, které se odlišují jednak na základě etnických, rasových, náboženských či obecně kulturních zvláštností, jednak na základě sociální situace, která je odsouvá na okraj zájmu společnosti,

b) styčným důstojníkem pro menšiny

určený příslušník policie (dále jen „policista“) specializovaný na problematiku činnosti policie ve vztahu k menšinám zařazený v

1. odboru obecné kriminality úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky (dále jen „úřad“),

2. krajském ředitelství policie (dále jen „krajské ředitelství“); styčným důstojníkem pro menšiny krajského ředitelství nelze určit policistu specializovaného na problematiku extremismu, sekt a diváckého násilí zařazeného v odboru obecné kriminality krajského ředitelství (v odboru odhalování závažné obecné kriminality krajského ředitelství hlavního města Prahy).

#### Čl. 2

##### Úkoly policie na úseku menšin plní

a) krajská ředitelství prostřednictvím svých styčných důstojníků pro menšiny a pracovních skupin styčných důstojníků pro menšiny (dále jen „pracovní skupina pro menšiny“),

b) úřad prostřednictvím svého styčného důstojníka pro menšiny.



## Čl. 3

### Pracovní skupiny pro menšiny

(1) Ředitel krajského ředitelství zřizuje v rámci své působnosti pracovní skupinu pro menšiny, jejímž úkolem je naplňovat Strategii pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám (dále jen „strategie“). Při zřizování pracovní skupiny pro menšiny ředitel krajského ředitelství stanoví její velikost a složení s ohledem na aktuální situaci v oblasti menšin na daném území.

(2) Ředitel krajského ředitelství jmenuje

- a) vedoucím pracovní skupiny pro menšiny styčného důstojníka pro menšiny,
- b) členy pracovní skupiny pro menšiny

1. policistu specializovaného na problematiku extremismu, sekt a diváckého násilí zařazeného v odboru obecné kriminality krajského ředitelství (v odboru odhalování závažné obecné kriminality krajského ředitelství hlavního města Prahy),

2. policisty zařazené ve službě kriminální policie a vyšetřování, službě pořádkové policie (především v obvodním nebo místním oddělení policie, v jehož teritoriu se nachází sociálně vyloučená lokalita nebo se vyskytují problémy s cizineckými nebo menšinovými komunitami), v preventivně informačním oddělení a po dohodě s příslušným vedoucím policistou také případně v oblastním ředitelství Služby cizinecké policie.

(3) Styčný důstojník pro menšiny krajského ředitelství zejména

a) monitoruje výskyt příslušníků menšin v daném teritoriu včetně jejich problémů a kriminogenních faktorů,

b) buduje oboustrannou důvěru mezi policií a příslušníky menšin,

c) uplatňuje principy community policing,

d) aktivně se zapojuje do komunitního plánování,

e) pro naplnění aktualizované strategie sestavuje plán činnosti pracovní skupiny pro menšiny na následující kalendářní rok, v němž jsou definovány

1. konkrétní cíle činnosti policie ve vztahu k menšinám v daném teritoriu,
2. prostředky k jejich dosažení,
3. termíny pro jejich dosažení,
4. osoby odpovědné za jejich dosažení,

který předkládá po schválení ředitelem krajského ředitelství v listinné formě i v elektronické podobě styčnému důstojníkovi pro menšiny úřadu vždy do 31. prosince kalendářního roku,

f) navrhuje řediteli krajského ředitelství členy pracovní skupiny pro menšiny, řídí a koordinuje jejich činnost a o každé schválené personální změně neprodleně v listinné formě i v elektronické podobě informuje odbor úřadu,

g) za účelem vzájemné informovanosti, zhodnocení stávající situace a koordinace dalšího postupu organizuje ve spolupráci s členy pracovní skupiny pro menšiny nejméně jedenkrát ročně multidisciplinární jednání, ke kterému přizve vedoucí policisty krajského ředitelství a zástupce

státních i nestátních organizací zabývajících se problematikou menšin, o čemž předem informuje styčného důstojníka pro menšiny úřadu, kterému poté bez zbytečného odkladu zašle v listinné i elektronické podobě zprávu o výsledku tohoto jednání,

h) nejméně jedenkrát za tři měsíce a dále dle potřeby svolává jednání pracovní skupiny pro menšiny k vyhodnocení úkolů vyplývajících z plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny a o jeho výsledcích v listinné formě i v elektronické podobě informuje styčného důstojníka pro menšiny úřadu,

i) je oprávněn ukládat úkoly členům pracovní skupiny pro menšiny,

j) iniciuje a podílí se na realizaci preventivní činnosti policie ve vztahu k menšinám,

k) iniciuje součinnost a spolupráci s orgány státní správy, územní samosprávy a nevládními organizacemi zabývajících se problematikou menšin,

l) poskytuje potřebnou součinnost útvarům a organizačním článkům policie při řešení závažných případů souvisejících s menšinami,

m) průběžně informuje styčného důstojníka pro menšiny úřadu o situaci a o všech rozpracovaných a realizovaných případech souvisejících s problematikou menšin,

n) nejpozději do pátého dne nového čtvrtletí zasílá v listinné i elektronické podobě styčnému důstojníkovi pro menšiny úřadu zprávu o činnosti a o stavu plnění plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny za předchozí čtvrtletí,

o) na žádost styčného důstojníka pro menšiny úřadu poskytuje další informace související s činností pracovní skupiny pro menšiny,

p) podílí se na systematickém vzdělávání a přípravě policistů pro práci s menšinami,

q) informace získané při činnosti pracovní skupiny pro menšiny předává dále pouze se souhlasem svého bezprostředního nadřízeného.

(4) Člen pracovní skupiny pro menšiny plní úkoly podle odstavce 3 písm. a) až d) a dále zejména

a) aktivně se účastní setkání pracovní skupiny pro menšiny,

b) plní úkoly uložené styčným důstojníkem pro menšiny a průběžně ho informuje o své činnosti,

c) dle svého služebního zařazení se podílí na preventivní činnosti,

d) informace získané při činnosti pracovní skupiny pro menšiny předává dále pouze se souhlasem vedoucího pracovní skupiny pro menšiny.

#### Čl. 4

#### **Styčný důstojník pro menšiny úřadu**

Styčný důstojník pro menšiny úřadu zejména

a) metodicky řídí a koordinuje styčné důstojníky pro menšiny krajských ředitelství a pracovní skupiny pro menšiny,

b) nejméně jedenkrát ročně organizuje instrukčně metodické zaměstnání pro pracovní skupiny pro menšiny,

c) při řešení závažných případů týkajících se menšin poskytuje pracovním skupinám pro menšiny potřebnou součinnost a bezprostřední osobní pomoc,

d) vyhodnocuje plnění plánů činnosti pracovních skupin pro menšiny,

e) průběžně soustřeďuje a vyhodnocuje informace týkající se problematiky menšin s cílem stanovit prognózu vývoje, navrhuje potřebná legislativní, organizační, personální nebo jiná opatření, k čemuž je oprávněn vyžádat si potřebnou součinnost a analytickou podporu od centrály informatiky a analytických procesů služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky,

f) podílí se na plnění úkolů vyplývajících ze strategie a aktuálního akčního plánu,

g) podílí se na přípravě interních aktů řízení vztahujících se k činnosti policie na úseku menšin,

h) na žádost zajišťuje v konkrétních případech odbornou pomoc,

i) podílí se s odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra na přípravě aktuální strategie a akčního plánu a poskytuje mu další potřebnou součinnost,

j) informuje odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra o

1. změnách v osobách styčných důstojníků pro menšiny krajských ředitelství a členech pracovních skupin pro menšiny,

2. výsledcích jednání se styčnými důstojníky pro menšiny krajských ředitelství či s pracovními skupinami pro menšiny.

## Čl. 5

### **Přechodné ustanovení**

Plán činnosti pracovní skupiny pro menšiny na rok 2010 předloží styčný důstojník pro menšiny krajského ředitelství po schválení ředitelem krajského ředitelství úřadu do 30 dnů od nabytí účinnosti tohoto závazného pokynu.

Č. j. PPR-22229/ČJ-2009-99TK

Zpracovatel: úřad služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky

Policejní prezident  
genmjr. Mgr. Oldřich MARTINŮ v. r

## AKTUALIZACE ZÁVAZNÉHO POKYNU POLICEJNÍHO PREZIDENTA O ČINNOSTI NA ÚSEKU MENŠIN

176

**ZÁVAZNÝ POKYN**

**policejního prezidenta**

ze dne 13. listopadu 2012,

**kterým se mění závazný pokyn policejního prezidenta č. 32/2010, o činnosti na úseku menšin**

St a n o v í m :

Čl. I

### **Změna závazného pokynu policejního prezidenta č. 32/2010**

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 32/2010, o činnosti na úseku menšin, se mění takto:

1. V čl. 1 písm. b) bodu 2 se slova „(v odboru odhalování závažné obecné kriminality krajského ředitelství hlavního města Prahy)“ zrušují.
2. V čl. 3 odst. 2 písm. b) bodu 1 se slova „(v odboru odhalování závažné obecné kriminality krajského ředitelství hlavního města Prahy)“ zrušují.
3. V čl. 3 odst. 2 písm. b) bodu 2 se slova „po dohodě s příslušným vedoucím policistou také případně v oblastním ředitelství Služby cizinecké policie“ nahrazují slovy „případně také ve službě cizinecké policie“.
4. V čl. 3 odst. 3 písmeno c) zní: „c) uplatňuje principy služby veřejnosti,“.  
Poznámka pod čarou č. 2 se zrušuje.
5. V čl. 3 odst. 3 písm. e) a f) se slova „v listinné formě i“ zrušují.
6. V čl. 3 odst. 3 písm. g) se slova „listinné i“ zrušují.
7. V čl. 3 odst. 3 písmeno h) zní: „h) nejméně jedenkrát za šest měsíců a dále dle potřeby svolává jednání pracovní skupiny pro menšiny k vyhodnocení úkolů vyplývajících z plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny a o jeho výsledcích v elektronické podobě informuje styčného důstojníka pro menšiny úřadu,“.
8. V čl. 3 odst. 3 písmeno n) zní: „n) nejpozději do šestého dne nového pololetí zasílá v elektronické podobě styčnému důstojníkovi pro menšiny úřadu 1. neveřejnou zprávu o situaci v oblasti menšin na území příslušného kraje za předchozí pololetí označenou „PRO VNITŘNÍ POTŘEBU“, jejíž struktura je uvedena v odstavci 5, ZPPP č. 176/2012 Strana 2 2. veřejnou zprávu o situaci v oblasti menšin na území příslušného kraje za předchozí pololetí určenou ke zveřejnění, jejíž struktura je uvedena v odstavci 6,“.
9. V čl. 3 se doplňují odstavce 5 a 6, které znějí: „(5) Neveřejná zpráva o situaci v oblasti menšin podle odstavce 3 písm. n) bodu 1 obsahuje  
a) přehled sociálně vyloučených lokalit a lokalit se zvýšeným výskytem příslušníků menšin,

- b) informace o zaznamenaných bezpečnostních problémech a bezpečnostních rizicích souvisejících s menšinami a o projevech nenávisti vůči příslušníkům menšin,
- c) přehled aktivních nevládních organizací zabývajících se problematikou menšin, které spolupracují s policií,
- d) informace o vzdělávání policistů v oblasti práce s menšinami,
- e) informace o plánovaných preventivních aktivitách policie v oblasti menšin,
- f) informace o složení pracovní skupiny pro menšiny včetně služebního či pracovního zařazení jejich členů,
- g) vyhodnocení plnění plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny,
- h) zhodnocení bezpečnostní situace v oblasti menšin.

(6) Veřejná zpráva o situaci v oblasti menšin podle odstavce 3 písm. n) bodu 2 obsahuje

- a) kvalifikovaný odhad počtu a struktury menšinových komunit včetně srovnání s předchozím obdobím,
- b) kvalifikovaný odhad počtu a struktury sociálně vyloučených lokalit a jejich stručná charakteristika včetně zaznamenaných sociálně patologických jevů,
- c) informace o uskutečněných preventivních aktivitách policie v oblasti menšin včetně spolupráce s orgány státní správy a samosprávy a s nevládními organizacemi zabývajících se problematikou menšin,
- d) informace o opatřeních přijatých policií v oblasti menšin v uplynulém období,
- e) informace o plánovaných preventivních aktivitách policie v oblasti menšin,
- f) nepovinně též informace k medializovaným událostem souvisejícím s menšinami, příklady dobré praxe a pozitivní prezentace policie v souvislosti s činností na úseku menšin.“.

10. V čl. 4 písm. e) se slova „centrály informatiky a analytických procesů služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky“ nahrazují slovy „odboru analýz úřadu“.

11. V čl. 4 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní: „f) do desátého dne nového pololetí zasílá odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra zprávy uvedené v čl. 3 odst. 3 písm. n)“,“. ZPPP č. 176/2012 Strana 3 Dosavadní písmena f) až j) se označují jako písmena g) až k).

## Čl. II

### Účinnost

Tento závazný pokyn nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2013.

Č. j. PPR-19879-23/ČJ-2012-990310

Zpracovatel: úřad služby kriminální policie a vyšetřování  
Policejního prezidia České republiky

Policejní prezident  
plk. Mgr. Martin ČERVÍČEK v. r.

## STRUKTURA PLÁNU ČINNOSTI PRACOVNÍ SKUPINY PRO MENŠINY

Při tvorbě plánu činnosti pracovní skupiny by měl styčný důstojník pro menšiny vycházet z aktuálně platné Strategie pro práci P ČR ve vztahu k menšinám a z aktuální situace, problémů a potřeb na úseku menšin v daném kraji. V plánu činnosti styčný důstojník stanoví priority na následující roční období, do jejichž splnění bude pracovní skupina soustředit své úsilí.

**Níže uvedené obligatorní části plánu, nejsou určeny ke zkopírování, nýbrž k rozvíjení a rozpracování do konkrétních úkolů ve Vašem kraji!**

Obligatorní části plánu činnosti:

### I. analyticko – strategická oblast

- zmapování regionu, monitoring menšinových / cizineckých skupin, počty, charakteristika, detekce hlavních problémů / ohnisek napětí atd.

### II. řízení, organizace

- zpracování plánu činnosti na další období a zprávy o realizaci plánu činnosti
- ustanovení a řízení pracovní skupiny
- organizace setkání členů pracovní skupiny na krajské úrovni, zajištění účasti členů pracovní skupiny na celorepublikových setkáních a vzdělávacích akcích

### III. kontakt, komunikace

- navázání osobních kontaktů s příslušníky menšin / cizineckých komunit
- prezentace práce P ČR v komunitách

### IV. spolupráce v rámci P ČR

- potřebná součinnost poskytnutá útvarům a organizačním článkům policie při řešení závažných případů souvisejících s menšinami
- odhalování latentní kriminality, hledání nových postupů
- spolupodílet se na PR policie, efektivně medializovat preventivní opatření a aktivity P ČR v souvislosti s menšinami, vyzdvihnout spolupráci s nepolicejními subjekty

### V. spolupráce s nepolicejními subjekty

- realizace / iniciace spolupráce s nepolicejními subjekty (příslušné odbory krajských úřadů / magistrátů, věcně příslušné nevládní organizace, zástupci škol, zástupci akademické sféry atd.)

### VI. vzdělávání

- zjišťování vzdělávacích potřeb v předmětné oblasti v rámci kraje, iniciace / realizace vzdělávacích aktivit, delegace požadavků na příslušné útvary P ČR / MV

### VII. prevence

- iniciace / realizace či zapojení P ČR do preventivních aktivit v kraji v předmětné oblasti

**Tento výčet aktivit není finální, iniciativě nad rámec jeho obsahu se meze nekladou!**

..

## VZOR KONKRÉTNÍCH ÚKOLŮ V PLÁNU ČINNOSTI PRACOVNÍ SKUPINY PRO MENŠINY

Cíl/priorita (co chceme)	Způsob dosažení cíle/nástroje (jak k tomu dojdeme)	Termín	Zodpovídá
<b>1. Získat detailní přehled o situaci, vnitřních vztazích a kriminogenních faktorech v lokalitě Polná - zastávka</b>	Zmapovat lokalitu Polná – zastávka s využitím operativních informací, informací od spolupracovníků (nevládek, samosprávy) a dalším vlastním šetřením. Získané informace podrobně zpracovat a předat styčnému důstojníkovi.	31.5.2013	prap. Kolenatý z OOP Polná
<b>2. Získat detailní přehled o situaci, vnitřních vztazích a kriminogenních faktorech v lokalitě Horní - Dolní</b>	Zmapovat lokalitu Horní – Dolní s využitím operativních informací, informací od spolupracovníků (nevládek, samosprávy) a dalším vlastním šetřením. Získané informace podrobně zpracovat a předat styčnému důstojníkovi.	31.5.2013	prap. Matásek, z OOP Horní
<b>3. Získat detailní přehled o situaci, vnitřních vztazích a kriminogenních faktorech ve vietnamské komunitě ve městě Krásná</b>	Zmapovat vietnamskou komunitu ve městě Krásná s využitím operativních informací, informací od spolupracovníků (nevládek, samosprávy) a dalším vlastním šetřením. Získané informace podrobně zpracovat a předat styčnému důstojníkovi.	31.5.2013	por. Hlavatá z SKPV ÚO Krásná
<b>4. Navrhnout preventivní a intervenční opatření pro zlepšení bezpečnosti v lokalitách Polná – zastávka, Horní – Dolní a ve vietnamské komunitě ve městě Krásná</b>	S využitím informací od členů pracovní skupiny vyhodnotit bezpečnostní situaci v daných lokalitách/komunitách a s využitím příkladů dobré praxe z jiných krajů a po konzultaci s vedením kraje a dalšími policejními specialisty připravit příslušné návrhy.	1.9.2013	Styčný důstojník
<b>5. Zlepšit právní vědomí obyvatel lokality Chodov - Zápolí (předpokládáme, že tato lokalita je již zmapovaná a že tato potřeba vyplynula z předchozího šetření v lokalitě)</b>	Ve spolupráci s Komunitním centrem Chodov uspořádat seminář k aktuálním bezpečnostním problémům týkajícím se obyvatel dané lokality + vedoucí ke zvýšení jejich právního vědomí	30.6.2013	Styčný důstojník a kpt. Nováková z ÚO Chodov
<b>6. Řešit opakované případy útoků ze strany dětských gangů v sociálně vyloučené lokalitě Kupka – Doly a okolí</b>	A) Ve spolupráci s Nizkoprahovým centrem pro děti a mládež v lokalitě Kupka – Doly uspořádat veřejné setkání pro obyvatele lokality a přilehlého okolí, které se bude týkat daného bezpečnostního problému. Setkání využít k navázání kontaktů	31.1.2013	Styčný důstojník a prap. Kudláček z OOP Kupka

	s veřejností vč. obyvatel lokality a získat aktuální informace k dané situaci		
	B) O dané situaci a možných opatřeních jednat s odd. sociálně-právní ochrany a dalšími subjekty, kteří v dané lokalitě působí v oblasti sociálně-právní ochrany dětí a práce s dětmi a mládeží.	15.2.2013	Styčný důstojník a prap. Kudláček z OOP Kupka
	C) Na základě informací získaných výše uvedenými způsoby navrhnout intervenční opatření k řešení daného problému.	28.2.2013	Styčný důstojník
<b>7. S využitím veřejných zdrojů aktualizovat databázi spolupracovníků v oblasti problematiky z řad orgánů státní správy, samosprávy, poradenských služeb, spolků (neziskových organizací) a dalších subjektů (předpokládáme, že styčný důstojník má tuto databázi už vytvořenou)</b>	Projít veškeré relevantní otevřené zdroje, kontaktovat nové potenciální spolupracovníky, zhodnotit, zda spolupráce s nimi je do budoucna vhodná, a zařadit je do databáze.	30.11.2013	Styčný důstojník a všichni členové pracovní skupiny
<b>8. S využitím veřejných zdrojů aktualizovat databázi realizovaných projektů zaměřených na problematiku menšin.</b>	Projít veškeré relevantní otevřené zdroje a projekty zaměřené na problematiku menšin zařadit do databáze. Současně zaevidovat, zda se policie na těchto projektech podílela – pokud ano, jak, pokud ne, proč.	30.11.2013	Styčný důstojník a všichni členové pracovní skupiny
<b>9. Ve spolupráci s tiskovým mluvčím vytvořit leták, jehož prostřednictvím je prezentována činnost styčného důstojníka a jeho pracovní skupiny. Tento leták bude využíván jako nástroj k informování příslušníků menšin i spolupracovníků z ostatních institucí.</b>	Ve spolupráci s tiskovým mluvčím navrhnout obsah letáku, grafickou podobu a zajistit vytištění v počtu 250 ks.	31.5.2013	Styčný důstojník (a případně tiskový mluvčí, je-li členem pracovní skupiny)
<b>10. Zapojit se do tvorby komunitního plánu, který chystá město Chodov na léta 2014 - 2016</b>	Kontaktovat pracovníci odboru sociálních věcí MÚ Chodov zodpovědnou za komunitní plánování a domluvit s ní zapojení kpt. Novákové do práce skupiny komunitního plánování.	31.3.2013	Kpt. Nováková z ÚO Chodov s případnou organizační podporou styčného důstojníka
<b>11. Zvýšit kompetence policistů z ÚO Chodov</b>	A) Zmapovat konkrétní vzdělávací potřeby policistů na ÚO Chodov v dané oblasti (která témata je třeba probrat, kteří	30.6.2013	Styčný důstojník a kpt. Nováková



<b>v oblasti policejní práce s menšinami</b>	konkrétní policisté se ve své práci s příslušníky menšin nejvíc setkávají apod.)		z ÚO Chodov
	B) Na základě informací získaných výše uvedeným způsobem uspořádat seminář/e pro vybrané policisty z ÚO Chodov na aktuální témata	30.9.2013	Styčný důstojník a kpt. Nováková z ÚO Chodov
<b>12. Zefektivnit činnost pracovní skupiny styčného důstojníka</b>	Revidovat a příp. doplnit složení pracovní skupiny styčného důstojníka dle aktuálních problémů a potřeb v oblasti policejní práce s menšinami na území kraje	30.11.2013	Styčný důstojník
<b>13. Zpracovat pololetní zprávy o činnosti styčného důstojníka a jeho pracovní skupiny.</b>	Shromáždit podklady od členů pracovní skupiny, na jejichž základě bude zpracována pololetní zpráva.	30.6., resp. 31.12.2013	Styčný důstojník a členové jeho pracovní skupiny
<b>14. Vyhodnotit plán činnosti styčného důstojníka pro menšiny a jeho pracovní skupiny na rok 2013</b>	Uspořádat setkání pracovní skupiny styčného důstojníka, na kterém bude podrobně vyhodnocena plnění plánu.	15.12.2013	Styčný důstojník a členové jeho pracovní skupiny
<b>15. Sestavit plán činnosti styčného důstojníka pro menšiny a jeho pracovní skupiny na rok 2014</b>	Uspořádat setkání pracovní skupiny styčného důstojníka a na základě vyhodnocení za rok 2013 a průběžných analýz určit priority na rok 2014 a sestavit plán činnosti.	15.12.2013	Styčný důstojník a členové jeho pracovní skupiny

## STRUKTURA ZPRÁVY O ČINNOSTI PRACOVNÍ SKUPINY PRO MENŠINY

Zpráva o činnosti pracovní skupiny pro menšiny reflektuje jednak plnění plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny, jednak reaguje na aktuální situaci a vývoj na úseku menšin v daném kraji.

Obsahuje veřejnou a neveřejnou část (pro vnitřní potřebu MV a P ČR).

### 1. Neveřejná část

#### a) přehled situace v oblasti výskytu cizinců a příslušníků menšin na území kraje

- stručná analýza situace v kraji související s výskytem příslušníků menšin / cizinců v kraji – přehled sociálně vyloučených lokalit a lokalit se zvýšeným výskytem příslušníků menšin / cizinců
- počty a charakteristika daných skupin
- monitoring menšinových skupin se zvláštním důrazem na migraci
- výčet stávajících sociálně vyloučených lokalit

#### b) bezpečnostní problémy spojené s výskytem cizinců a příslušníků menšin na území kraje

- identifikace problémů s menšinovými komunitami
- ohniska napětí s důrazem na riziko etnických konfliktů s majoritou či jinými minoritními skupinami
- informace o zaznamenaných bezpečnostních problémech a bezpečnostních rizicích souvisejících s menšinami a o projevech nenávisti vůči příslušníkům menšin

#### c) přehled aktivních seriózních nevládních organizací působících v kraji v dané oblasti

- přehled aktivních nevládních organizací zabývajících se problematikou menšin
- informace o organizacích, které spolupracují s policií vč. uvedení konkrétní spolupráce

#### d) oblast vzdělávání příslušníků P ČR v oblasti práce s menšinami

- informace o vzdělávání policistů v oblasti práce s menšinami v daném kraji realizovaném jak styčným důstojníkem, OBP MV, PP ČR či jinými subjekty

#### e) informace o realizovaných preventivních aktivitách policie v oblasti menšin

#### f) informace o složení pracovní skupiny pro menšiny včetně služebního či pracovního zařazení jejích členů

#### g) vyhodnocení plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny

- shrnutí a charakteristika splněných úkolů
- u nesplněných úkolů zdůvodnění, výhled do budoucna

#### h) řízení pracovní skupiny, organizace setkání členů pracovní skupiny, příp. změny ve složení skupiny

#### i) příp. další informace

## 2. Veřejná část

*(část určená ke zveřejnění na webu MV, určená k prezentaci činnosti SD pro odbornou i laickou veřejnost, za obsah zodpovídá styčný důstojník, zveřejňuje MV)*

- a) kvalifikovaný odhad počtu a struktury menšinových komunit včetně srovnání s předchozím obdobím**
- b) kvalifikovaný odhad počtu a struktury sociálně vyloučených lokalit a jejich stručná charakteristika včetně zaznamenaných sociálně patologických jevů**
- c) informace o uskutečněných preventivních aktivitách policie v oblasti menšin včetně spolupráce s orgány státní správy a samosprávy a s nevládními organizacemi zabývajícími se problematikou menšin**
- d) informace o opatřeních přijatých policií v oblasti menšin v uplynulém období**
- e) informace o plánovaných preventivních aktivitách policie v oblasti menšin**
- f) nepovinně též informace k medializovaným událostem souvisejícím s menšinami, příklady dobré praxe a pozitivní prezentace policie v souvislosti s činností na úseku menšin**
- g) případné další informace**

## Projekt „Zavádění policejních specialistů pro práci s romskou menšinou v sociálně vyloučených lokalitách“

### Klíčové aktivity projektu:

- 1. Provedení analýzy**, na základě které se bude odvíjet zaměření na konkrétní lokality, výběr, nábor a vzdělávání specialistů a další aktivity. Analýza vytipuje oddělení P ČR vhodná k implementaci mechanismu (oddělení čítající 20 a více policistů, aby byla zajištěna zastupitelnost) v korelaci na výskyt sociálně vyloučených lokalit na daném území (aby byla smysluplná navrhovaná časová dotace specialisty 50 % přítomnost v lokalitě). Analýza detekuje vhodné lokality a tyto seřadí dle závažnosti (zjištěná bezpečnostní rizika, dostupnost sociálních služeb atp.).
- 2. Realizace pracovních stáží příslušníků P ČR v SR** - v průběhu projektu lze zvažovat absolvování stáží 50 policistů ročně, z nichž následně budou vybráni nejvhodnější kandidáti na pozice specialistů. Obsahem stáží bude především seznámení se s přímým výkonem služby policejních specialistů v romských osadách na východě SR.
- 3. Vyvinutí a realizace specifického kurzu pro policejní specialisty pro práci v komunitách** - 14 denní specializační kurz rozdělený do dvou bloků realizovaný za využití rezortních a externích specialistů a lektorů ze SR.
- 4. Implementace specialistů v rámci P ČR** - vypracování náplně práce a metodiky specialistů, zpracování profilu specialisty a obsahu a formy jeho vzdělávání, očkování policejních specialistů proti vybraným infekčním chorobám, vybavení vhodnou komunikační a výpočetní technikou. Specialisté budou rekrutováni z policistů s územní odpovědností. Budou mít stanoven procentuální podíl pracovní doby, kterou budou přítomni v lokalitách, vč. systému kontroly jeho dodržování. P ČR v budoucnu ponese náklady na vyšší příplatky policejních specialistů ve výši 500,- Kč až 1000,- Kč / specialista měsíčně. Celkový počet specialistů se bude odvíjet dle výsledků vstupní analýzy a finančních prostředků, jež je P ČR schopna uvolnit na udržitelnost projektu.

### Očekávané výsledky projektu:

- zkvalitnění a zefektivnění práce policie v sociálně vyloučených lokalitách - zvýšení kompetencí policistů pro práci s menšinami a zlepšení podmínek pro prevenci a boj se specifickou kriminalitou pojící se s prostředím sociálního vyloučení,
- posílení spolupráce, komunikace a vzájemné důvěry mezi obyvateli sociálně vyloučených lokalit a orgány vymáhajícími právo.

Celková doba realizace projektu je předpokládána v období let 2013 – 2016 (vč. přípravné fáze). Indikativní rozpočet návrhu je 12,5 mil. Kč. Financování projektu je navrženo 85 % z grantu finančních mechanismů Norska a 15 % z rozpočtu P ČR.

## Realizace projektu „Efektivní rozvoj a posilování kompetencí lidských zdrojů“

### Popis realizace klíčových aktivit:

#### I. realizace interaktivních sebezkušenostních tréninků

Cílem tréninků bude rozvoj multikulturních kompetencí cílové skupiny, která pracuje s menšinovými komunitami a řeší komunikačně náročné a často vypjaté situace a to za využití specifických lektorských metod, které jsou schopny formou osobní zkušenosti a prožitku přinést nový pohled na danou situaci a vnitřní proměnu účastníků vzdělávání (odbourávání hluboce zakořeněných postojů / předsudků). Zároveň je důležité zpracovat ukázky situací, které jsou z hlediska policejní práce vysoce zátěžové a umožní tak policistům se lépe připravit a zvládat je.

Zaměření těchto tréninků bude maximálně přizpůsobeno potřebám cílové skupiny v závislosti na roli, kterou plní na úseku práce s menšinovými komunitami. Klíčová aktivita bude členěna do tří úzce provázaných částí:

- 1x třídní výcvik příslušníků P ČR (interních lektorů) dle speciálně vytvořené podrobné metodiky rozvoje multikulturních kompetencí s důrazem na konkrétní situace z praxe (15 účastníků)
- 1x třídní seminář pro „styčné důstojníky pro menšiny“ zaměřený na nácvik klíčových manažerských dovedností (motivace a řízení týmu, vedení porad, zadávání úkolů při práci s menšinami), (15 účastníků)
- 14x třídní tréninky pro PS SD pro menšiny (15 účastníků) s cílem stmelit PS, posílit multikulturní kompetence účastníků a poskytnout vodítka pro řešení náročných situací při práci v kulturně a sociálně odlišném prostředí.

V rámci 16 interaktivních sebezkušenostních tréninků bude proškolenο vždy po 15 osobách, celkem tedy 240 příslušníků P ČR, primárně SD pro menšiny, členové jejich PS a dále policisté, kteří se při výkonu své profese ve zvýšené míře dostávají do kontaktu s příslušníky menšin.

Na realizaci klíčové aktivity je plánováno celkem 21 měsíců. Realizaci bude předcházet vypsání výběrového řízení.

V rámci projektu bude realizátorem (externím dodavatelem) vytvořena pro potřeby P ČR Metodika vedení sebezkušenostního tréninku pro rozvoj multikulturních kompetencí (pro interní lektory P ČR) a Metodika vedení PS (pro policisty – „styčné důstojníky pro menšiny“).

## **II. Zpracování odborného obsahu výukových seminářů pro příslušníky P ČR na téma interkulturní kompetence – zvládnání psychické zátěže při kontaktu s obyvateli sociálně vyloučených lokalit či nositeli sociálních, kulturních a jiných zvláštností**

### **Popis realizace klíčových aktivit:**

- **Realizace vstupního výzkumu a analýza hlavních typů zátěžových situací** externím realizátorem (vytipování cca 15 konkrétních stresových situací z jednání s romskou / sociálně vyloučenou / vietnamskou / ukrajinskou / jinou aktuálně významnou menšinovou skupinou – např. 1. setkání policisty s neznámou komunitou a prožitá stresová situace z neznalosti odlišností komunity, kulturních zvyklostí a běžného jednání / zadržení v sociálně vyloučené lokalitě / kontrola stánku na vietnamské tržnici / dopravní kontrola / agresivní jednání na úřadě / rasové profilování / lichva / korupční jednání v menšinových komunitách atd.).
- **Vznik expertní skupiny**, která bude složena ze zástupců OBP, P ČR, nezávislých expertů zabývajících se interkulturní tematikou a profesionálním scénáristou. Tato expertní skupina bude hodnotit vytipované stresové situace, zpracované a předložené scénáře, navrhopat úpravy scénářů a nakonec vybere šest finálních scénářů k natočení, které bude dozorovat, a rovněž bude schvalovat výsledné metodické materiály.
- **Zpracování cca 10 scénářů instruktážních videí** na základě vytipovaných situací.
- **Natočení cca 6 instruktážních videospotů** - bude realizováno profesionálním filmovým štábem a natočeno profesionální technikou. Budou osloveni osvědčení filmoví autoři, tvůrci zejména dokumentárních a informačních filmů s interkulturní tematikou. Bude se jednat o krátkometrážní dokumentárně-hrané videospoty v délce (2-10 min) v českém jazyce. Alespoň část herců bude z řad příslušníků P ČR, SPŠ / VPŠ PČR (neplacená aktivita, zajistí OBP), výběr herců odsouhlasí OBP.
- **Zpracování výukových metodických materiálů k využití videí** (metodické materiály pro lektory P ČR, kteří budou filmy využívat k výuce, v rámci materiálů bude podrobně popsána stresová situace, zvolený postup P ČR, popsány chyby v postupu, jak z hlediska profesních, tak kulturních pochybení, a doporučení správného postupu, vhodné podněty k zamyšlení, pro diskuzi atd.
- **Vytvořené videospoty (v počtu 200 kusů na DVD) a výukové metodické materiály (v počtu 200 kusů formou tištěných brožur)** budou předány OBP k využití a k distribuci policejním školám, SD a dalším útvarům P ČR odpovědným za vzdělávání P ČR v oblasti interkulturních kompetencí.